

СОФИЙСКИ
УНИВЕРСИТЕТ

„СВ. КЛИМЕНТ
ОХРИДСКИ“

ОСНОВАН 1888 Г.

Милен Замфиров

40 ГОДИНИ ФАКУЛТЕТ ПО НАУКИ ЗА ОБРАЗОВАНИЕТО И ИЗКУСТВАТА

2024
40 години

ФАКУЛТЕТ ПО НАУКИ
ЗА ОБРАЗОВАНИЕТО
И ИЗКУСТВАТА

Милен Замфиров

**40 ГОДИНИ
ФАКУЛТЕТ ПО НАУКИ
ЗА ОБРАЗОВАНИЕТО
И ИЗКУСТВАТА**

София, 2024

40 ГОДИНИ ФАКУЛТЕТ ПО НАУКИ ЗА ОБРАЗОВАНИЕТО И ИЗКУСТВАТА

© 2024 Милен Замфиров, автор

© 2024 Явор Грънчаров, графичен дизайн и дизайн на корицата

© 2024 Университетско издателство „Св. Климент Охридски“

ISBN 978-954-07-6034-6

БЛАГОДАРНОСТИ

Авторът има приятното задължение да благодари за предоставените материали свързани с историята на ФНОИ, на следните колеги:

Г-жа Илонка Колева – началник отдел Университетски архив
на СУ „Св. Климент Охридски“

Г-н Николай Димитров – архивист в отдел „Университетски архив“

Проф. Маргарита Бакрачева, дн

Доц. г-р Марина Пиронкова

Проф. г-р Илияна Мирчева

Доц. г-р Анна Георгиева

Доц. Милена Блажиева

Проф. Розалина Енгелс-Критигис, дн

Доц. г-р Диана Игнатова

Проф. г-р Адриан Георгиев

Г-жа Антоанета Ананиева

40 ГОДИНИ ПОСТОЯНЕН ВЪЗХОД	11
ДЕКАНИ	31
КАТЕДРИ	47
ФИЛИАЛ БУРГАС	93
БИБЛИОТЕКА	95
ЦЕНТРОВЕ	99
ПРЕГЛЕДАНИ ИЗТОЧНИЦИ	109
ЩАТЕН СЪСТАВ	111
ФОТОЛЕТОПИС	123

40 ГОДИНИ
ПОСТОЯНЕН
ВЪЗХОД

40 години Факултет по науки за образованието и изкуствата – 40 години постоянен Възход

С Постановление № 27 на Министерския съвет от 22 юли 1983 г. „За изменения във факултетната структура на висшите учебни заведения и преустройството на полувисшите институти за подготовка на учители и институтите за усъвършенстване на учители“, обн. ДВ, бр. 61 от 5 август 1983г., поставя началото на жизнения път на Факултета по науки за образованието и изкуствата с първоначално име Факултет за подготовка на детски и начални учители.

БРОЙ 61

ДЪРЖАВЕН ВЕСТНИК

СТР. 771

Чл. 4. (1) Централният институт за усъвършенстване на учители и ръководни кадри „Вела Благова“ — София, се преустройва в Централен институт за усъвършенстване на учители и ръководни кадри от системата на образованието към Софийския университет „Климент Охридски“, считано от 1 септември 1984 г.

(2) Централният институт за усъвършенстване на учители и ръководни кадри да разработва програмно-методическата документация за повишаване квалификацията на учителските кадри, да осъществява методическо ръководство по издържане на новото учебно съдържание в единното средно политехническо училище, дейността по обобщаване и популяризиране на чуждия педагогически опит и подготовката на резервни ръководни кадри за системата на образованието.

Чл. 5. Създава към Софийския университет „Климент Охридски“, Пловдивския университет „Пансий Хилендарски“, Великотърновския университет „Кирил и Методий“, Висшия педагогически институт — Шумен, и Висшия педагогически институт — Благоевград, институти за повишаване квалификацията на учителските кадри и за специализирана подготовка на студентите от педагогическите специалности съгласно приложение № 2.

Чл. 6. (1) Създава към Висшия машино-електротехнически институт „В. И. Ленин“ — София, Институт за повишаване квалификацията на инженерно-педагогически кадри и за специализирана подготовка на студентите по професионална педагогика в Сливен с права на факултет, на базата на Института за подготовка на учители по практика „М. П. Калинин“ — Сливен.

(2) Създава към Висшия машино-електротехнически институт — Габрово, Институт за повишаване квалификацията на преподавателите от професионалните учебни центрове с права на факултет, на базата на Учебния център за усъвършенстване на учителите и преподавателите от системата на професионалната подготовка, преподготовка и повишаване квалификацията на изпълнителските кадри — Габрово, считано от 1 септември 1984 г.

(3) Създава към Висшето техническо училище „Ангел Кънчев“ — Русе, Институт за подготовка и повишаване квалификацията на учители по практика със статут на техникум на средно образование в Яблос, на базата на института за подготовка на учители по практика „Димитър Благоев“ — Яблос, считано от 1 септември 1984 г.

Чл. 7. (1) Министерът на народната просвета и председателите на изпълнителните комитети на окупационните народни съвети и на Стопанския народен съвет да вземат съгласувателни мерки за пренасочването на преподавателските кадри от затворените учебни заведения на полувисши должности и системата на образованието.

(2) В случаите, когато е невъзможно повишаването на тези кадри на равностойни должности, да им се заплаща разликата между по-високото трудово възнаграждение и новото трудово възнаграждение за срок до 1 година.

Чл. 8. (1) Министерът на народната просвета, съгласувано с Държавния комитет за планиране и Министерството на финансите да внесе съответните изменения в приемането на студентите в полувисшите учебни заведения за подготовка на учители съгласно определените скокове за закриването или преустройството им.

(2) Министерът на народната просвета по изключение да удължава сроковете за приемане на студенти в някои от полувисшите институти.

Заклучителни разпоредби

Параграф единствен. В приложение № 1 към чл. 1 от Постановление № 8 на Министерския съвет от 1983 г. (ДВ, бр. 30 от 1983 г.) в колона 3 за специалностите създава следната нова точка 29.11: „29.11. Начално военно обучение и физическо възпитание 4.“

Председател на Министерския съвет: Грима Филмов
Главен секретар на Министерския съвет: Иван Шиватов

Приложение № 1 към чл. 2

Списък на новосъздадени, преименувани и закривани факултети на висшите учебни заведения в Народна република България

А. УНИВЕРСИТЕТИ И ВИСШИ ПЕДАГОГИЧЕСКИ УЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ

1. Софийски университет „Климент Охридски“

1. Факултет за подготовка на детски и начални учители (нов).

II. Пловдивски университет „Пансий Хилендарски“

1. Факултет за подготовка на детски и начални учители (нов).

III. Великотърновски университет „Кирил и Методий“

1. Факултет за подготовка на детски и начални учители (нов).

IV. Висш педагогически институт — Шумен

1. Факултет за подготовка на детски и начални учители (нов).

V. Висш машиноелектротехнически институт — Благоевград

1. Факултет за подготовка на детски учители (нов).

2. Факултет за подготовка на начални учители (нов).

3. Факултет за подготовка на учители по трудово политехническо обучение (нов).

VI. Висш институт за физическа култура „Георги Димитров“

1. Факултет по масово-образователна и лечебна физическа култура (закриван се).

2. Факултет за подготовка на учители по начално военно обучение и физическо възпитание (нов).

Б. ВИСШИ ТЕХНИЧЕСКИ УЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ

1. Висш машиноелектротехнически институт — София

1. Факултет по електротехника, електроника и автоматика (преименуван).

Постановлението дава старт на няколко факултета с едно и също наименование – Факултет за подготовка на детски и начални учители, които са учредени в Софийския университет „Св. Климент Охридски“, Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, Великотърновския университет „Кирил и Методий“, Висшия педагогически институт – Шумен, Висшия педагогически институт – Благоевград. С нелеката задача, свързана със създаването на Факултета за подготовка на детски и начални учители към Софийски университет „Св. Климент Охридски“, се нагърбва доц. д-р Павел Драганов, който е избран и за първи декан на факултета, неслучайно наричан от доц. Жечо Атанасов „патриарха“ на факултета.

Доц. Драганов своевременно се заема със структурирането на факултета. На 6 октомври 1983 г., два месеца след постановлението, се провежда среща на ръководството на Университета с представители на ведомства, които имат отношение към откриването на Факултет за подготовка на детски и начални учители към Университета.

На срещата от страна на Софийския университет присъстват ректора акад. Г. Близнаков, заместник – ректорите проф. А. Апостолов, проф. З. Запрянов и доц. В. Бресковска, проф. Т. Христов – първи секретар на УК на БКП, доц. П. Драганов – член на АС (отговарящ за организирането на Факултета), П. Христов – пом. ректор, Н. Пилянчин – гл. счетоводител, и Ат. Чанев – гл. директор на дирекция „100 години СУ“, от страна на други ведомства участват различни специалисти, отговарящи за подготовката и квалификацията на педагогическите кадри.

На срещата се вземат решения за преодоляването на проблеми, които бележат пътя на бъдещия факултет почти през всичките изминали 40 години – кадри, база, студенти:

Факултетът да се разположи в жк „Люлин“ в сградата на Полувисшия институт „Н. К. Крупская“ на ул. „Баба“. Тъй като тази сграда е недостатъчна, СНС и РНС-Люлин да предложат друга сграда на Института за хореографски и музикални кадри. Освен това РНС-Люлин ще предостави зали, спортни площадки, работилници и плувен басейн в съседни на Факултета училища.

- Годишният прием на студентите да бъде:
 - а/ специалност „Детски учители“ – 100 души редовно и 100 души заочно;
 - б/ специалност „Начални учители“ – 100 души редовно и 100 души заочно.
- Създава се комисия, която да предложи план за разширение/реконструкция и модернизация на материалната база на Факултета.

През ноември и декември 1983 г. и януари 1984 г. акад. Близнаков изпраща писма с идентично съдържание до председателя на Съвета за висше образование, до председателя на Софийския народен съвет и до председателя на Изпълкома на Столичния народен съвет, в които освен основната концепция за разкриването на ФПДНУ се очертават вече и конкретните стъпки от страна на Университета:

- да се закрие катедра „Предучилищна педагогика“ при Философския факултет на Университета;
- да се създадат при ФПДНУ катедри по:
 - а/ теория и методика на предучилищното възпитание;
 - б/ теория и методика на началното образование.
- да се осигурят следните щатни бройки :
 - а/ декан, двама зам.декани, секретар, двама инспектори.
 - б/ преподаватели – съгласно учебните планове : за 1984 г. – 22, за 1985 г. – 14
 - в/ помощно-технически персонал – 16.

Тази интензивна активност дава резултат: на 22.02.1984 г. РНС – Люлин издава заповед за отдаване на сградата на Института за хореографски и музикални кадри за нуждите на ФПДНУ, а СНС взема решение за отдаване на сграда на ул. „Баба“ също за нуждите на ФПДНУ.

След осигуряването на базата доц. Драганов се заема и с обезпечаването на Факултета с необходимите кадри.

За нуждите на Факултета за подготовка на детски и начални учители са отпуснати от СВО целево 24 щатни преподавателски бройки. Своевременно Академичният съвет на Университета съгласно учебните планове обявява конкурси за преподаватели – 12 за асистенти и 12 за хабилитирани, като първите четирима асистенти вече са избрани: по педагогика, по предучилищна педагогика, по съвременен български език и по руски език. В писмо до ректора на Университета от 26 декември 1984 г. доц. Драганов

прави предложение и преподавателите от специалност „Педагогика“ към Философския факултет, чиито дисциплини основно са застъпени във Факултета за детски и начални учители, да преминат на щат към последния. Такива са проф. д-р Елка Петрова и гл. ас. Димитър Гюров – преподаватели по предучилищна педагогика; доц. Златко Добрев – преподавател по дефектология /олигофренопедагогика/, доц. Павел Драганов – преподавател по педагогика, н.с. Искра Константинова – специалист по дефектология. Доц. Драганов посочва, че по този начин преподавателите, служителите и аспирантите ще формират ядрото на факултетския колектив, чийто брой след няколко години няма да бъде по-малък от 100 души. Така, след много усилия през учебната 1984/85 г. са приети първите редовни и задочни студенти във ФПДНУ:

- редовно обучение – 6 курса, 17 групи, 595 студенти;
- задочно обучение – 8 курса, 22 групи, 540 студенти.

Интересът към специалностите, предлагани от новосформирания факултет, е подчертано голям. Това провокира и обостря проблема за сградния фонд, който проблем съпътства почти непрекъснато Факултета. На 23 декември 1985 г. доц. Драганов заедно с гл. ас. Д. Гюров пишат подробно изложение до ректора проф. Семов, в което систематично изброяват проблемите, с които се сблъсква ФПДНУ – невъзможност да се осъществяват пълноценно задачите на учебно-възпитателния процес, невъзможност да се провеждат практически занятия, утежняване на заетостта на студентите и ограничаване на времето им за самоподготовка, нарушение на нормативните изисквания за организация на учебния процес съгласно учебните планове и програми и т.н.

На базата на изброените проблеми доц. Драганов и гл. ас. Гюров заявяват, че е невъзможно оставането на Факултета за детски и начални учители в сградата на ул. „Баба“ № 16, кв. Модерно предградие, като предлагат да бъде проектирана и построена специална сграда за Факултета, която да позволява нормално осъществяване на учебно-възпитателния процес със студентите съобразно изискванията на висшите учебни заведения и спецификата на едно от най-големите звена на Университета. Неслучайно в отчета от 1988 г. на тогавашния декан доц. д-р Стойка

Здравкова в заключение се изтъква като основен нерешен проблем сградният фонд и се предлага на ректорското ръководство да вземе решение блок № 3 /ИЧС/ или някои от останалите два блока, които предстоят да бъдат освободени, да се предостави на Факултета.

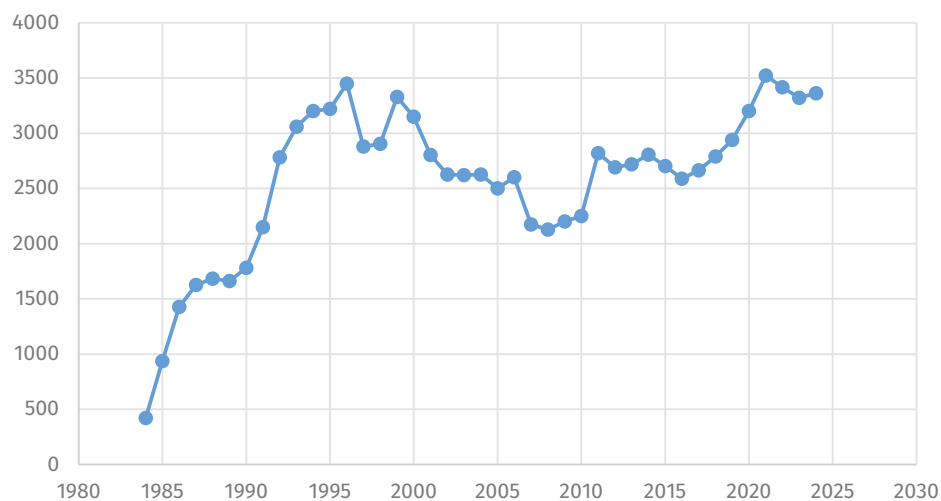
Усилията на доц. Драганов, доц. Здравкова и проф. Ангушев, активната дейност на ректора акад. Попов и редицата писма, описващи детайлно проблемите със сградния фонд и адресирани до Стефан Нинов – председател на Столичния народен съвет, Андрей Луканов – председател на Министерски съвет, акад. Асен Хаджиолов – МНВО, и проф. д-р К. Косев – МНП, най-накрая довеждат до положителен резултат.

Така от учебната 1991/1992 г. ФПДНУ вече се помещава в сградата на Съвета за висше образование на бул. „Шипченски проход“ 69а.

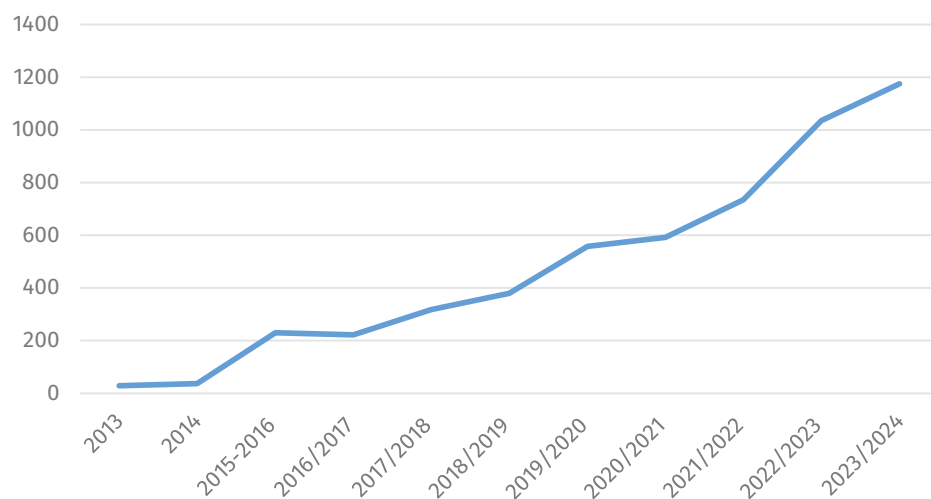
Специално исках да подчертая тези факти, останали като документи в университетския ни архив, понеже 40-години по-късно сградният проблем продължава да стои нерешен, независимо от усилията на всеки един декан на факултета от 1984 г. досега.

През учебната 1988/1989 г. Факултетът за подготовка на детски и начални учители се преименува на Факултет по начална и предучилищна педагогика, а през 2018 г. с постановление на Министерски съвет ФНПП вече носи модерното си име Факултет по науки за образованието и изкуствата, олицетворяващо израстването и превръщането на ФНОИ в най-съвременен храм на педагогическата наука и образование. Това се подкрепя от огромния брой бакалаври, магистри, докторанти, специализанти, които към днешната дата надхвърлят 4500 обучаеми.

Брой обучавани студенти през годините във ФНОИ

Специализанти – СДК и ПКС във ФНОИ през годините

Специалности във ФНОИ

В отговор на промените в социалната и сферата на образованието във ФНПП се разкриват нови специалности: Социална педагогика (1991), Педагогика на деца с невросоматични заболявания, Педагогика на зрително затруднените, Педагогика на деца с интелектуална недостатъчност, Слухово-речева рехабилитация, Логопедия (1992), Педагогика на обучението по изобразително изкуство, Педагогика на обучението по музика (1994), Педагогика на масовата и художествена комуникация (2007), Медицинска рехабилитация и ерготерапия (2008).

Трите хибридни специалности „Предучилищна и начална училищна педагогика“ „Начална училищна педагогика и чужд език“, „Предучилищна педагогика и чужд език“ се разкриват по силата на Държавния регистър на образователно-квалификационните степени по специалности във висшите училища на Република България, утвърден с постановление № 86 от 12.03.1997 г. До тогава във ФНПП функционират две отделни специалности „Предучилищна педагогика“ и „Начална училищна педагогика“.

Специалност „Физическо възпитание и спорт“ (2009 г.) се открива през учебната 2009/2010 г. с решение на ФС от 16.12.2008 г. с протокол №7 и одобрена с решение на АС, пр. № 8 от 25.02. 2009 г.

Всички специалности във ФНОИ (ФНПП) винаги получават висока оценка с максимална валидност от Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА).

Факултетът по начална и предучилищна педагогика (ФНПП) е получил програмна акредитация за специалностите, които са в професионално направление „Педагогика на обучението по...” (изобразително изкуство; музика) с оценка „Много добра“ на 21.03.2004 г. за срок до XII. 2010 г.

На заседание и с протокол № 12 на Постоянната комисия по педагогически науки, музикално и танцово изкуство на НАОА на ФНПП е дадена оценка „Много добра“ за обучението в образователните и квалификационни степени „бакалавър“ и „магистър“ на специалностите „Предучилищна и начална училищна педагогика“, „Предучилищна педагогика и чужд език“, „Начална училищна педагогика и чужд език“, считано от 26.04. 2007 г. за срок от 6 години.

С решение (протокол № 12/26.04.2007 г.) на Постоянната комисия по педагогически науки, музикално и танцово изкуство на НАОА на Факултета по начална и предучилищна педагогика (ФНПП) е дадена програмна акредитация с оценка „Много добра“ и срок на валидност 6 години за специалностите от професионално **направление 1.2. „Педагогика“** за обучението в образователните и квалификационни степени „бакалавър“ и „магистър“ в следните специалности:

ОКС „бакалавър“:

- Начална училищна педагогика и чужд език;
- Предучилищна педагогика и чужд език;
- Предучилищна и начална училищна педагогика;
- Специална педагогика;
- Логопедия;
- Социална педагогика

ОКС „магистър“:

- Предучилищна и начална училищна педагогика;
- Специална педагогика;
- Логопедия;
- Социална педагогика;
- Предучилищна педагогика (за завършили други специалности);
- Педагогика на масовата и художествена комуникация;
- Ранно чуждоезиково обучение в предучилищните заведения;
- Мениджмънт на образованието в предучилищните заведения;
- Начална училищна педагогика;
- Подготвителна група/клас – образователни аспекти;
- Интеркултурно образование в детската градина и началното училище;
- Педагогически съветник в училище;
- Социално – педагогическа помощ в семейства;
- Мениджмънт на социално-педагогическите дейности;
- Социално-педагогическа работа с деца и юноши.

С това решение НАОА определя капацитет на ФНПП за една учебна година на професионално направление 1.2. „Педагогика“ до 2 000 студенти (редовна и заочна форма на обучение), от които 1500 за ОКС „бакалавър“ и 500 за ОКС „магистър“.

С писмо от НАОА изх № 1011/01.08.2019 г. (В СУ Вх № 12-00-141/ 05.08.2019 г.) на СУ и в частност на специалности във ФНОИ се дава програмна акредитация по **ПН 1.2. Педагогика** в ОКС „бакалър“ и ОКС „магистър“, Протокол № 13/02.07.2019 г.

Във ФНПП (след 2018г. вече ФНОИ) функционират следните магистърски програми:

Програми в ОКС „Магистър“:

1. „Предучилищна и начална училищна педагогика“;
2. „Специална педагогика“;
3. „Специална педагогика (за завършили други педагогически специалности)“;
4. „Специална педагогика – на английски език“;
5. „Семейна терапия и консултиране на лица с увреждания“;
6. „Педагогика на зрително затруднени (за завършили други специалности)“;
7. „Социална педагогика“;
8. „Предучилищна педагогика (за завършили специалности с учителска правоспособност)“;
9. „Предучилищна педагогика (за завършили други специалности)“;
10. „Педагогика на масовата и художествена комуникация“;
11. „Ранно чуждо езиково обучение в предучилищните заведения“;
12. „Мениджмънт на образованието в предучилищните заведения“;
13. „Образователни науки и интеркултурно възпитание“ (на английски език);
14. „Начална училищна педагогика“ (за завършили специалности с учителска правоспособност);
15. „Начална училищна педагогика“ (за завършили специалности без учителска правоспособност);
16. „Образователни технологии за развитие на ключови компетентности“
17. „Ранно чуждоезиково обучение в началните класове“
18. „Езиково и литературно обучение“;
19. „Спортни дейности и туризъм“;
20. „Подготвителна група/клас – образователни аспекти“;
21. „Интеркултурно образование в детската градина и началното училище“;
22. „Педагогически съветник в училище“;

23. „Консултиране и социално-педагогическа помощ за семейства“;
24. „Мениджмънт на социално-педагогическите дейности“;
25. „Социално-педагогическа работа с деца и юноши“;
26. „Социално-възпитателна и пробационна дейност с правонарушители“;
27. „Логопедия – Комуникативни нарушения на развитието“;
28. „Логопедия (за завършили други специалности)“;
29. „Логопедия (за завършили други специалности – чужденци)“;
30. „Ерготерапия за деца и възрастни с нарушения“;
31. „Музикална педагогика“;
32. „Музикални компютърни технологии и тонрежисура“;
33. „Музикални и мултимедийни технологии (специалисти)“;
34. „Музикални и мултимедийни технологии (за завършили други специалности)“;
35. „Аудиовизуален дизайн“;
36. „Музикален и артмениджмънт“;
37. „Рекламен дизайн и педагогика“;
38. „Рекламен дизайн и педагогика“ (за завършили други професионални направления);
39. „Педагогика и семиотика на изобразителното изкуство“.
40. „Педагогика и семиотика на изобразителното изкуство“ (за завършили други професионални направления);
41. „Графичен дизайн“.

ОНС „Доктор“

ФНОИ е акредитиран за обучение в ОНС „доктор“ по професионални направления **1.2. Педагогика** и **1.3. Педагогика на обучението по...** (Решения на НАОА – 2017г. ; наследяващи докторските програми акредитирани от ВАК 2010г. – докторски програми с шифър 05.07.01. „Теория на възпитанието и дидактика“; с шифър 05.07.04. „Специална педагогика. Докторски програми с шифър 05.07.03 „Методика на обучението по ...“).

Във ФНПП са разкрити следните докторски програми, които към 2024г. функционират и се осъществява прием в тях на български и чуждестранни граждани:

- 1.2. Педагогика (Предучилищна педагогика) – 2011 г.
- 1.2. Педагогика (Специална педагогика – Логопедия) – 2011 г.
- 1.2. Педагогика (Специална педагогика – Педагогика на деца с интелектуална недостатъчност) – 2011 г.
- 1.2. Педагогика (Специална педагогика – Слухово-речева рехабилитация) – 2011 г.
- 1.2. Педагогика (Социална педагогика) – 2012 г.
- 1.2. Педагогика (Специална педагогика – Педагогика на деца с невросоматични заболявания) – 2012 г.
- 1.2. Педагогика (Специална педагогика) – 2012 г.
- 1.2. Педагогика (Специална педагогика – Педагогика на зрително затруднени) – 2013г.
- 1.2. Педагогика (Теория на възпитанието и дидактика) – 2013 г.
- 1.2. Педагогика (Сравнително образование) – 2013 г.
- 1.2. Педагогика (Гражданско образование) – 2014 г.
- 1.2. Педагогика 1.2. Педагогика (Медийна педагогика) – 2015 г.

Софийският университет „Св. Кл. Охридски“ има програмна акредитация от НАОА до 18.09.2014 г. за обучение в образователна и научна степен „доктор“ по научни специалности с шифър 05.07.03. Методика на обучението по... (български език, литература, руски език, чужд език) (към други факултети на СУ).

С посочените по-долу две писма, НАОА дава програмна акредитация за Всички докторски програми към ФНПП (от септември 2018 г с новото име ФНОИ) по ПН 1.2. Педагогика (Предучилищна педагогика; Начална училищна педагогика; Социална педагогика; Специална педагогика; Логопедия – с максималния срок на валидност от 6 години (2017-2022 г.), с решение на НАОА (29.11.2016г., Протокол № 20/ и писмо от НАОА с изх. № 18/12.01.2017/ В СУ Вх. № 12-00-6 от 19.01.2017 г.

С друго писмо и решение на НАОА (с Протокол № 19 от 15.11.2016г./ изх. № 21/12.01.2017г., В СУ Вх. № 12-00-7/ 19.01.2017г) се дава програмна акредитация на другите 4 докторски програми на ФНОИ по ПН 1.2. Педагогика (Теория на възпитанието и дидактика, Медийна педагогика, Гражданско образование, Сравнително образование).

С решение от **Протокол № 10 от 09.05.2017 г. (изх. № 672/22.05.2017 г., В СУ Вх. № 12-00-100/26.05.2017 г.)** НАОА дава програмна акредитация на докторските програми във ФНОИ по ПН 1.3. Педагогика на обучението по... НАОА през 2018 г. дава акредитация на **ФНОИ** по професионални направления: 8.2 Изобразително изкуство и 8.3. Музикално и танцово изкуство.

С писмо от НАОА изх. № 740/17.07.2020 г. (В СУ Вх. № 12-00-249/24.07.2020 г.) се дава на СУ програмна акредитация по ПН 1.3. Педагогика на обучението по... В ОКС „бакалавър“, Решение на НАОА Протокол № 11/08.06.2020 г.

По професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по ... във ФНОИ са акредитирани към 2024 г. следните програми за обучение в ОНС „доктор“:

- Методика на обучението в детската градина и началното училище по български език и литература
- Методика на обучението в детската градина и началното училище по математика и информационни технологии
- Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание
- Методика на обучението в детската градина и началното училище по домашен бит и техника
- Методика на обучението в детската градина и началното училище по чужд език (до 2017г.)
- Методика на обучението в детската градина и началното училище по физическо възпитание и спорт
- Методика на обучението по изобразително изкуство
- Методика на обучението по музика

Международно сътрудничество и партньорства на ФНОИ

Част от партньорите, с които ФНОИ (ФНПП) има установени договорни отношения са: Педагогически институт във Виена; Проектен център, Педагогическа академия в Грац; Университет в Янина; Егейски университет; Атриум-център по изкуствата, Берлин; Международен институт за педагогически изследвания, Париж; Педагогически институт в Дрезден; Хумболтов университет в Берлин; Национален институт за педагогическо измерване и оценка в Холандия; Московски педагогически университет;

Моцартеум гр. Залцбург (Австрия); Педагогически университет в Лудвигсбург, Германия; Университет „Юстус Либиг“ в гр. Гисен, Германия, Католически университет в Айхщет, Германия; Технически университет Браунтвайг, Германия; Университет Ескишехир, Турция; Католически университет в Кортрейк, Белгия; Университет Кастиля Ла Манча, Испания; колеж Св. Николас Монтесори, Ирландия.

Преподаватели от ФНПП имат научни контакти и с колеги от: Университета в Хамбург (Германия); Университета Шарлот (САЩ); Университета Гренада (Испания); Моцартеум в Залцбург (Австрия); с филиалите за подготовка на учители в градовете Дармшат, Офенбах, Гисен, Лудвигсбург (Германия); Тесалийски университет в гр. Волос (Гърция); Университета в гр. Огорейо Секуеск (Румъния); Университета в гр. Комарно (Словакия); Университета в гр. Кешкемет (Унгария).

Проектна дейност на ФНОИ 2008-2024 г.

- 2007–2008 г. – Проект на МОН (ЦОИДУЕМ) „Разширяване възможностите на занималнята като извънкласна училищна форма за оптималната интеграция на учениците от етническите малцинства“.
- 2007 – 2009 г. – Проект на организация ДРОМ „Усвояване на механизми за работа с деца и ученици от ромски произход в мултикултурна среда“.
- 2008-2010г. – Международен проект по програма Коменски 2.1. (Учене през целия живот) на тема „itago 2010« *«Картинна компетентност и грамотност в начална и предучилищна възраст»* (2008-2010 г.), финансиран от Европейския съюз – координатор за България доц. д-р Илиана Мирчева.
- 2008–2011г. Международен проект по програма Коменски 2.1. (Учене през целия живот) на тема “Naturbild” („Природата и техниката в ранния образователен процес“) (2008-2010 г.), финансиран от Европейския съюз – координатор за България доц. д-р Илиана Мирчева.
- 2009 г. – Международен проект „Укрепване и устойчиво развитие на научноизследователския потенциал на СУ в областта на електронното обучение“ – BG051PO001-3.3.04 – Структурни фондове на ЕС, МОМН, ОПЧР – участници доц. д-р Николай Цанев.

- 2009 г. – *Интегрален Университетски център за изследване, създаване и осигуряване на качество на електронното учене в разнообразен образователен контекст (УЦИЕО)* – проект към Фонд „Научни изследвания“ – INZ01/0111.
- 2014 г. – „Избор на експерти-методици за разработването на технически задания за дейности по проект BG 051 PO 001-3.1.03-001 “Квалификация на педагогическите специалисти” по Оперативна програма “Развитие на човешките ресурси”, съфинансиран от ЕСФ.
- 2013 г. – Проект № BG051PO001-4.3.04/0011 „Повишаване на капацитета на академичния състав от педагогическите специалности на Софийски университет в проектиране, провеждане и осигуряване на качествено електронно дистанционно обучение“

Ръководител на проекта проф. г-р Румяна Пейчева-Форсайт;

Функционален експерт и координатор за ФНПП – доц. г-р Николай Цанев

- Проект BG05M2OP001-2.002-0001 на МОН „Студентски практики“ – Фаза 1, финансиран от ОП „Наука и образование за интелигентен растеж 2014 – 2020“;
- Проект BG05M2OP001-2.013-0001 на МОН, „Студентски практики – Фаза 2” финансиран от ОП „Наука и образование за интелигентен растеж 2014 – 2020“;

Преподавателите и студентите от ФНОИ по специалностите от ПН 1.2. участваха изключително активно и в двете фази на проекта „Студентски практики“. Проектът се реализира в две фази за периода 2016 –2019 г. и 2020 г.–2023 г. Интересът към него от страна на студентската общност беше огромен. Академичната общност на ФНОИ също се включи активно в проекта, като 28 преподаватели участваха като академични наставници на над 200 студенти, реализирали по проекта студентски практики. Функционални експерти за факултета бяха гл. ас. г-р Людмила Зафирова и гл. ас г-р Мария Валявичарска.

За периода бяха сключени 239 договора, което нарежда ФНОИ на трето място по брой реализирани практики след Юридическия и Биологическия факултет.

- Национален проект SUMMIT BG-RRP-2.004-0008-C01 – Всички катедри на ФНОИ взеха участие с отделни проекти в различни педагогически

- направления, т.е. 7 локални проекта в рамките на националния проект;
- Проект „Транзакционният анализ и възможната му употреба в педагогическата практика“, договор РД 22-939/1.04.2021 г., Финансиране МОН по проект „Млади учени и постдокторанти“;
 - Национална програма „Разработване на учебни помагала и методически ръководства, оценяване и одобряване на проекти на учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, на проекти на учебници и учебни комплекти“ на МОН;
 - Проект BG05M2OP001-3.003-0001 „Подкрепа за равен достъп и личностно развитие“, МОН-ОП НОИР;
 - Проект BG05M2OP001-2.016-0018 „МОДЕРН-А: МОДЕРНИЗАЦИЯ В ПАРТНЬОРСТВО ЧРЕЗ ДИГИТАЛИЗАЦИЯ НА АКАДЕМИЧНАТА ЕКОСИСТЕМА“, МОН-Фонд научни изследвания (2021 г.-2024 г.);
 - Проект BG05M2OP001-3.017-0007-C01 „Ефективни педагогически взаимодействия в мултикултурна среда“, финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове;
 - Проект Образователен модел за идентифициране и диференцирани подходи в работата с ученици със специални образователни потребности, хронични заболявания, ученици в риск и талантиливи ученици в българското приобщаващо образование, ФНИ-МОН;
 - Проект BG05M2OP001-2.009.0013 „Докторантски център Св. Климент Охридски“ (ДокЦент) – Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“;
 - Проект BG05M2OP001-3.004-0001 на МОН „Нов шанс за успех“;
 - Проект BG05M2OP001-3.005-0004 „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“;
 - Проект „Равни възможности за малцинствата и уязвимите групи – преодоляване на негативните стереотипи и подкрепа за личностно развитие“ BG05M9OP001-2.018 по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г. и Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г.;

- Проект BG05M2OP001-3.017-0007-C01 „Ефективни педагогически взаимодействия в мултикултурна среда“, финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове;
- Проект „Образователен модел за идентифициране и диференцирани подходи в работата с ученици със специални образователни потребности, хронични заболявания, ученици в риск и талантиливи ученици в българското приобщаващо образование“ (2021-2023), ФНИ-МОН
- Проект BG05M2OP001-3.018-0001 „Подкрепа за приобщаващо образование“.
- В периода 2016-2019 година СУ беше партньор в международния проект **TeSLA** (Adaptive Trust-based e-assessment System for Learning), финансиран от Европейската комисия по програмата Хоризонт 2020. Линк с информация за проекта TeSLA – <http://tesla-project.eu/>). Пилотен лидер по проекта беше доц. д-р Любка Алексиева.
- Проект BG05M2OP001-2.016-0018 “МОДЕРН-А: МОДЕРНИЗАЦИЯ В ПАРТНЬОРСТВО ЧРЕЗ ДИГИТАЛИЗАЦИЯ НА АКАДЕМИЧНАТА ЕКОСИСТЕМА”, финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове (Начална дата – 22.07.2021 г. – Крайна дата – 31.12.2023 г.). Общата стойност на проекта е 4 997 818,32 лв
- 2023 г.-ж2025 г Национален проект SUMMIT BG-RRP-2.004-0008-C01.
- Програма „Образование“ 2021-2027, BG05SFPR001-3.004 – Подкрепа за развитие на проектна докторантура. Динамика на историческите и религиозните процеси, социално включване и културно многообразие в региони с депопулация. Общата стойност на проекта е 2 576 884.00 лв.

Научни издания

Годишник на ФНОИ – Книга „Педагогически науки“, сборници от ежегодните есенни конференции на ФНОИ. От 2020 г. във ФНОИ по проект, финансиран по Фонд научни изследвания (НИС) на тема “Съвременни модели на електронни научни издания“, № 3088/2020 г. са създадени специализирани научни онлайн списания с ISSN номер, разпределени по научни области: „Педагогически

изследвания“ (ISSN2683-1376), „Специална педагогика и логопедия“ (ISSN 2683-1384), „Визуални изкуства и музика“ (ISSN 2683-1392). Приетите за обучение докторанти имат възможност да публикуват приоритетно в споменатите издания. „Педагогически и социални изследвания“ е продължение на списанието „Педагогически изследвания“ (2020 г.) и на „Списание за наука, култура и образование“, издавано в периода от 2014 до 2019 г.

Годишникът на ФНОИ е включен в Националния референтен списък. С оглед повишаване качеството на публикуваните студии, от 2020 г. в Годишника се прилага двойно сляпо рецензиране на постъпилите материали. Редакционната колегия на Годишника на ФНОИ, книга „Педагогически науки“, работи съвместно с представители на Open Journal System, оторизирани от СУ „Св. Климент Охридски“, за да може скоро Годишникът на ФНОИ да съответства на стандартите на Web of Science и да получи статут на научно издание, реферирано и индексирано в световноизвестни бази данни с научна информация.

В заключение, непрекъснатото развитие, неуморните усилия, полагани от всички работещи през годините във Факултета, довеждат до факта, че ФНОИ от далечната вече 1983/1984 г. досега, преминавайки през различни трансформации, даващи непрекъснат импулс за неговото разрастване, достига до нивото на най-големия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ и най-големия педагогически факултет в страната.

25.10.2024 г.

Проф. Милен Замфиров, дн
Доц. д-р Анна Георгиева

ДЕКАНИ

Мангат

1983 – 1986 г.

Роген е на 7 юли 1925 г. в село Тотлебен, Плевенско. Завършва гимназия в Плевен през 1944 г. и специалност „Педагогика“ в СУ „Св. Климент Охридски“ през 1951 г. От 1952 до 1955 г. е редовен аспирант, през 1955 г. защитава докторат в БАН.

Цялата му кариера преминава в сферата на образованието – от 1958 до 1962 г. е последователно заместник-директор на 23 гимназия в София, районен училищен инспектор в гр. София и сътрудник в отдел „Наука и образование“ на ЦК на БКП. От 1962 до 1975 г. е преподавател по педагогика във Висшия институт по физкултура, като е и декан на Учителски факултет във ВИФ (НСА). От 1976 до 1979 г. е доцент и преподавател по педагогика в Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

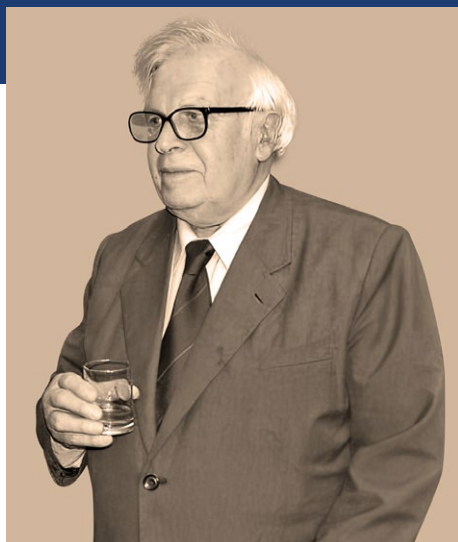
Член на Академичния съвет на Софийския университет от 1979 до 1986 г. От 1980 до 1983 г. е ректор на филиала на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ в Благоевград.

През 1983 г. доц. Драганов основава и е първи декан на Факултета за детски и начални учители (ФНОИ) на Софийския университет, сформира първите екипи от преподаватели, които полагат основите на висшето начално, предучилищно и специално образование в България.

Всяка негова стъпка в професионалната му област е свързана с грижата за младото поколение.

Награждаван е с орден „Кирил и Методий“, втора степен, 1965 г., и с грамоти на Централния комитет на Димитровския комунистически младежки съюз (ЦК на ДКМС), 1969 г., и на Централния съвет на Българския съюз за физическа култура и спорт (ЦС на БСФС), 1974 г.

Доц. д-р Павел Драганов е автор и съавтор на 9 книги, учебници и учебни помагала по педагогика. Публикувал е повече от 30 статии в педагогическия печат.

Награден е Почетния знак на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ със синя лента през 2012 г. за особени заслуги към българското образование, Софийски университет и Факултета по начална и предучилищна педагогика, като ректор на филиала на СУ – Благоевград, като основател и първи декан на ФНПП, сформирал и анимирал първите екипи от преподаватели, които полагат основите на висшето начално и предучилищно образование в България, и за проява и пример за академична етика и поведение в условията на идеологически пристрастия и въпреки ограниченията на своето време.

Мангат

1986 – 1989 г.

Стойка Здравкова е родена на 2 ноември 1942 г. Завършва средно педагогическо училище в гр. Пловдив през 1961 г. и специалност „Педагогика“ в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ през 1966 г. Зачислена е като редовен аспирант по методика на обучението в началното училище през 1969 г. към катедра „Педагогика“ във Философски факултет на Софийския университет.

Защитава докторска дисертация през 1972 г., а през 1973 г. е избрана за асистент по методика на обучението по български език към катедра „Педагогика“ във Философски факултет. През 1980 г. е доцент по методика на обучението – български език в началното училище, а през 1992 г. е професор по методика на преподаването в началното училище.

През 1986 г. е избрана за декан на Факултета по начална и предучилищна педагогика при СУ „Св. Климент Охридски“. На този пост остава до 1989 г. Ръководител е на катедра „Начална училищна педагогика“ в периодите 1984-1989 г. и 1992-2000 г.

Повече от 20 години участва в редакцията на сп. „Начално образование“, а от 2001 г. е негов главен редактор.

Проф. д-р Стойка Здравкова е автор на над 80 публикации, от които 12 книги, 70 студии и статии. Изследователските ѝ интереси и цялата ѝ професионална дейност са свързани с развитието на началното образование. Чете лекционни курсове по начална училищна педагогика, дидактика на българския език и литература в началните класове, дидактика на четенето и писането, алтернативни методи за ограмотяване, обучение на деца билингви.

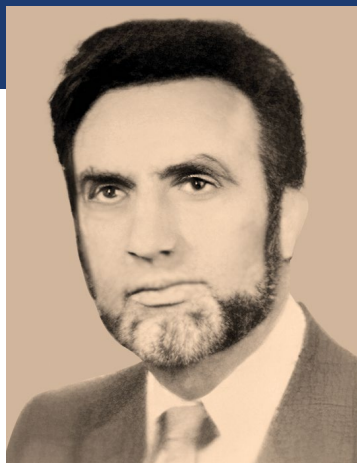
Изследователските ѝ интереси са насочени основно върху родноезиковото обучение на 7-11-годишни ученици, ограмотяването на децата, обучение по четене и писане на деца билингви, диагностика на комуникативната компетентност на учениците.

Автор е на учебници за студенти, на българските буквари за 1. клас на средното училище през периода 1985-2002 г., съавтор на буквари за децата от помощните училища и на децата със зрителни затруднения.

Ръководител на екипи и съавтор на учебен комплект за обучение на деца билингви в подготвителните класове и в първи клас (1994-2002). Разработва подобрен вариант на метода на ограмотяване, който лежи в основата на съвременните български буквари. Автор е на поредица учебни помагала за 6-12-годишни деца.

Издала е редица методически ръководства за началните учители, участвала е в разработването на учебните програми по български език и литература за I-IV клас (1991-2000), на учебен план и учебни програми за подготвителен клас (1994-2000), на програма за ограмотяване на възрастни граждани. Проф. д-р Стойка Здравкова създава модела на ограмотяване на децата през годините в България.

Мангат

1989 – 1993 г.

Георги Ангушев е роден на 17 ноември 1937 г. в гр. Гоце Делчев. През 1964 г. завършва специалност „Педагогика“ във Философско-историческия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“.

Следва редовна аспирантура в Московския педагогически институт „В. И. Ленин“ и защитава кандидатска дисертация през 1971 г.

От 1977 г. е доктор на психологическите науки, от 1980 г. – доцент, а от 1986 г. – професор в Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

От 1974 до 1977 г. е заместник-директор на Научноизследователския институт по сугестология.

През 1977 г. е директор на Централния институт за усъвършенстване на учителски и ръководни кадри „В. Благоева“.

От 1989 до 1993 г. е декан на Факултета по начална и предучилищна педагогика и ръководител на катедра „Дефектология“ (днес „Специална педагогика“).

Чете курс по педагогическа психология в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ през 1980 г.

Чете лекции и в Шуменския и Пловдивския университет.

Основните научни интереси на проф. Ангушев са областта на саморегулацията на психическата дейност.

Награден е с орден „Кирил и Методи“ II степен през 1975 г.

На името на проф. Г. Ангушев са кръстени Центърът за специална образователна подкрепа в район Илинден, както и Детска градина № 40 в София, кв. Гоце Делчев, а през 2016 г. с решение на Общинския съвет на гр. Гоце Делчев една от улиците в града носи името „Проф. Георги Ангушев“.

Проф. д-р Георги Бижков

Мандати

1993 – 1995 г.; 1995 – 1999 г.;

1999 – 2003 г.

Георги Бижков е роден на 16 май 1940 г. в с. Драгановци, община Габрово.

Основно образование е завършил в родното си село, а гимназия през 1958 г. в Севлиево. От 1959 до 1964 г. е редовен студент по педагогика в Софийския университет.

След завършване на висшето си образование работи в продължение на две години като възпитател и инспектор в Окръжен народен съвет, отдел „Просвета“ – гр. Габрово.

От 1966 до 1970 г. е редовен докторант в гр. Берлин, в Академията на педагогическите науки, където защитава успешно докторска дисертация. След това работи в Централния институт по професионално образование в Берлин като ръководител на сектор по разработване на учебна литература за професионалното обучение.

От септември 1970 до май 1980 г. е научен и старши научен сътрудник в Института по образованието и в Института по професионално образование (като заместник-директор) към Министерството на просветата, България. От 1980 г. преминава на основна работа като доцент по педагогика в Софийския университет „Св. Климент Охридски“. От 1983 до 1990 г. е и ръководител на Научноизследователската лаборатория по педагогическа диагностика към Ректората на Софийския университет.

Води методологически семинар с докторантите от Факултета по начална и предучилищна педагогика към СУ „Св. Климент Охридски“.

От началото на 1991 г. е професор във Факултета по начална и предучилищна педагогика, на който факултет е декан в продължение на 10 години – от 1993 до 2003 г. Георги Бижков е на различни специализации, по-важните и продължителни от които са в Кьолнския университет, в Хамбургския университет, в Университета в Саарбрюкен (Германия), във Виенския университет (Австрия), в Академията на педагогическите науки на Русия и гр.

Участва в многобройни научни прояви в страната и чужбина. Има около 150 публикации по проблемите на образованието и педагогическите науки. От 1973 г. насам води курсове от лекции по методология на педагогическите изследвания, сравнителна педагогика, педагогическа диагностика и др. Научен ръководител на множество дипломанти и докторанти, с множество публикации и в чужбина.

Член на научната комисия по педагогика и психология към президиума на ВАК, а така също и председател на Специализирания научен съвет при ВАК. През 1997 г. е назначен и работи като заместник-министър в Министерството на образованието и науката в служебния кабинет на премиера Стефан Софиянски.

През 1999 г. е избран за чуждестранен член на Руската академия на образованието (РАО) в Москва.

Председател е на Комисията по педагогически науки в Националната агенция за акредитация към Министерския съвет.

През годините участва активно в разработването на стратегически документи за българското образование, като напр. „Концепция за средното образование на Република България“, „Държавни образователни изисквания“, „Методология на разработването на държавни образователни изисквания“ и др.

Проф. Божидар Ангелов, гн

Мандати

2003 – 2007 г.; 2007 – 2011 г.;

2015 – 2019 г.

Проф. Божидар Ангелов, гн е завършва Философския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“, специалност „Педагогика“. През 1987 г. защитава докторска степен по философия. От 1995 г. е доцент по методика на обучението по роден език и педагогика на овладяването на езика и развитие на

речта, от 2007 г. – професор по теория на възпитанието и дидактика (Език и комуникация), а през 2019 г. защитава и н.ст. доктор на науките. В периода 1993-2003 г. проф. Б. Ангелов е зам.-декан, а от 2003 до 2011 г. – декан на ФНОИ (преди ФНПП). От 2007 до 2011 г. е председател на Съвета на деканите на СУ „Св. Климент Охридски“ и ръководител на катедра „Прегучилищна педагогика“ при ФНПП, от 2011 до 2015 г. е зам.-декан и ръководител на катедра „Прегучилищна и медийна педагогика“ при ФНПП, а от 2015 г. отново е декан на ФНПП.

Научните разработки на проф. Ангелов са свързани главно с педагогиката, психолингвистиката и социологията, като работи и върху проблемите на социализацията и масовите комуникации. Автор е на програми за образователната работа в детската градина, а също и на редица книги и монографии: „Детето и светът“ (1993); „Активността на детето в детската градина“ (1993); „Детето и светът – между езика и речта“ (1994); „Проблеми на ранното чуждоезиково обучение“, части 1-4, в съавт. (2002, 2004, 2006, 2008); съавтор на програмна система „Приятели“ (2003-2015); „Университетски курс по ранно чуждоезиково обучение“, в съавт. (2010); „Педагогически аспекти на масовата комуникация“ (2005); „Основи на педагогическата компетентност“, в съавт. (2006); „Комуникативни аспекти на ранното чуждоезиково обучение“ (2007); „Медийна и комуникативна компетентност“ (2007, 2010). Един от състави- телите на библиотечната поредица „Вечни книги“ на УИ

„Св. Климент Охридски“, която представя класически произведения на философи, психолози, педагози и мислители. Има над 200 публикации – книги, монографии, учебници и учебни помагала, студии и статии в специализирани издания.

От 2004 г. проф. Ангелов е зам.-председател и председател на Комисията по педагогика при ВАК, а от 2007 до 2011 г. е член на Специализирания научен съвет по педагогика при ВАК.

Проф. Ангелов е член на редакционната колегия на сп. „Прегучилищно възпитание“ и на сп. „Специална педагогика“, член е на Световната организация по прегучилищно образование (Organisation Mondiale pour l'Education Préscolaire – OMEP).

Проф. д-р Димитър Гюров

Мандат

2011 – 2015 г.

Проф. д-р Димитър Гюров е роден на 07.04. 1951 г. През 1976 завършва висше образование във Философски факултет на СУ „Св. Климент Охридски“, специалност „Педагогика“. Работи като зам. гл. редактор на сп.

„Предучилищно образование“ в Главна редакция на МНП и ЦК на СБУ. От 1979 г. е назначен с конкурс за редовен асистент по предучилищна

педагогика във Философски факултет на СУ. С откриването на ФДНУ с Постановление на Министерски съвет през 1984 г. се прехвърля заедно с проф. д-р Елка Петрова в катедра „Предучилищна педагогика“ в новооткрития факултет на СУ „Св. Климент Охридски“.

През ноември 1998 г. защитава докторска дисертация (кандидат на педагогическите науки) и е назначен като доцент, а от 2007 г. е професор. От 1991 до 1999 г. е зам.-декан по учебната част в два мандата на ФНОИ и ФНПП, като организира, оценява и управлява качеството на висшето образование във ФНПП.

В два последователни мандата е избран за зам.-ректор по административните въпроси (1999-2001) и за зам.-ректор по учебната част (2001-2007). Проектира, изпълнява и адаптира съвременен административен и образователен академичен процес с научна стабилност. Ръководител е на проект за прилагане в СУ на Европейската система за трансфер на кредити (2002) и на европейски научен проект на СУ за студентска мобилност (2005-2007). Съдейства за утвърждаването на педагогическите специалности заедно с други факултети в СУ в международни проекти. Координатор е на проект „Мрежа за интеркултурен диалог и образование: Турция-България“ (2009-2012) с три чуждестранни университета (Измит, Бурса, Чанаккале). Участва като член на доброволни начала в Асоциацията на родители на деца с аутизъм. Обучител по проект за квалификация на учители – млади, старши, главни (2014).

Във времето от 2011 до 2015 г. е избран за декан на ФНОИ, СУ „Св. Климент Охридски“, като демонстрира висока степен на съгласуване и формиране на политики в образованието и демонстрира лидерски качества при създаване на академична атмосфера за професионализъм във факултета. С научните си академични компетенции допринася за участието на ФНОИ в европейски финансирани проекти и ръководи екип във факултета съвместно с ВТУ за квалификация/преквалификация на педагогически специалисти детски/начален учител в периода 2014 -2015 г. по позиция № 2 във ФНПП, СУ, за учители до 35 г. Съдейства за интегрирането на междууниверситетски съвместни проекти и научноизследователска дейност. Обучител в национален проект за обучение на 300 директори 2008-2011 по проблемите на взаимодействието „семејство–детска градина“ при осигуряването на европейските компетенции.

От 1986–2017 г. е избран последователно в мандати за управление за член на Факултетния съвет на ФНОИ (преди ФДНУ и ФНПП). В годините от 1995 до 2017 е последователно избран от университетската академична общност за член на Академичния съвет на СУ, с което е съдействал за утвърждаването на педагогическите специалности и общоуниверситетските изследвания в национални и международни политики за управлението на висшето образование в дух на европейските ценности за хуманизъм и демократизъм. Управлява професионални дейности за образование и изследователски проекти със значение за теорията и практиката в областта на теорията и практиката на педагогическите, социалните и хуманитарните науки.

От 2018 до 2021 г. е член на екип на СУ в сътрудничество с БФ, ГГФ, ФзФ, ХФФ и ФНОИ в международен проект ТІСА, финансиран от Германското министерство за опазването на околната среда, на водите и на ядрената безопасност, като съдейства за управляването на климатичните промени чрез образователни политики в институционален план.

Проф. д-р Димитър Гюров е избран за член на Научната комисия по педагогика към Президиума на ВАК в периода 2003-2007 г. и за председател на СНС по педагогика на ВАК в периода 2007-2011 г. Член е на СНС по физическо възпитание и спорт на ВАК в периода 2003-2007.

За цялостния си принос в академичното образование на СУ „Св. Климент Охридски“ като ръководител на образователни политики, като лидер в управлението на Университета и преподавател от създаването на Факултета за науки по образованието и изкуствата е награден с най-висшата отличителна награда – Почетния знак, синя лента на СУ.

Мандати

2019 – 2023 г.; 2023 – понастоящем

Проф. Милен Замфиров, дн, е дипломиран педагог (1999), физик (2002) и математик (2012). Има стабилно научно присъствие в национален и международен мащаб като автор на над 240 публикации, сред които 10 самостоятелни монографии, студии, статии и други трудове на български и чужд език, голяма част от тях индексирани в световноизвестните бази данни WOS и Scopus.

За своите научни постижения проф. Замфиров е удостоен с наградата „Питагор“ на МОН за 2024 г. за утвърден учен в областта на социалните и хуманитарните науки.

Носител е на значителен брой други награди и отличия за създаване и разработване на образователно-програмни и софтуерни продукти, в принос към специализираната професионална практика.

Проф. Замфиров е дългогодишен член на редакционните колегии на престижни научни списания, а още и на Българския национален комитет за предучилищно образование (ОМЕП), на Съюза на физиците в България, на Съюза на математиците в България, на Националната асоциация на ресурсните учители (НАРУ) и др.

Като преподавател води лекционни курсове в множество дисциплини в ОКС „бакалавър“ и „магистър“ и ОНС „доктор“, в следдипломна квалификация (СДК) и в обучението за придобиване на професионално-квалификационни степени (ПКС) в рамките на СУ „Св. Климент Охридски“. Получава покани за лектор и в други висши училища в страната, сред които ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, Лесотехнически университет и др. Ръководи значителен брой дипломанти и докторанти, вкл. чуждестранни, и спомага за израстването на сериозни учени и изграждането на мрежа от научни кадри и специалисти на национално и международно ниво.

Преди постъпването му в СУ „Св. Климент Охридски“, в периода 2001 – 2005 г., проф. Замфиров е директор на Дневен център за деца с увреждания. От 2005 до 2009 г. е сътрудник в Института за космически изследвания и технологии – БАН, през 2009 г. – в Института за ядрени изследвания и ядрена енергетика – БАН. От 2015 г. координира дейността на Докторантското училище към ФНОИ. От 2018 г. е начело на Университетския център „Академия за деца“, а от 2021 г. е заместник-ръководител на Университетския център за подпомагане на българската диаспора. През 2024 г. проф. Замфиров е избран за председател на Съвета на деканите в СУ „Св. Климент Охридски“. Член е на Академичния съвет на СУ „Св. Климент Охридски“ и активен синдикален геец.

КАТЕДРИ

Катедра „Предучилищна и медийна педагогика“ е водещо научноизследователско и преподавателско звено в областта на предучилищната педагогика, медийната педагогика, художествената комуникация, ранното чуждоезиково обучение и интеркултурното образование.

Катедрата, първоначално наименувана „Предучилищна педагогика“, е създадена по инициатива на проф. г-н Елка Петрова през 1974 г. във Философския факултет към специалност „Педагогика“ на СУ „Св. Климент Охридски“, за да отговори на нарастващата нужда от специализирано обучение в ранното и предучилищното образование. През 1983 г. се създава Факултет за детски и начални учители (ФДНУ) към СУ „Св. Климент Охридски“ (от 1988 г. – Факултет по начална и предучилищна педагогика – ФНПП, а от 2018 г. – Факултет за науки по образованието и изкуствата – ФНОИ), и катедрата става негово звено.

Визията и отдадеността на проф. г-н Елка Петрова (1919-2012) поставят основата за развитието на катедрата. Тя е неин ръководител до 1989 г. – 15 години ежедневно и отговорно е ангажирана с управленски и научни приоритети. Още в първоначалния ѝ екип и постепенно в годините се включват преподаватели и изследователи-пионери, отдадени на предучилищната педагогика, които градят духа и постиженията на катедрата: проф. г-р Елена Русинова (от 1974 г.); проф. г-р Димитър Гюров (от 1977); проф. г-н Мария Баева (от 1984); проф. г-р Весела Гюрова (от 1986); проф. г-н Божидар Ангелов (от 1987), проф. г-н Лучия Малинова (от 1987), доц. г-р Тодорка Велинова (от 1987), проф. г-р Любослава Пенева (от 1988), проф. г-н Радослав Пенев (от 1999), посочени с академичните им длъжности и степени към 2024 г. Друг изявен и уважаван преподавател с личен принос за развитието на катедрата в исторически план е доц. г-р Вероника Вълканова (1961-2016).

От изключителна значимост е ключовото участие на хабилитираните преподаватели от катедрата в редакционната колегия на сп. „Предучилищно възпитание“, инициатирано и основано през 1952 г. от проф. г-н Елка Петрова – негов главен научен редактор за около 40 години, след което списанието се поема от проф. г-р Димитър Гюров. Дългогодишен заместник главен редактор на периодичното издание е Елена Стоева,

а редактор – Антоанета Наумова. Изданието излиза до 2012 г., когато след реструктуриране на Главната редакция на педагогическите издания към МОН няколко списания се обединяват в настоящото индексирано и реферирано списание „Педагогика“.

Щатни преподаватели в катедрата за известен период от време в годините са и: доц. д-р Елена Попова, доц. д-р Илка Бирова, ст. ас. д-р Маргарита Миленова, ас. Любов Мърдова, ас. Светослав Кодинов, гл. ас. д-р Тодор Петев и др.

Ръководители на катедрата след проф. г-н Елка Петрова са: проф. д-р Елена Русинова (заместник-декан на ФНПП в периода 1989-1993), проф. г-н Божидар Ангелов (декан на ФНОИ/ФНПП в периода 2003-2011 и 2015-2019), проф. г-н Радослав Пенеv (заместник-декан на ФНОИ в периода 2016-2023, а понастоящем – помощник-декан) и проф. г-н Розалина Енгелс-Критигис (заместник-декан на ФНОИ от 2019 до момента).

Освен дългогодишното и успешно деканско управление на проф. г-н Божидар Ангелов и проф. д-р Димитър Гюров (2011-2015), както и факта, че в ръководството на ФНПП/ФНОИ почти през цялата история на факултета има заместник-декани, членове на катедра „Предучилищна и медийна педагогика“, повод за гордост е и дължността на проф. д-р Димитър Гюров като заместник-ректор на СУ „Св. Климент Охридски“ в периода 1999-2007 г.

През 2015 г. по инициатива и с експертизата на проф. г-н Божидар Ангелов, като се отчитат съвременните образователни потребности и необходимостта от разширяване периметъра на обхват по посока интегрирането на медиите в педагогическите практики, с решение на Академичния съвет на СУ катедрата се преименува на „Предучилищна и медийна педагогика“. И до днес катедрата е единствената в България, която предлага специалността „Медийна педагогика и художествена комуникация“, основа на уникалната за страната докторска програма по медийна педагогика.

Към 2024 г. щатният академичен състав на катедра „Предучилищна и медийна педагогика“ е следният:

проф. дн Розалина Енгелс-Критигис
проф. дн Радослав Пенев
проф. дн Данаил Данов
проф. д-р Любослава Пенева
проф. д-р Екатерина Софрониева
доц. дн Милка Терзийска
доц. д-р Лора Спиридонова
доц. д-р Галина Георгиева
доц. д-р Магдалена Стоянова
гл. ас. д-р Христина Белева
гл. ас. д-р Гергана Михайлова-Недкова
гл. ас. д-р Гергана Минковска
гл. ас. д-р Диана Андонова
гл. ас. д-р Мартин Ненов
гл. ас. д-р Стефан Марков
ас. д-р Габриела Валентинова-Методиева
ас. д-р Катя Стоянова
ас. Мирослава Андонова
ас. Незабравка Петкова

Дългогодишен инспектор на катедрата е Здравка Янкова, а от 2015 г. до момента – Емилия Вълчева.

Катедра „Предучилищна и медийна педагогика“ подготвя квалифицирани педагогически специалисти с висше образование за нуждите на предучилищното образование, ранното чуждоезиково обучение, медийната педагогика и интеркултурното образование, като предлага следните бакалавърски специалности, магистърски и докторски програми:

ОКС „БакалаВър“:

- Прегучилищна педагогика и чужд език;
- Медийна педагогика и художествена комуникация;
- Прегучилищна и начална училищна педагогика (съвместно с Катедра „Начална училищна педагогика“).

ОКС „Магистър“:

- Прегучилищна педагогика /за завършили педагогически специалности и специалности с учителска правоспособност/;
- Прегучилищна педагогика /за завършили други специалности/;
- Мениджмънт на образованието в прегучилищните заведения;
- Педагогика на масовата и художествената комуникация;
- Монтесори педагогиката в дигиталното общество;
- Образователни науки и интеркултурно възпитание /на английски език/.

Докторски програми по 1.2. Педагогика – на български и на английски език:

- „Прегучилищна педагогика“;
- „Медийна педагогика“.

Докторски програми по 1.3. Педагогика на обучението по... – съвместно с Катедра „Начална училищна педагогика“ – „Методика на обучението

В детската градина и началното училище по:

- математика и информационни технологии;
- български език и литература;
- родинознание и природознание;
- техника и технологии;
- физическо възпитание и спорт.

През годините катедрата периодично актуализира учебните планове и учебните програми на дисциплините в специалностите към нея, като отразява най-новите изследвания и най-добрите практики в прегучилищната

и медийната педагогика в световен план. Това несъмнено съдейства за увеличаването на броя записани студенти и подобряване на експертния опит на преподавателите, както и на техните научни резултати.

Завършилите бакалавърски специалности, магистърски и докторски програми към категра „Предучилищна и медийна педагогика“ в годините се реализират като успешни детски учители, директори на предучилищни институции, учители по чужд език, медийни педагози, изследователи, специалисти, университетски преподаватели, експерти в министерства и други управленски и разработващи политики национални и регионални звена, като много от възпитаниците имат значителен принос в областта на предучилищното и медийното образование както в България, така и в международен план.

От създаването си до момента катедрата е осъществила и продължава да реализира множество значими изследвания в областта на ранното детско развитие, предучилищната педагогика, ранното чуждоезиково обучение, влиянието на медиите върху децата от предучилищна възраст, медийната грамотност, интеркултурното образование, иновативни педагогически методи на преподаване и др.

В научноизследователската работа на катедрата пряко или косвено са залегнали образователните стандарти у нас, допринасяйки за глобалния дискурс на предучилищната и медийната педагогика. Членове на катедрата активно участват в разработването на образователните политики, стандарти и практики за предучилищно и медийно образование; пионери са и продължават да се доказват в годините като водещи автори на програмни системи за педагогическо взаимодействие с деца в ранна и предучилищна възраст.

Катедрата активно си сътрудничи с други катедри на Софийския университет, както и с други университети у нас и в чужбина, насърчавайки интердисциплинарни изследвания и иновативни образователни инициативи. През годините са установени партньорства с университети и организации по целия свят, като се улесняват академичният обмен, съвместните изследвания и споделянето на добри практики. Членове на катедрата участват в преподавателски и изследователски мобилности в чуждестранни

университети като Университета в Кеймбридж, Великобритания; Университета „Коменски“ в Братислава; Университета Англия Ръскин в Челмсфорд, Великобритания; Атинския университет и Университета в Патра, Гърция; Университета в Урбино „Карло Бо“, Италия; Dr. Namka University, Jakarta, Indonesia; University of Campina Grande, Brazil; Trnava University, Словакия; Jean Piaget University, Praia, Cape Verde; Humboldt University, Berlin, Germany; Mahatma Ghandi Institute, Mauritius и мн.гр.

Преподаватели от катедра „Предучилищна и медийна педагогика“ са наградени с многобройни отличия за принос в образованието и научните изследвания в сферата на предучилищната и медийната педагогика. Някои от най-значимите сред тях са:

проф. глн Елка Петрова: орден „Кирил и Методий“ I степен, 1977 г.; орден „Георги Димитров“, 1982 г.; звание „Заслужил учител“, 1983 г.; доктор хонорис кауза на Югозападен университет „Неофит Рилски“, гр. Благоевград; почетен член на Световната организация по предучилищно образование ОМЕР.

проф. г-р Елена Русинава: Почетен знак „Св. Климент Охридски“ – синя лента, 2013 г.; почетен председател на БНК-ОМЕР, 2015 г.; почетен член на Световната организация по предучилищно образование ОМЕР, 2018 г.; отличие със статуетка „Победа“ от Синдиката на българските учители, 2017 г.

проф. г-р Димитър Гюров: Почетен знак „Св. Климент Охридски“ – синя лента, 2020 г.

проф. глн Божидар Ангелов: Почетен знак „Св. Климент Охридски“ – синя лента, 2020 г.

проф. г-р Весела Гюрова: Почетен награден знак на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, първа степен, 2023 г.

От 1999 г. насам колеги от катедра „Предучилищна и медийна педагогика“ активно членуват в Световната организация за предучилищно образование ОМЕР, като оттогава и досега официалното седище на българския ѝ клон е Факултетът по науки за образованието и изкуствата.

Председател на ОМЕП – България от 1999 до 2020 г. е проф. д-р Елена Русинова, а от 2021 г. до момента – проф. дн Розалина Енгелс-Критигис. Исторически сформирана в катедра „Предучилищна и медийна педагогика“, в Академичната група на Българския национален комитет за предучилищно образование към ФНОИ – СУ днес членуват преподаватели от шест катедри на Факултета.

Катедра „Предучилищна и медийна педагогика“ има значителен принос в областта на предучилищното и медийното образование в България, като оказва влияние върху политиките, стандартите и практиките за подготовка на бъдещите учители. Катедрата непрекъснато задълбочава изследователския си капацитет, разширява международното си сътрудничество и не спира да въвежда иновации в областта на предучилищното образование и медийната педагогика, като продължава да е водеща в своята област у нас.

Проф. дн Розалина Енгелс-Критигис

Доц. д-р Галина Георгиева

Катедра „Начална училищна педагогика“ (НУП) е една от трите катедри, гали началото на Факултета по начална и предучилищна педагогика (ФНПП, приемник на ФПДНУ), който от септември 2018 г. вече е Факултет по науки за образованието и изкуствата (ФНОИ).

Първият **ръководител на Катедрата** е и първият декан на Факултета – доц. г-р Павел Драганов (1983). След него ръководител е проф. г-р Стойка Здравкова (1984-1989)¹, която от 1986 до 1989 г. е и декан на ФНПП. В следващи периоди начело на Катедрата е проф. г-н Александър Маджаров (1989-1991), по-късно отново проф. г-р Стойка Здравкова (1991-2001). През годините избрани да ръководят Катедрата са и доц. г-р Татяна Борисова (2001-2009), проф. г-р Николай Цанев (2009-2015), проф. г-р Габриела Кирова (2015-2023), а от началото на 2024 г. – доц. г-р Любка Алексиева.

Съставът на катедра НУП е устойчив, като някои от преподавателите са от създаването на ФНПП, като проф. г-р Стойка Здравкова, проф. г-р Илиана Мирчева, доц. г-р Татяна Борисова. Осигурена е приемственост в академичния състав – голяма част от преподавателите са бивши студенти, магистри и докторанти към Катедрата и поетапно се вливат в преподавателския състав. Това са доц. г-р Анна Георгиева, доц. г-р Любка Алексиева, доц. г-р Иван Душков, гл. ас. г-р Людмила Зафирова, гл. ас. г-р Гергана Христова, гл. ас. г-р Далия Ал-Халил, гл. ас. г-р Иван Симеонов, ас. Катерина Динкова.

Академичната длъжност „професор“ в Катедрата заемат проф. Стойка Здравкова (1992), проф. Филип Филев (2005), проф. Здравко Лалчев (2010), проф. Илиана Мирчева (2014), проф. Крася Каваклова (2015), проф. Елена Джамбазова (2018), а от 2022 г. – проф. Габриела Кирова, проф. Николай Цанев и проф. Любен Витанов, който от същата година е доктор на науките по начална училищна педагогика.

В катедра НУП работят изявени и международно признати учени.

Проф. г-р Стойка Здравкова е доайен и единствен автор в България, който разработва темата за методиката на ограмотяване на български език.

1 Всички преподаватели са представени с академичните степени и звания, които са достигнали в своята университетска кариера.

През учебната 1979/1980 г. участва в научния екип с ръководител Левчо Георгиев от Националния институт за изследване на образованието (НИИО), експериментално прилагащ усъвършенстван вариант на звуковия аналитико-синтетичен метод за огромяване, който се използва в българската образователна система от 1991 г. и към момента (2024). Значимостта на научните публикации на проф. г-р Стойка Здравкова е призната и от Съвета на Европа (Страсбург, 1990), който препоръчва през 1991 г. – Международната година на грамотността, да се разпространят 10 нейни публикации. Проф. г-р Стойка Здравкова е безспорен авторитет като член на постоянната комисия по педагогика при Висшата атестационна комисия (BAK).

Проф. г-р Илиана Мирчева е утвърден учен в национален и международен план. Специализирала е със стипендия на Германската служба за академичен обмен (DAAD) в Университета Люнебург, Университета Хамбург, Университета Юстус Либиг в Гисен и в Педагогическия университет в Лудвигсбург (в периода октомври – декември 2002 г.). Тя участва, ръководи и представлява България в редица значими международни научни проекти: „Philosophieren mit Kindern als Unterrichtsprinzip“ – Project with University of Hamburg (2005-2006); „Di Wers – Природата и екологичното образование в България“ (2006-2008); „imago – 2010“ 2381-2008-LLP-DE-Comenius-CMP) („Картинна компетентност и грамотност в начална и предучилищна възраст“) – 2008-2010, заедно с доц. г-р Анна Георгиева; „Naturbild“ (141796-2008-LLP-DE-Comenius-CMP) („Природата и техниката в ранния образователен процес“) – 2008-2011, заедно с доц. г-р Анна Георгиева; JOY TO LEARN (A Transnational Research Project on the Education Experience of the Child) (2014-2016), заедно с проф. г-р Елена Джамбазова; Еразъм+ PARENTSTEM (2018-1-TR01-KA203-059568) – 2018-2021, заедно с доц. г-р Любка Алексиева; Еразъм+ S.TEMPO 2023-1-BG01- KA220-SCH-000153002) – 2023-2025, заедно с доц. г-р Любка Алексиева. Ежегодно (от 2002 до 2024 г.) е гост-професор/гост-лектор в университети в Германия – Katholische Universität Eichstätt- Ingolstadt, Pädagogische Hochschule Ludwigsburg, Justus Liebig Universität Giessen, Martin Luther Universität Halle-Wittenberg, Pädagogische Hochschule Heidelberg и в Унгарската академия на науките (през 2006 г.). Проф. Мирчева кани свои партньори от чуждестранни университети

от Австралия, Германия, САЩ и осигурява техни публични лекции пред студентите от ФНОИ. От 2002 до 2024 г. по нейна инициатива лекции са изнесли проф. г-р Маркус Шренк, проф. г-р Хелмут Шрайер, проф. г-р Ханс-Йоахим Фишер, проф. г-р Клаудиа Шултхайс, проф. г-р Джанис Мик-Уейн, проф. г-р Валери Марзрейн, проф. г-р Михаел Гебауер, проф. г-р Керстин Михалик, проф. г-р Агнес Пфранг, г-р Петра Хибл и др.

Проф. г-р Илиана Мирчева и доц. г-р Любка Алексиева са активни участници в съвместни международни обучения на начални учители заедно със свои колеги от Автономния университет в Барселона и Университета Халевитенберг по проект Еразъм+ PARENTSTEM (2018-1-TR01-KA203-059568), както и с университети и издателства от България, Словения и Сърбия (по Еразъм+ S.ТЕМРО project с номер 2023-1-BG01-KA220-SCH-000153002).

Доц. г-р Любка Алексиева е специализирала в Института по образованието към Лондонския университет, Великобритания (<https://www.ucl.ac.uk/>), където успешно завършва 3-месечна докторантска специализация (в периода януари-април 2013 г.). Тя е участвала като изследовател и координатор в различни европейски и национални изследователски проекти, тематично свързани с използването на технологиите за целите на обучението. Проектната ѝ дейност включва участие в 7 международни и 12 национални проекта. Един от тях е международният проект TeSLA (Adaptive Trust-based e-assessment System for Learning) 2016-2019, финансиран от Европейската комисия по програмата Хоризонт 2020 (<http://tesla-project.eu/>), с пилотен мениджър проф. Румяна Пейчева-Форсайт (Факултет по педагогика). Проектът TeSLA предлага интегрирана система за ефективно онлайн оценяване и верифициране на изпитните дейности, осигурявайки автентикация на изпитвания в контекста на електронното и смесеното обучение с помощта на биометрични инструменти и инструменти за анализ. Доц. Алексиева има ключова роля на пилотен лидер по проекта, чиято дейност е свързана с пилотирането на системата TeSLA в курсовете на СУ и в частност на ФНОИ. Инструментите за автентикация и установяване на плагиатство бяха тествани с над 3000 студенти на СУ, от които около 20% обучаеми от ФНОИ.

От 2015 г. доц. Алексиева е и международен наблюдател на качеството на

изследванията TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study) и PIRLS (Progress in International Reading Literacy Study) към Международната асоциация за оценяване на образователните постижения (International Association for the Evaluation of Educational Achievement (IEA). В рамките на проект BG05M2OP001-2.016-0018 “МОДЕРН-А: МОДЕРНИзация в партньорство чрез дигитализация на Академичната екосистема”, финансиран от ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове (2021 – 2023), доц. Алексиева провежда двуседмична преподавателска мобилност и в края на 2023 г. е гост-лектор в Universitat Oberta de Catalunya (UOC) – Barcelona. Останалите членове на катедра „Начална училищна педагогика“ също участват в реализирането на редица **национални и международни научно изследователски проекти**. Такъв пример са ежегодните изследователски проекти, финансирани по Фонд „Научни изследвания“ (ФНИ). През 2006 г. преподаватели от катедра НУП участват в съвместно обучение с изследователския екип на проект №UK/03/B/F/PP-162_039 “European Enhancement of Early Years Management Skills” – EEEYMS (Европейско развиване на умения за управление на детски заведения) от програма Leonardo Da Vinci, ръководен от Liverpool Hope University, УК, с Университета в Ливърпул (доц. д-р Татяна Борисова, проф. д-р Николай Цанев). Представители на катедра НУП участват и в изследователските екипи в международни проекти като PIRLS 2001 (доц. д-р Татяна Борисова). За успешната интеграция и адаптация в образователната среда на ученици от етнически общности се работи в проектите на МОН: *„Разширяване възможностите на заниманията като извънкласна училищна форма за оптималната интеграция на учениците от етническите малцинства“* (2007–2008) на ЦОИДУЕМ; проект на организация ДРОМ *„Усвояване на механизми за работа с деца и ученици от ромски произход в мултикултурна среда“* (2007–2008). Представители на Катедрата са участници и в проекта *„Укрепване и устойчиво развитие на научноизследователския потенциал на СУ в областта на електронното обучение“* – BG051PO001-3.3.04 – Структурни фондове на ЕС, МОМН, ОПЧР (2009), както и в проекта BG05M2OP001-2.016-0018 “МОДЕРН-А: МОДЕРНИзация в партньорство чрез дигитализация на Академичната екосистема”, финансиран

от ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове (2021 – 2023). Катедрата реализира множество инициативи, подкрепящи научноизследователската дейност на преподавателите от ФНОИ. Още след създаването на Факултета тя подкрепя организирането на ежегодните факултетски конференции (след 1986 г.). По-късно към Катедрата са организирани редица национални конференции по проблемите на началната училищна педагогика. По инициатива на проф. Здравко Лалчев и с активното участие на преподаватели от катедра НУП се организират и провеждат ежегодни национални научни конференции (2003–2008), от които се издават научни сборници с доклади. По инициатива на проф. г-р Габриела Кирова и с участието на гл. ас. г-р Далия Ал-Халил от 2012 г. се организира и провежда ежегоден „Студентски научен форум“ с издаване на публикации на студентите от ФНОИ (2012–2019). Към Катедрата са организирани и две международни конференции – “CHILDREN’S PERSPECTIVE ON LEARNING” “JOY TO LEARN” (през 2014 г.) и “CHILDREN’S PERSPECTIVE ON SCHOOL, TEACHING AND LEARNING” (през 2018 г.), с организатор проф. г-р Илиана Мирчева.

Членовете на катедра „Начална училищна педагогика“ имат богата **публикационна дейност** в национален и международен мащаб: монографии, студии, статии, доклади, сборници с резултати от научни проекти, които могат да се видят поименно в електронната информационна система „Авторите“ (<https://authors.uni-sofia.bg/>). Преподавателите от катедра НУП участват като експерти към МОН при съставяне на учебни програми и образователни стандарти, създаване и оценяване на изпитни материали за реализиране на Националното външно оценяване (НВО) на резултатите от обучението в края на четвърти клас *по български език и литература* (доц. г-р Анна Георгиева – 2022, 2023 г.) и *по математика* (проф. г-р Габриела Кирова, доц. г-р Любка Алексиева, гл. ас. г-р Гергана Христова – 2021-2024 г.), както и при подготовката на материалите за провеждане на Националната олимпиада „Знам и мога“ (гл. ас. г-р Любмила Зафирова).

Като значим принос може да се отбележи, че преподавателите от катедра НУП умело съчетават резултатите от научноизследователската дейност с практико-приложната им реализация в национален мащаб чрез

одобрените от МОН учебници, учебни комплекти, учебни помагала от първи до четвърти клас за образователната система в България, с първи тираж през 2002–2003 г., и по актуалните учебни програми и първи тираж в периода 2016–2019 г. Ежегоден многохиляден тираж имат учебните комплекти за 1.–4. клас по основните изучавани учебни предмети: по български език и литература (проф. г-р Стойка Здравкова и кол., доц. г-р Татяна Борисова и кол.; учебни помагала за подпомагане на обучението по БЕЛ, организирано в чужбина: 2013 г. – доц. г-р Татяна Борисова и кол., 2021 г. – доц. г-р Татяна Борисова, доц. г-р Анна Георгиева и гр.), по математика (проф. г-р Габриела Кирова и кол., доц. г-р Любка Алексиева и кол.), по *родинознание, човекът и обществото, човекът и природата* (проф. г-р Илиана Мирчева и кол.; гл. ас. г-р Людмила Зафирова и кол.), по *технологии и предприемачество* (проф. г-р Николай Цанев и кол.; проф. гн Любен Витанов и кол.), *компютърно моделиране* (доц. г-р Иван Душков и гр.), *физическо възпитание и спорт* (книги за учителя – проф. г-р Елена Джамбазова).

За осъществяване на приемственост с плавен и методически добре координиран преход между детската градина и обучението в училищна среда преподаватели от катедра НУП са автори и на познавателни книжки за детската градина от първа до четвърта група по основните образователни направления: *български език и литература* (2009 г. – проф. гн Божидар Ангелов, проф. гн Розалина Енгелс (кат. ПМП), доц. г-р Татяна Борисова; 2017 г. – доц. г-р Татяна Борисова, доц. г-р Анна Георгиева), *околен свят* (проф. г-р Илиана Мирчева и кол., гл. ас. г-р Людмила Зафирова и кол.), *конструиране и технологии* (проф. г-р Николай Цанев и кол., проф. гн Любен Витанов и кол.).

Преподавателите от катедра НУП постоянно надграждат и доказват своята професионална компетентност чрез спечелени конкурси по национална програма „Млади учени и постдокторанти“ и реализиране на научноизследователски проекти (гл. ас. г-р Илияна Симеонова, гл. ас. г-р Далия Ал-Халил, гл. ас. г-р Гергана Христова, гл. ас. г-р Николина Танкушева, гл. ас. г-р Рая Генчева, ас. г-р Виолета Халачева).

Специалности

В периода 1984–1997 г. Катедрата осъществява обучение в ОКС „бакалавър“ в специалност „Начална училищна педагогика“, която по-късно през 1997 г. се трансформира в две нови хибридни специалности „Предучилищна и начална училищна педагогика“ и „Начална училищна педагогика и чужд език“. През 2009 г. по инициатива на проф. д-р Елена Джамбазова се разкрива нова специалност – „Физическо възпитание и спорт“. В тази специалност се подготвят кадри, които реализират държавната политика в областта на физическото възпитание и спорта в съответствие с реалните обществени потребности за осъществяване на обучението и възпитанието на учениците от първия до последния клас на средно образование от висококвалифицирани педагогически кадри с висше образование. За преподаватели са привлечени изявени спортисти – Христо Марков, проф. Аладжов, акад. Владимир Овчаров, доц. Кънчо Долапчиев, проф. Светослав Иванов, Николина Танкушева и др. Към 2024 г. Катедрата осигурява обучението и администрира 3 специалности в ОКС „бакалавър“.

Катедра „Начална училищна педагогика“ се развива в синхрон с актуалните промени в сферата на образованието. С въвеждането на тристепенната структура на висшето образование в края на миналия век Катедрата започва обучение на студенти в ОКС „магистър“. Разкрита е магистърска програма „Образователни технологии в подготвителна група/клас“, а по-късно „Информационни технологии в началното училище“, „Начална училищна педагогика“, „Ранно чуждоезиково обучение в началните класове“, „Иновации във физическото възпитание и спорта“, „Спортни дейности и туризъм“. Наблюдават се устойчив интерес и прием с висок брой обучаеми в магистърските програми „Начална училищна педагогика“ – 2 семестъра за кандидати, завършили педагогически специалности и с правоспособност „учител“, както и в програмата със същото заглавие, но с обучение 4 семестъра за кандидати без педагогическа правоспособност. В магистърската програма „Ранно чуждоезиково обучение в началните класове“ (2 сем. за кандидати със и 3 сем. за магистри без чуждоезикова подготовка) се подготвят учители по чуждоезиково обучение.

Катедра „Начална училищна педагогика“ предлага най-много програми (общо 7) за обучение в образователна и научна степен „доктор“, което е и трета степен на придобиване на висше образование. Към 2000 г. конкурсите са обявявани по научни специалности с шифър 05.07.00. (Педагогика – Начална училищна педагогика) или 05.07.01. (Теория на възпитанието и дидактика – Начална училищна педагогика). След 2010 г. в съответствие с действащата нормативна регламентация е получена акредитация по научни специалности с шифър 05.07.03. Педагогика на обучението по ..., а след утвърждаването на области на висше образование вече са в професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по... Пет от докторските програми са свързани с обучението по отделните учебни предмети в началните класове „Методика на обучението в детската градина и началното училище по: а) български език и литература, б) математика и информационни технологии, в) технологии и предприемачество (домашен бит и техника), г) физическо възпитание и спорт, д) родинознание, природознание, човек и природа, човек и общество. С по-широк спектър са докторските програми „Начална училищна педагогика“ и „Методика на обучението по физическо възпитание и спорт“.

Проф. г-р Илиана Мирчева
Доц. г-р Любка Алексиева
Доц. г-р Анна Георгиева

През 1984 г. прекращват прага първите студенти на новосъздадения Факултет за подготовка на детски и начални учители, към Софийски университет „Св. Климент Охридски“, в три катедри- катедра Дефектология (старото название на Специалната педагогика), Предучилищна педагогика и Начална училищна педагогика.

През 1993 г. катедра Дефектология се преименува на Катедра по Специална педагогика, във връзка с терминологичните промени в научната сфера. От 2013 г. придобива по-широко название- катедра по Специална педагогика и Логопедия, а от 2020 г. се връща отново към предходното си име – катедра по Специална педагогика. Въпреки промените в наименованието катедрата по Специална педагогика представлява основополагаща част от настоящия Факултет по науки за образованието и изкуствата – от момента на неговото създаване до наши дни.

До 2016 г. катедрата по Специална педагогика е първата и единствената в България, която предлага на своите студенти- бакалаври, профилирана подготовка в няколко основни области- Педагогика на децата с интелектуална недостатъчност, Слухово-речева рехабилитация и Педагогика на зрително затруднените деца, а до 2001г и Педагогика на деца с невросоматични заболявания. Паралелно с това, до 2020 г., в катедрата се обучават и студенти по Логопедия. През 2016 г. всички модули се обединяват в обща специалност Специална педагогика. Интересен детайл в историята на катедрата е и първият прием на студенти в специалността Медицинска рехабилитация и ерготерапия, към която също се регистрира голям интерес. Той надхвърля границите на Факултета по начална и предучилищна педагогика (както се нарича по това време) и през 2011/2012 г. специалността Медицинска рехабилитация и ерготерапия е прехвърлена към Медицинския факултет. Към катедра Специална педагогика, в настоящия момент, освен бакалавърската програма по Специална педагогика (редовна и задочна форма) се предлагат и магистърски програми по: Специална педагогика; Специална педагогика и Приобщаващо образование; Приобщаващо образование; Слухово-речева рехабилитация; Ерготерапия; Жестов език в образованието; Педагогика на зрително затруднени. Катедрата се стреми да бъде сензитивна към обществените, научните и практическите тенденции, като обновява

и разширява непрекъснато периметъра на магистърските си програми. Последното доказателство за това е стартирането на магистърската програма Жестов език в образованието, която идва в отговор на приемането на Закона за Българския Жестов език през 2022 г.

Резултатите, получени от работодателите, във връзка с акредитациите на бакалавърските и магистърските програми към катедра Специална педагогика, са свидетелство за високата оценка, която получават завършилите студенти, по отношение на университетската подготовка. Катедрата продължава да бъде единствената в страната, която предлага в магистърските си програми получаване на квалификация за слухово-речеви рехабилитатори, учители по Български жестов език, специални учители на ученици със зрителни нарушения и т.н.

Наред с обучението на бакалаври и магистри, към катедрата по Специална педагогика има докторски програми- на български и английски език, които се радват на постоянен успех. Заслужава да се отбележи фактът, че по-голямата част от българските и чуждестранните докторанти защитават успешно и продължават своето професионално развитие.

През годините в катедрата работят видни български учени и преподаватели: проф. д-р Георги Ангушев, проф. д-р Златко Добрев, проф. д-р Ангелина Балтаджиева, проф. г-н Владимир Рагулов, проф. д-р Катерина Караджова и др.

Ръководството на катедрата също представлява плеяда от утвърдени специалисти, сред които: проф. г-н Стефан Мутафов- професор по дефектология в СУ „Св. Климент Охридски“, професор по антропология към БАН и професор по неврология в МА София (1984-1988); проф. д-р Георги Ангушев, който е и декан, в същия период, на Факултета по начална и предучилищна педагогика (1989-1992); проф. г-н Владимир Рагулов- изявен специалист в областта на педагогиката на зрително затруднените, радетел за приобщаващото образование (1993-1995); проф. д-р Ваня Матанова (1995-2000); проф. д-р Катерина Караджова (2001- 2011); доц. д-р Ивайло Петров (2011-2015); проф. г-н Цветанка Ценова (2015-2019); проф. д-р Нега Балканска (от 2019 – до настоящия момент).

През годините катедрата по Специална педагогика е изпълнявала ролята на научен донор, осигурявайки академичен състав за изграждането на други две катедри- Логопедия и Социална педагогика и социално дело.

Катедрата по Специална педагогика винаги е осигурявала високо равнище на практическа подготовка за своите студенти. Така, през 1995 г. към катедрата се разкриват ресурсни центрове по Слухово-речева рехабилитация, Педагогика на зрително затруднени деца, Педагогика на деца с интелектуална недостатъчност и Логопедичен кабинет. Ресурсните центрове са оборудвани с дидактични материали, звукоусилваща апаратура за групов и индивидуална работа, брайлови машини, бели бастуни и т.н. В периода от 1997 до 2002 г. ресурсният център по Слухово-речева рехабилитация функционира като изнесен кабинет към специалното училище за деца и ученици със слухови нарушения „проф.г-р Дечо Денев“, гр. София, за работа с ученици с увреден слух, които се обучават в общообразователни училища. Едновременно с това, двамата слухово-речеви рехабилитатори – Мария Кръстева и Владимир Джонгарски- са и базови специалисти, при които протича част от практическата подготовка на студентите в модула Слухово-речева рехабилитация. Това е поредното доказателство за напредничавата мисъл и инициативността на преподавателския екип в катедра Специална педагогика. От 2002 г. ресурсният център по Слухово-речева рехабилитация предлага и обучение по английски език за деца, младежи и възрастни увреден слух. И досега в него се провеждат занятия на студенти по Български Жестов език, тъй като помещението разполага с необходимата за това техника. В ресурсния център за Педагогиката на зрително затруднени се осъществява подготовката на студентите за овладяване на Брайл. Наличните брайлови машини, оптични средства, електронна лупа, бели бастуни и други специални технически средства са част от практическата подготовка на студентите по специална педагогика. През годините в ресурсния център се обогатява специализираната литература в областта на педагогиката на зрително затруднените със съвременна чуждестранна литература.

Научно-изследователската и проектната дейност на катедра Специална педагогика е впечатляваща. През 1994-1998 г. катедрата участва в мащабен

проект „Дейности по рефлексивни практики“, към програмата Темпус- с партньори Университета Брунел в Лондон; Бристолския университет, Marry Immaculate College, Ирландия и катедрата по Специална педагогика в ЮЗУ, Благоевград. С финансиране по този проект, към Факултета по начална и предучилищна педагогика, е създаден Център за европейски изследвания, с библиотечен фонд от научни чуждестранни заглавия, които години наред осигуряват съвременна литературна база за преподавателите, докторантите и студентите в катедрата.

Отново със средства от проекта по програма Темпус се разкрива Терапевтичната зала, в която се осъществява консултативна, диагностична и терапевтична дейност за деца с атипично развитие и специални образователни потребности. Залата разполага с кабинет за индивидуална работа, сензорна зала и е оборудвана с най-съвременните съоръжения за стимулиране моторните умения, звукоусилваща апаратура за рехабилитация на слуха и говора, както и дидактични материали за деца с различни нарушения и от различни възрастови групи. Терапевтичната зала функционира и до днес, като фондът от материали за работа се обновява непрекъснато. Понастоящем залата се ползва активно и за практическата подготовка на студентите от специалност Специална педагогика и Логопедия.

През 2020 г. екип от членовете на катедрата инициират и участват в проект „Ефективни подходи за осигуряване на достъпна среда и за стимулиране на играта на децата със специални образователни потребности като елемент на ранната интервенция и предучилищната подкрепа“, чрез който осъвременяват материалната база на терапевтичната зала, апробират инструмент за диагностика на играта на децата със специални образователни потребности, провеждат оценъчно-терапевтични и подкрепящи дейности със семействата на деца със специални потребности.

Със средства по проекта по програма Темпус, през ноември 1995 г., стартира и катедреното списание „Специална педагогика“ с главен редактор проф. д-р Златко Добрев. Списанието представлява научно средище за специалистите от областта, както и на колеги от други държави. Списанието излиза, с периодичност 4 броя на година, до 2013 г. Ентусиазмът за издаването

му води до подкрепа дори чрез финансови дарения на проф.д-р Златко Добрев и доц.д-р Ивайло Петров. След прекъсване от 6 години, то започва публикационния си живот отново в електронен вариант през 2020 г. до днес под името „Специална педагогика и Логопедия“, с главен редактор доц. д-р Анна Трошева-Асенова и редакционна колегия от специалисти с представители на цялата научна общност в страната и чуждестранни учени.

Друг мащабен международен проект е този между катедрата по Специална педагогика и Държавния Московски педагогически университет, в лицето на Факултета по Дефектология, на тема „Иновации и развитие на системите за висше образование по специална педагогика в Русия, България и Македония“ (2000-2004). В процеса на проектната дейност се обменя опит между специалистите от двата университета във връзка с повишаване на качеството на обучение на студентите по Специална педагогика. Със средства от проекта се публикува сборник от две части на руски език, в който вземат участие всички участници в проекта. Финалът се поставя с организиране на конференция в конферентната база на Факултета по начална и предучилищна педагогика в Китен, където участват представители на екипите от катедра Специална педагогика, Факултета по Дефектология към Московския държавен педагогически университет и колегите от Университета в Скопие, Македония. Българската страна получава много висока оценка от представителите на Московския университет.

Важни национални проекти в рамките, на които основен участник е катедрата по Специална педагогика са:

Национален проект: „Квалификация на безработни учители за работа с деца с увреждания”- 15.12.2003 г.- 4.03. 2004 г. (Министерството на труда и социалните грижи).

Национален проект: „Професионална квалификация на безработни учители за работа с деца с увреждания” – 07.06. 2005 г.- 04.03. 2006 г (Министерството на труда и социалните грижи).

Национален проект: „Подготовка на учители за общообразователните училища за работа с деца със специални образователни потребности” – 19.01.2007 г.- 04.03. 2007 г.

(Министерството на труда и социалните грижи).

Целта на тези проекти е подготовката на първите ресурсни учители, които пристъпиха прага на общообразователните детски градини и училища, а впоследствие се вляха в редиците на сформираниите през 2007 г. Ресурсни центрове в страната. Това представя по неоспорим начин ролята на категра Специална педагогика, като пионер и лидер, в сферата на интегрираното и включващото обучение, а по-късно и в сферата на приобщаващото образование.

В настоящия момент категра е включена в поредния мащабен проект по SUMMIT, в който вземат участие по-голямата част от членовете на категрения състав.

Категра по Специална педагогика е организатор на редица международни и национални научни форуми с издадени сборници, като най-емблематичните от тях са:

Съвременни тенденции в специално-педагогическата и логопедична терминология (2008г.); Юбилейна научна конференция „100 години от рождението на проф. г-н Дечо Денев“ – Теория и практика на Специалната педагогика и Логопедията (2010); Научни и практически аспекти на Приобщаващото образование (2018).

В периода от основаването до днес преподавателите в категра Специална педагогика са поставили високо каузата специална педагогика вярват и следват академичните традиции, поставени от редица бележити учени в областта на специалната педагогика, работят активно по посока осъществяването на редица творчески и научни проекти, Всеотдайно се стремят да предлагат високо качество по отношение на теоретичната подготовка и практическото обучение на студентите, избрали тази сложна и високохуманна професия.

И до днес категра приема предизвикателствата в сферата на образованието и търси гъвкави подходи при предлагането на интересни и актуални учебни програми.

Интересът на студенти към предлаганите програми показва, че визиите на преподавателите от категра Специална педагогика за развитието на специалността специална педагогика са смели, интуитивни и новаторски.

Съставът на катедрата се обновява поетапно и към настоящия момент включва:

Шест хабилитирани преподаватели – проф. д-р Нега Балканска- ръководител катедра, проф. д-рн Милен Замфиров-декан на ФНОИ, проф. д-рн Мира Цветкова-Арсова, доц. д-р Данка Щерева, доц. д-р Анна Трошева – Асенова, доц. д-р Пенка Шапкова;

Осем нехабилитирани – гл. ас. д-р Маргарита Томова, гл. ас. д-р Славина Лозанова, гл. ас. д-р Калоян Дамянов, гл. ас. д-р Емануела Стоилова, гл. ас. д-р Галя Георгиева – Дървеничарска, гл. ас. д-р Лилия Кисьова, гл. ас. д-р Мария Валявичарска, ас. Снежина Михайлова;

Инспектор учебна дейност – Анелия Асенова-Семкова

Проф. д-р Нега Балканска
Проф. Милен Замфиров, д-р

Катедра „Визуални изкуства“ е част от структурата на Факултета по науки за образованието и изкуствата към СУ „Св. Климент Охридски“.

Началото е поставено през 1994 г., когато в рамките на Факултета е стартирана новата специалност – „Педагогика на обучението по изобразително изкуство“. Тогава е учредена и катедра „Педагогика на изкуствата“, която обединява специалисти от три направления – музика, изобразително изкуство и детска литература. Ключова роля във формулирането на концепцията на специалност „Педагогика на обучението по изобразително изкуство“ и структурирането на учебния план изграят доц. Драган Немцов (художник, ученик на Дечко Узунов и водещ специалист в сферата на методиката на изобразителното изкуство, автор на редица методически разработки, свързани с обучението по изобразително изкуство в системата на училищното образование) и Стефан Алтъков, който по онова време е главен асистент във Факултета по начална и предучилищна педагогика.

Сред първите преподаватели, постъпили в катедрата през 90-те години на XX век, е избраният за доцент Чавдар Попов, както и назначените като асистенти Паулина Пелова, Бисера Вълева (професор от 2013 г.), Мая Димчева (доцент от 2016 г.). В периода 1999 – 2007 г. ръководител на катедрата е проф. д.изк. Чавдар Попов – една от най-ярките фигури в съвременното българско изкуствознание, специалист в областта на съвременната визуално-пластична култура.

През 2007 г. с Решение на Академичния съвет на СУ от 19 декември 2007 г. катедра „Педагогика на изкуствата“ е закрыта, като на нейно място са създадени две нови катедри – „Изобразително изкуство“ и „Музика“. За ръководител на новоучредената катедра „Изобразително изкуство“ през 2007 г. е избран проф. г-р Стефан Алтъков – художник, работещ в полето на живописата, автор с утвърдено място на съвременната художествена сцена.

В периода след 2000 г. преподавателският състав на новоучредената катедра е разширен, като тогава постъпват Румен Захариев (назначен като доцент през 2000 г.), Буян Филчев (назначен като доцент през 2001, професор от 2005 г.), Орлин Дворянов (назначен като доцент през 2007, професор от 2012 г.), Лаура Димитрова (избрана за доцент през 2010 г.,

професор от 2015 г.), Милена Блажиева (назначена като доцент през 2010 г.), Анна Цоловска (назначена като доцент през 2011 г., професор от 2022 г.). През 2015 г. част от екипа става Добрин Атанасов (доцент от 2021 г.), който е първият възпитаник на специалност „Изобразително изкуство“, привлечен в катедрата като преподавател. През 2017 г. постъпва и Снежина Бисерова (професор от началото на 2024).

През 2016 г. с Решение на АС на СУ от 27 април 2016 г. Катедрата е преименувана на „Визуални изкуства“. Промяната (инициирана от проф. г-р Стефан Алтъков) е отговор на динамичните процеси, които протичат в полето на пластичните изкуства в последните десетилетия и по-специално на навлизането на различни нови медии, свързани с технологичното развитие, както и във връзка с подготовката за стартирането на новата специалност „Графичен дизайн“.

Ръководител на трансформираната катедра в периода 2012 – 2016 г. е проф. г-р Стефан Алтъков, а от 2016 до 2023 г. начело е проф. дн Лаура Димитрова – утвърден автор в сферата на визуалните изкуства, която успоредно с това притежава и богат опит в областта на методиката на преподаването на изобразително изкуство в рамките на училищното образование.

Към 2024 г. екипът на Катедрата в включва и редица преподаватели, които излизат от редиците на бившите студенти на специалност „Изобразително изкуство“, защитили дисертационни трудове в рамките на ФНОИ – доц. г-р Венцислава Стоянова, доц. г-р Красимира Дренска, доц. г-р Явор Грънчаров, гл. ас. г-р Любен Кулелиев, гл. ас. г-р Цвета Петрова, ас. г-р Марина Александрова, ас. г-р Марина Стоянова и ас. г-р Майа Антова. Част от екипа са и възпитаниците на НХА гл. ас. г-р Николета Иванова и ас. Александра Гогова.

Към настоящия момент ръководител на Катедрата е доц. Милена Блажиева – изкуствовед с интереси в теорията и историята на изкуствата, в частност изкуството на XX и XXI век.

Всички преподаватели в Катедрата са активни участници както в академичния живот на Софийския университет, така и в множество национални и международни художествени форуми, като повечето са отличени с различни награди и номинации.

През 2022 г. проф. г-р Стефан Алтъков е удостоен с Почетния знак на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ със синя лента, а проф. Буйан Филчев и проф. г-р Орлин Дворянов са носители на Почетния нагръден знак на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, първа степен. Към момента в рамките на Катедрата се провежда обучение в две специалности в ОКС „бакалавър“ в две различни професионални направления: „Изобразително изкуство“ (в направление 1.3. Педагогика на обучението по...) и „Графичен дизайн“ (в професионално направление 8.2 Изобразително изкуство).

През 2024 г. се навършват 30 години от началото на специалност **„Изобразително изкуство“**. Спецификата на подготовката на учители по изобразително изкуство за различните степени на училищното образование налага обучението, провеждано в специалността, да бъде широкоспектърно. Целта е да бъдат изградени специалисти, подготвени за работа с ученици от различни възрастови и социални групи, които успоредно с това притежават качества и подготовка, които биха им позволили пълноценно участие в художествения живот. Това определя и концепцията на учебния план, в който е заложена не тясната специализация в конкретна област на изкуството, а напротив – широка подготовка в различни видове пластични изкуства, така че випускниците да могат да се реализират пълноценно и като педагози, и като автори.

Специалността **„Графичен дизайн“** стартира през 2017 г., когато са приети студентите от първия випуск. През декември 2017 г. НАОА акредитира специалността за срок от 5 години. Концепцията на специалността е основана на идеята за балансирано изучаване на основни художествени дисциплини, на историята и теорията на изобразителното изкуство и на специалните предмети, които са свързани непосредствено с графичния дизайн. След четвъртия семестър студентите в специалност „Графичен дизайн“ имат възможност да изберат един от двата профила: „Графичен дизайн – книга и печатна графика“ или „Графичен дизайн и визуална комуникация“. Стратегията, заложена в учебния план на специалност „Графичен дизайн“, цели формиране на професионалисти с широк профил. Търсен е балансът между тясната специализация, свързана с различни аспекти

В работата на графичния дизайнер, от една страна, и пространната обща подготовка (теоретична и практическа) в областта на пластичните изкуства – от друга страна.

Към 2024 г. към специалност „Изобразително изкуство“ е активирана магистърската програма **„Педагогика и пластичен код на визуалните изкуства“**, в която е заложен интердисциплинарен подход. В основата стоят теоретични дисциплини, фокусирани върху развитието на пластичния код и върху различни теории за знака във визуалните изкуства, както и върху съвременните педагогически концепции, теории и школи. Успоредно с това подготовката на бъдещите педагози, специализиращи в сферата на пластичните изкуства, е насочена и към това да изградят качества и компетенции, които ще им помогнат да се реализират и като съвременни визуални артисти.

Важен момент в дейността на катедрата е поемането през 2023 г. на мениджмънта на университетската галерия „Алма Матер“ (инициатива, в основата на която стоят проф. дн Лаура Димитрова и проф. дн Милен Замфиров). Към настоящия момент главен галерист е доц. д-р Красимира Дренска. С промяната на статута на галерията акцент в дейността стана представянето на преподаватели и студенти от катедра „Визуални изкуства“. Амбицията е тя да се превърне в ключово културно средище, което дава възможност за изява на утвърдени български и чужди автори, като е домакин и на различни културни събития.

Катедрата активно се включва в международни обмени със сродни образователни институции в Европа. Акцент в международната дейност в периода от 2022 г. насам е иниципирането и участието в различни форуми, организирани в рамките на Алианса Transform4Europe, част от който е и Софийският университет.

Доц. Милена Блажиева

Музиката и изобразителното изкуство съществуват като задължителен елемент в професионалната подготовка на всички студенти, които изучават музикалнотеоретични, дидактико-методически дисциплини и пиано. Катедрата е с име „Естетическо Възпитание“ и ръководител е проф. глпн Жечо Атанасов (1983/1984 – 1987/1988 г.), а по-късно – доц. Божанка Константинова (1988/1989 – 1994/1995 г.). Щатни преподаватели в сектор „Музика“ са доц. Йордан Колев, ас. Жан Гологанов, ас. Валентина Манолова, ас. Ганка Неделчева, ас. Милена Сотирова, ас. Мая Стоянова, а от 1989 и диригентът на Детския радиохор – Христо Недялков като професор. Стратегията на Университета е да се приобщят новопостъпилите асистенти от всички специалности към академичната среда и нейните традиции. В продължение на два месеца новите асистенти посещават открити лекции на най-светлите умове в българската хуманитаристика, преподаващи в него – проф. Исак Паси (естетика), проф. Кирил Василев (философия), проф. Йордан Вегър (реторика) и гр. Истинско дефиле на интелект и ораторско изкуство с школа, класа и академично ниво! В новосъздадения факултет бъдещите детски и начални учители получават базисна подготовка за дейностите или часовете по музика. В техния учебен план са определени три степени на обучение, съответни на последователността в академичната година с тяхното съдържание. Учебният план на специалност „Начална педагогика“ от 1985 г. в първата си степен включва две дисциплини – съвременни проблеми на теорията и историята на музиката и съвременни проблеми на методиката на музикалното развитие. Към тях се асоциирани ЕТМ, солфеж, задължително пиано и по избор – втори музикален инструмент като практико-приложни дисциплини. Втората степен на обучение включва лекционен курс по музикална литература и анализ на музикално произведение за начална възраст, а към практико-приложните дисциплини се добавя хорово дирижиране.

Тук въвеждаме информация за поредицата „Любопитни факти от миналото“. В този най-ранен етап от съществуването на Факултета в учебния план за подготовка на детски педагози присъства лекционен курс „Педагогически проблеми на използване на компютърната техника“.

В посочения период специализация по музика присъства в програмата за трети и четвърти курс и се нарича „Музикална педагогика“. Съдържанието включва музикален инструмент, солфеж и ЕТМ, музикална литература и анализ на музикални произведения за деца, ритмика, детски музикални инструменти, дирижиране и музикална психология.

С решение от Протокол No.6 (15.12.1993) на АС на СУ „Св. Климент Охридски“ се гласува създаването на две нови специалности – „Музикална педагогика“ и „Педагогика на изобразителното изкуство“ и се приемат техните учебни планове. Факултетът е преименуван вече на Факултет за начална и предучилищна педагогика. Аргументите за новата музикална специалност са ясно дефинирани от неговия декан – проф. д-р Георги Бижков, „като необходимост от висококвалифицирани учители по музика у нас“, от една страна, а от друга – като български академичен отговор на актуалните тенденции за „издигане ролята на изкуството за прогреса на цивилизацията, за превръщането му в мост между различните национални култури чрез най-универсалния език на цивилизацията – музиката“. Създаването на двете специалности – „Музикална педагогика“ и „Педагогика на изобразителното изкуство“, допълва липсващо звено в образователната програма на най-стария ни университет – изкуството. От значение за възникването на „Музикална педагогика“ в Алма Матер са две обективни обстоятелства. Заслуга за появата на специалност „Музикална педагогика“ имат персонално няколко академични фигури – визионери: тогавашният ректор проф. д-р Иван Лалов (1993 – 1999), проф. д-р Георги Бижков – декан на ФНПП (1993 – 2003), проф. Георги Костов – ректор на НМА (1989 – 2008) и доц. Йордан Колев, преподавател по елементарна теория и солфеж в Катедрата. Създаването на специалност „Музикална педагогика“ маркира първия етап от историята на Факултета, като отбелязва с научна конференция своя 10-годишен юбилей. Обучението на първия випуск музикални педагози стартира през учебната 1994/1995 г. в редовна и задочна форма (държавна и платена поръчка) на ОКС „бакалавър“.

Ръководител на катедра „Педагогика на изкуствата“ е проф. г-н Йордан Колев (1995/1996 – 2000/2001), а след него – проф. д-р Чавдар Попов (2001/2002 – 2006/2007). В този период декан на ФНПП е проф. д-р Божидар Ангелов

(2003 – 2011, 2015 – 2019). През 2008 г. Катедрата, администрираща съвместната педагогическа работа на музиканти и художници, се трансформира в две нови автономни катедри – „Музика“ и „Изобразително изкуство“. В периода 2012 – 2015 г. деканът на ФНПП проф. г-р Димитър Гюров определя доц. г-р Данка Щерева за временно изпълняваща длъжността ръководител на катедра „Музика“.

Новата история на Катедрата е свързана с нов ректор – проф. дн Анастас Герджиков (2015 – 2023), с нов последен мандат на проф. дн Божидар Ангелов (2015 – 2019) като декан, с нов ръководител на катедра – проф. г-р Агриан Георгиев (2015/2016 – 2022/2023) и с откриване на нова специалност „Музикални медийни технологии и тонрежисура“ през 2017 г. Скоро след това (2018) името на факултета се променя на Факултет по науки за образованието и изкуствата с нов декан проф. дн Милен Замфиров (2019), който го ръководи и понастоящем. Междувременно през януари 2022 г. катедра „Музика“ се преименува на катедра „Музика и мултимедийни технологии“ и администрира обучението по двете специалности – „Музика“ и „Музикални медийни технологии и тонрежисура“. От есента на 2023 г. ръководител на катедрата е доц. г-р Веселин Караатанасов.

Учебни планове за ОКС „бакалавър“, специалност „Музика“

Първите учебни планове на ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ на уч. 1994/1995 г. са с теоретична и практико-приложна насоченост, отговаряща на квалификационните изисквания към учителите по музика в детската градина и българското училище. Тази образователна концепция е в синхрон с обществената мисия на учителя по музика, обобщена от проф. гпн Галина Стоянова, един от авторитетните музикални педагози у нас: „Настоящата ситуация в системата на масовото музикално образование е проекция на масовата музикална култура след 10 – 15 години. Учителят по музика е представител на художествената култура в системата на просветата, носител на тази култура и неин представител там – в своето училище.“ Структурното съдържание на учебния план от 1994/1995 г. е организирано в следните тематични блокове: Философия и Естетика; ПСИХОЛОГИЯ – Когнитивна, Възрастова, Педагогическа, Музикална; Педагогика – Дидактика,

Основи на възпитанието, Предучилищна и начална педагогика); Спорт; Чужд език; История на българската и световната музика, История на музикалното образование; Теория на музиката и солфеж, Хармония с аранжимент за ученически състави, Полифония, Музикален анализ, Оркестрация, Теория на българската народна музика, Музикален фолклор, Хорознание; Практически курсове – Пиано, Втори музикален инструмент, Загължителен акордеон, Детски музикални инструменти, Курсов хор, Духов оркестър; Музикална педагогика – I – IV клас, V-VIII клас и IX – XII клас по действащата училищна програма, както и Педагогическа практика.

В периода 1995 – 2004 г. учебните планове са структурирани в седем дисциплинарни групи: Музикално-теоретични дисциплини и Музикално-практически дисциплини. Въвеждат се Камерен оркестър, Камерни ансамбли, Клавирен съпровод и Джаз-формация (2001), Педагогически дисциплини – Хоспитиране в предучилищна възраст и в училище I до XII клас (1995 г.); Психологически дисциплини, Информационни технологии – Тонрежисура и Електронна музика, Компютърен нотопис, Тонрежисура и виртуални студийни технологии, Аудиовизуален монтаж (1997/1998 г.), по-късно – Аудиовизуални и информационни технологии, Компютърна музикална грамотност, Музикални компютърни технологии, общи научни дисциплини и Избираеми дисциплини – Музикална култура на Азия, Оркестрови трудности, Интернет и музика, Реторика и др. Доминира интересът към музикалнотехнологичните дисциплини, който по-късно отвежда към възникването на новата специалност.

Между 2004 – 2014 г. се променя името на специалността – „Музика“ (2003). Що се отнася до учебния план, оформени са шест блокови структури с различни дисциплини: музикално-теоретични, музикално-педагогически, педагогически, психологически, общонаучни и информационно-технологични с нов курс по аудио-визуални и информационни технологии в обучението. Избираемите курсове са увеличени с нови предложения от практико-приложен тип – Камерна хорова формация и Народен оркестър.

Учебният план от 2008 до 2013 г. е с редуцирана структура: Блок А – Загължителни дисциплини, придружени от модули, съответстващи на учебните дисциплини (музикалнотеоретични, музикално-практически,

педагогически, психологически, общонаучни дисциплини, информационно-технологични). Избираемите дисциплини са посочени в блок Б – Представителни формации на СУ – Камерна хорова формация, Камерен оркестър, Народен оркестър, Вокална хорова формация) и Избираеми курсове: Музика и религия, Музикален фолклор, Музика и култура, Компютърни технологии, Музика и литература, сред които и инструментални дисциплини: Клавирен съпровод, Оркестрови трудности, друг инструмент или пеене.

Развитието на специалност „Музика“ между 2014 и 2024 г. се основава на традиционните методически принципи за подготовката на детски и училищни педагози по музика, модерни интердисциплинарни подходи и високотехнологично музикално обучение, определено от властта на дигиталния свят. Обучението протича в процес на постоянно обновяване и надграждане на знания, умения и компетентности. Илюстрация за това е един от последните учебни планове (2021) с нова концепция, обособена в две групи дисциплини: педагогически, психологически, образователно-управленски, частно-дигитални и втора група – интердисциплинарни, приложно-експериментални и надграждащи компетентностите, свързани с професионалната квалификация на музикалния педагог. Перспективата за развитието на тази нова зона в музикалната педагогика и интересът към звукозаписни и медийни технологии отвеждат до създаване на специалност „Музикални медийни технологии и тонрежисура“ (2017) и през 2022 г. нейното присъствие води до новото име на катедрата – „Музика и мултимедийни технологии“.

Първите две десетилетия от историята на специалността се характеризират с високо ниво на вокално-инструменталното обучение. Епидемични условия през 2020-2023 г. моделират КСК с отмяна на кандидат-студентските изпити за специалността.

Обучението по пиано е насочено към формиране и развитие на инструментални умения – свирене и пеене на детски и училищни песни (2002-2003). Създадена е Христоматия с училищни песни. Представените образци са класирани по трудност и с методически указания от съставителите доц. Ганка Негелчева и ас. Милена Сотирова.

Годишните концерти в Аулата на класа по пиано на проф. Ганка Негелчева представят поредица от интегрални програми, надхвърлящи параметрите

на клавирното обучение на студенти музикални педагози – Бахови транскрипции за 4 ръце, Моцартови сонати, Сонати за пиано от Бетовен, Прелюдии и фуги от Менделсон, Разтайми на Скот Джоуплин (в цял обем от 3 тома), два цикъла за пиано от Витолд Лютославски и Емил Наумов (премиера за България), Клавирна биография на Любомир Денев с негови пиеси за пиано, Клавирна музика за соло пиано и за две пиана от Милчо Левиев (за първи път интегрално у нас), Димитър Христов – Ансамблова музика за пиано и CD с нея (премиера за България) и др.

В хрониката на специалност „Музика“ присъстват две издания на националния „Университетски конкурс за певци и инструменталисти“, проект на проф. д-р Ганка Негелчева и катедра „Музика“, осъществени под патронажа на ректора на СУ (1997, 1999).

Около 1999 – 2000 г. се взема решение за създаване на звукозаписно студио. Започват да се правят курсове за квалификация и преквалификация по различни програми – тонрежисура и виртуални студийни технологии, компютърен нотопис и видеомонтаж. След анализ на резултатите се правят промени в учебните планове ОКС „бакалавър“ и „магистър“, като музикални компютърни технологии, виртуални студийни технологии, аудиоизобразителен дизайн, компютърен нотопис и др. намират място в академичното обучение на музикалните педагози. През годините са преминали над 500 души курсисти, намерили реализация в медиите, телевизиите, национални и регионални ефирни и кабелни оператори и др.

Магистърската програма на специалност „Музика“ стартира през уч. 1998/1999 г., а през 2003 г. е обявено обучение по „Музикална педагогика“, „Инструментална и вокална педагогика“ и „Музикални компютърни технологии“ с автори и ръководители на програмите доц. д-р Жан Гологанов, доц. Ганка Негелчева и гл. ас. Агриан Георгиев.

Докторската програма на Катедрата започва през 2000 г. и е част от общата образователна стратегия на ФНПП/ФНОИ, съобразена с нормативните изисквания (конкурс за докторанти, докторантски минимум по специалността, докторантски изпит по чужд език). В периода 2000 – 2024 г. броят на докторантите в „Музика и мултимедийни технологии“, зачислени в трите форми на обучение, е 61! Голяма част от тях са нейни

възпитаници. Интерес към докторската програма афишират НМА „Проф. Панчо Владигеров“, АМТИИ, НБУ, ЮЗУ и гр. Оценките на НАОА за обучението по специалност „Музика“ във всички образователни степени във ФНОИ са високи и обект на обществено признание.

Заг тези успехи стоят ПРЕПОДАВАТЕЛИТЕ в катедра „Музика и мултимедийни технологии“ с техния професионализъм и академичен авторитет. Към момента на създаването на специалността под името „Музикална педагогика“ през 1994 г. щатните преподаватели, които провеждат обучение на студентите, са само шест – проф. Христо Недялков, доц. Йордан Колев, Валентина Манолова, Жан Гологанов, Ганка Неделчева и Милена Сотирова като асистенти. През есента на 1998 г. в преподавателския състав влизат нови трима асистенти – Агриан Георгиев (по цигулка), Росица Тодорова и Людмила Велчева (по пиано). Между 1994 – 2014 г. са ангажирани емблематични академични фигури в областта на музикалната история, теория, фолклор и вокално-инструментално обучение от НМА „Проф. Панчо Владигеров“, БАН, АМТИИ и гр. Сред тях са проф. Звезда Йонова, проф. гн Димитър Христов, проф. гн Пенчо Стоянов, проф. гн Божидар Абрашев, проф. г-р Пенка Минчева, проф. гн Явор Конов, проф. ги Клер Леви, проф. ги Лозанка Пейчева, проф. г-р Иван Хлеббаров, проф. г-р Ангелина Петрова, проф. г-р Иванка Влаева, проф. Михаил Пеков, проф. Недялко Тодоров, доц. Генчо Гайтанджиев, доц. Киприана Беливанова, доц. Манол Тодоров, практико-приложни дисциплини като курсов хор под ръководството на настоящия главен диригент на Детския радиоор – Венеция Караманова. В помощ на клавирното обучение за различен период от време са ангажирани хабилитирани педагози от катедра „Пиано“ на ТКДФ (проф. ги Любомир Динолов, проф. г-р Правда Горанова, проф. г-р Тихомира Бъчварова, проф. Никола Дюлгеров, проф. Лиляна Стефанова, проф. Елка Русева, проф. Богдана Попова) и от Инструменталния факултет – проф. Люба Обретенкова, проф. Иван Дреников, проф. г-р Лили Попова, проф. Мария Лунгарова. С нашите студенти работят и много изтъкнати инструментални и вокални педагози – проф. Павел Герджиков, проф. Илка Попова, проф. Константин Карапетров, доц. Боян Данаилов, Негко Боянов, проф. Симеон Щерев, проф. Анатоли Кръстев, проф. Георги Желязов, проф. г-р Димитър Момчилов,

проф. г-р Атанас Карафезлиев, проф. Георги Гълъбов, проф. г-р Добромир Митев, проф. г-р Петър Маринов, проф. г-р Нева Кръстева, проф. г-р Петя Бъзовска, проф. г-р Цветозар Лазаров, проф. г-р Спиро Петков, проф. г-р Добри Палиев и Пантелей Пантелеев. Списъкът продължава с педагози в областта на поп и джаз музиката: доц. Георги Кордов, проф. г-р Стефка Оникян, доц. г-р Етиен Леви, Милица Божанова (Тоника), и фолклора: Светла Караджова, г-р Ангел Добрев, Иван Пейчев, Георги Желязов, Тодор Бакалов и гр. Обучението (към онзи момент) по специалност „Музика/Музикална педагогика“ следва тенденциите на модерното технологично време и новите образователни парадигми, което то поставя. Нови дисциплини и нови дигитални умения – Компютърен нотопис, Звуков дизайн и много други. Необходимостта от специалисти в тази област, както и естествената смяна на поколенията педагози са фактори за обновяване и увеличаване на преподавателския състав в Катедрата. Заслугата за това е персонална – на проф. г-р Агриан Георгиев като един от последните ръководители на катедрата с точен управленски и професионален рефлекс.

Днес щатните преподаватели в катедрата са 18. Шестнайсет от тях преподават по музикални дисциплини – проф. г-р Агриан Георгиев, проф. г-р Ганка Негелчева, доц. г-р Росица Тодорова, доц. г-р Боряна Мангова, доц. г-р Веселин Караатанасов, доц. г-р Христо Карагъзов, доц. г-р Ралица Димитрова, доц. г-р Силвана Карагъзова, гл. ас. г-р Емилия Кабакова, гл. ас. г-р Марина Апостолова, гл. ас. г-р Рая Ковачева, гл. ас. г-р Десислава Тилева, гл. ас. г-р Мария Радева, ас. Емануела Крондева, ас. Стоян Бозов и ас. Татяна Майони. Има и двама литератори – проф. г-р Емилия Евгениева и доц. г-р Таня Казанджиева. Голяма част са наши възпитаници и докторанти. Целият преподавателски екип защитава професионалния си авторитет с педагогическа, публикационна, художественотворческа и проектна дейност. Членове на Катедрата са автори: на учебници по музика за различни етапи в българското училище – проф. г-р Агриан Георгиев и гл. ас. г-р Рая Ковачева; на монографии – доц. г-р Росица Тодорова, доц. г-р Веселин Караатанасов, доц. г-р Христо Карагъзов, доц. г-р Боряна Мангова, доц. г-р Силвана Карагъзова, доц. г-р Ралица Димитрова и гл. ас. Марина Апостолова; на учебни пособия – проф. г-р Ганка Негелчева,

проф. д-р Агриан Георгиев, доц. д-р Боряна Мангова и гл. ас. д-р Рая Ковачева; на публикации в специализирани издания за нотна литература – доц. д-р Веселин Караатанасов, който е с над 20 авторови клавирни транскрипции и аранжирани за издателства в Германия, Австрия, Холандия, САЩ и др. и носител (загнo с главния и артистичен редактор на Schott Music – PD. Dr. Andreas Krause) на високонпрестижната награда за графично съвършенство на Германската асоциация на музикалните издатели – “Best Edition 2019”, в най-авторитетната категория „Сценична музика“. През настоящата 2024 г. завършва поредният тридесети випуск на специалност „Музика“, а на специалност „Музикални медийни технологии и тонрежисура“ – петият по ред. Художествените изяви на няколко поколения наши възпитаници експонират високи постижения в различни жанрове и стилове на музикалното изкуство. Специални адмирации изискват представителните хоровите формации с диригенти гл. ас. д-р Марина Апостолова и гл. ас. д-р Рая Ковачева, на фолклорен оркестър, начело с д-р Ангел Добрев (диригент и композитор), и на камерен струнен оркестър с ръководител ас. Агриан Георгиев доста по-назад във времето.

Концертната дейност на нашите преподаватели е обект на изключително висока публична оценка. Проф. д-р Ганка Негелчева е носител на редица награди – „Златна лира“, „Златно петолиние“, „Кристална лира“, „Золотая Муза“. Важен принос за облика на Катедрата представляват сценичните изяви и записите на Камерния хор към Катедрата с диригент гл. ас. д-р Марина Апостолова, на Народния хор с ръководител гл. ас. д-р Рая Ковачева, соловите и камерните концерти на доц. д-р Ралица Димитрова и ас. Татяна Майони, джаз концертите на гл. ас. Десислава Тилева, както и изпълненията на поп сцената на ас. Емануела Кронгева и ас. Стоян Бозов, които са високо оценени. Видео продукции, подкастите и звукозаписите са съществена и неотменна част от дейността на артистичната колегия, като основна заслуга за това имат проф. д-р Агриан Георгиев, учредител на първото дигитално аудио и видео студио в Софийския университет, доц. д-р Христо Карагьозов, доц. д-р Силвана Карагьозова, гл. ас. д-р Мария Раева и ас. Стоян Бозов.

Благодарение на проф. д-р Агриан Георгиев през 2016 г. стартира процедурата по акредитирането на новото за Софийския университет професионално направление „Музикално и танцово изкуство“. След дълга поредица от процедури е акредитирана новата специалност „Музикални медийни технологии и тонрежисура“, ОКС „бакалавър“ и следните нови магистърски програми – Аудиовизуален дизайн, Аудиопродукция и мастеринг, Музикален артмениджмънт и Филмова и сценична музика. Основна заслугата за акредитирането на филиала на Софийския университет в гр. Бургас е на проф. д-р Агриан Георгиев и на академичния състав на катедра „Музика и мултимедийни технологии“ като преподаватели в единствената акредитирана бакалавърска специалност към момента. От анализа на резултатите от кандигатстудентските кампании е видно, че специалностите „Музика“ и „Музикални медийни технологии и тонрежисура“ са високоценени, търсени и перспективни.

Проф. д-р Ганка Негелчева
Проф. д-р Агриан Георгиев
Доц. д-р Веселин Караатанасов

Катедра „Социална педагогика и социално дело“ е основана по инициатива на проф. д-р Георги Бижков във Факултета по начална и предучилищна педагогика с решение на Академичния съвет на Софийския университет от 06.03.1996 г. Целта на това ново първично звено в Софийския университет е да утвърди специалността „Социална педагогика“ и да зададе модела на академично обучение и практика. Новосъздадената катедра поема както управлението на специалност „Социална педагогика“, която към този момент има вече петгодишна история, така и ангажимента да се осигури общата педагогическата подготовка на студентите от останалите специалности (в областта на началната, предучилищната и специалната педагогика). Наблюденията на проф. Бижков върху немската практика в областта на социалната педагогика по време на специализацията му в Кьолнския университет през 1991-1992 г., както и възстановяването на социалната педагогика като научна област в страните от бившия Съветския съюз и превръщането ѝ в университетска специалност, го мотивират да предложи създаването на първата в България катедра „Социална педагогика и социално дело“. Водещата концепция е разработване на социалната педагогика като обща педагогическа наука, която изследва формирането, социализацията и възпитанието на човека през целия житейски цикъл – от ранното детство, през младостта и зрелостта, до старческата възраст.

Първият ръководител на катедра „Социална педагогика и социално дело“ е проф. д-р Петър Петров, който е начело на Катедрата от създаването ѝ през 1996 г. до 2002 г. След него на този престижен пост се издвигат проф. г-н Наталия Александрова за периода 2002 – 2004 г., проф. д-р Георги Бижков през 2004 – 2005 г. Проф. г-н Клавдия Сапунджиева управлява Катедрата най-продължително – от 2006 до 2019 г., когато за ръководител е избран проф. г-н Николай Попов (2019-2024). От началото на 2024 г. начело на Катедрата е проф. г-н Маргарита Бакрачева.

Щатният преподавателски състав в новосъздадената катедра се формира основно от членове на катедра „Начална училищна педагогика“, които водят основните педагогически курсове във Факултета. Първоначално това са проф. д-р Петър Петров, доц. д-р Милка Атанасова и доц. д-р

Коста Герджиков (дигактика, андрагогия и др.), проф. г-р М. Белова (теория на възпитанието), проф. г-н Клавдия Сапунджиева (семеина педагогика, социално- терапевтичен театър и др.), проф. г-р Нели Бояджиева (социалнопедагогическо консултиране и съветване, педагогика на свободното време и др.), проф. г-р Гинка Димитрова (теория на възпитанието, педагогическо общуване, управление на социалнопедагогически заведения), проф. г-р Георги Бижков (увод в социалната педагогика, педагогически съветник в училище). Четенията в областта на психологията се водят от проф. г-р Борис Минчев (обща психология), проф. г-нс Наталия Александрова (педагогическа психология), проф. г-н Виолета Борисова (възрастова психология, социализация и ресоциализация) и гл. ас. Христо Монов (кризисна психологическа интервенция). Привлечени са преподаватели с различни специалности като проф. Кирил Спасов, който чете лекции по социална политика, управление на човешките ресурси, мениджмънт на социалните дейности и др. През годините академичният състав е разширен със специалисти като проф. г-р Нели Петрова-Димитрова и доц. г-р Мая Чолакова. Проф. г-р Цеца Коларова развива дисциплини в областта на социално-правното образование. Част от Катедрата са преподавателите по история на педагогиката и българското образование доц. г-р Стефан Стефанов и доц. г-р Марина Пиронкова, които разработват курсове върху история на социалната педагогика и история на социалното дело. В катедрата се реализират като учени и преподаватели проф. г-н Николай Попов (сравнително образование, педагогическо съветване в училище), доц. г-н Фелиянка Стоянова (педагогическа диагностика). Практическото обучение е ръководено от ст. ас. Христина Оцетова. Приемствеността в академичния състав на Катедрата е поддържана и днес, като педагогическите дисциплини са осигурявани и от доц. г-р Александър Ранев, гл. ас. г-р Цветослав Николов, гл. ас. г-р Яна Станева, гл. ас. г-р Красимир Костов, ас. г-р Ина Дикова, а психологическите курсове се водят от проф. г-нс Маргарита Бакрачева, гл. ас. г-р Пламен Минчев и гл. ас. г-р Мартин Ценов.

През годините Катедрата привлича изявени специалисти, които допринасят със своята експертиза за високото качество на обучението на студентите:

проф. д-р Стоян Визев, дмн; проф. д-р Веселин Борисова, дмн; проф. д-р Михаил Мирчев; проф. д-р Калин Гайдаров; проф. д-р Здравко Трайков; доц. д-р Лилия Черкезова, дн; доц. д-р Соня Коцева; д-р Христина Христова.

Формирането на катедра „Социална педагогика и социално дело“ отразява потребността от академично звено, което да осигурява новосъздадената специалност „Социална педагогика“, която носи това наименование от 1993 г. Специалността започва да действа от учебната 1991/1992 г. като „Дефектология – социално дело“ (с активното участие на проф. г-н Георги Ангушев и споразумение между СУ „Св. Климент Охридски“ и Министерството на заетостта и социалните грижи), като първият випуск абсолвенти получава дипломите си с името „Социална педагогика“. Съобразно широкото дефиниране на социалната педагогика обучението осигурява теоретична и практическа подготовка за работа в социалната сфера и в първия учебен план, който действа в периода 1991 – 1996 г., са предвидени обща базисна част и три специализиращи направления: за работа с деца и юноши, за работа с възрастни и стари хора и преквалификация и пренасочване на работната сила.

Въвеждането на новия модел с трите образователно-квалификационни степени съгласно Закона за висшето образование от 1995 г. е в основата на втория учебен план, който е за бакалавърска степен (1996). Учебните планове за трите степени на висше образование, изработени от Катедрата, стават модел за учебна документация на висшите училища, разкриващи програми за обучение по социална педагогика. Промените във висшето образование от 2003 г., които отразяват изискванията на европейската система за трансфер на кредити, водят до създаване на нов учебен план. Образователните цели, заложили в него, са съобразени със социалните потребности на съвременното общество и са ориентирани към компетентно преодоляване и социалнопедагогическа интервенция на такива проблеми като: девиации и зависимости и тяхната превенция в училищна възраст, както и социални проблеми в засегнати, уязвими възрастови групи; социалнопедагогическа помощ на деца и семейства в риск и с различни по характер проблеми и конфликти; социалнопедагогическа помощ на безработните и техните семейства, на децата и подрастващите с отклонения

В поведението, на отпадналите от училище деца, социалнопедагогическа работа с различни етнически общности, социалнопедагогическа работа и консултиране по посока на професионалното ориентиране и професионалната квалификация и преквалификация, социалнопедагогическа помощ на възрастните и стари хора, инвалиди, както и възможностите за образование в тези възрастови периоди, консултиране и социалнопедагогическа помощ и подготовка за работа в училище.

Последният бакалавърски учебен план, действащ и до момента, е от 2013 г. Той е създаден на основата на еволюиращата идея и разбиране за социалната педагогика не само като метапедагогика, но и като интегративна специалност, приоритетно обвързана с психологията, социалната работа и изискванията на помагащите професии. В него са отразени тенденциите в съвременното образование в европейските университети и наред с базовата социалнопедагогическа и психологическа подготовка е въведена широка изборност на специализиращи дисциплини, тренинги и повече практически занятия.

С въвеждането на тристепенната структура на висшето образование през 1996 г. започва обучение на студенти в ОКС „магистър“. Катедрата разработва първите за страната магистърски програми по социална педагогика и социални дейности – „Преквалификация и пренасочване на работната сила“, „Работа с възрастни и стари хора“, „Работа с деца и юноши“, „Мениджмънт на социалните дейности“. В тази програма (научен р-л проф. г-р К. Спасов) до 2002 г. са подготвени над 700 магистри със съвместното участие на преподаватели от Факултета по педагогика на Софийския университет „Св. Климент Охридски“. След това тя е трансформирана в „Мениджмънт на социалнопедагогическите дейности“ (ръководена последователно от проф. Клавдия Сапунджиева и проф. Цеца Коларова). От учебната 2002/03 г. се утвърждават нови първи у нас програми за ОКС „магистър“ – „Педагогически съветник в училище“ (научни ръководители проф. Г. Бишков и доц. Ф. Стоянова) и „Социалнопедагогическа помощ за семейството“ (с научен ръководител проф. г-р Н. Бояджиева), преименувана през 2009 г. в „Консултиране и социалнопедагогическа помощ за семейството“. През учебната 2004/05 г. са приети учебните планове за

още две програми: „Социалнопедagogическа работа с деца и юноши“ (научен ръководител проф. г-н В. Борисова) и „Социалновъзпитателна работа в пробационната сфера“ (научен ръководител проф. г-р Н. Петрова). Търсенията на студентите са отразени в изцяло обновената програма „Педагогически съветник в училище“ с научен ръководител проф. г-н Николай Попов. През годините магистърските програми реализират обучение на над 1500 студенти, възпитаници предимно на Софийския, но и на други университети (около 15-20%).

Подготовката на докторанти по социална педагогика започва още със създаването на Катедрата през 1996 г. Катедра „Социална педагогика и социално дело“ получава първа за България официално правото за обучение на докторанти по същата научна специалност. Докторската програма по социална педагогика, както и останалите докторски програми на Катедрата (теория на възпитанието и дидактика, сравнително образование, гражданско образование) получават много добра оценка при акредитациите през 2003, 2010, 2013, 2019 г. Близо две трети от обучаваните в докторска степен защитават успешно и се реализират, като сред тях има и чуждестранни докторанти.

Катедрата е активен участник в национални и международни проекти, сред които NETTLE, RELAIS – 2, SUMMIT. Последни във времето теми, които са обект на проектната дейност, са „Социалната педагогика в XXI век“ и „Нагласи към използването на генеративни изкуствени модели сред студентите в специалност „Социална педагогика“. Научноизследователската дейност на преподавателите от Катедрата е представяна на множество научни форуми – конференции, симпозиуми, кръгли маси. Катедра „Социална педагогика и социално дело“ организира последователно три университетски симпозиума, които проследяват развитието на социалната педагогика и обсъждат съвременните проблеми в социалната сфера и резултатите от теоретичното им осмисляне.

Доц. г-р Марина Пиронкова

Катедра „Логопедия“ с ръководител проф. г-сн Нели Василева се отделя като самостоятелно учебно и научно звено в структурата на ФНОИ през есента на 2020 г. Преди това е част от катедра „Специална педагогика и логопедия“, наследник на разкритата през учебната 1983/1984 г. в Софийския университет катедра „Дефектология“.

Обособяването на Катедрата като самостоятелна административна и образователна структура е в отговор на световните тенденции за интензивно и автономно развитие на логопедичната наука като научно-приложна област с параклинична насоченост. Съставът на Катедрата включва авторитетни, разпознаваеми и амбициозни учени в областта на логопедията: проф. г-сн Нели Василева (ръководител на Катедрата), доц. г-р Диана Игнатова (научен секретар), доц. г-р Катерина Щерева, доц. г-р Елена Бояджиева-Делева, гл. ас. г-р Деница Кръстева, ас. Арпи Масихи и ас. Анатоли Николов. Като гост-преподаватели в катедрата работят и доказани професионалисти с дългогодишен опит в обучението на студенти по логопедия – проф. г-н Цветанка Ценова и проф. г-р Стиляна Белчева, гм. Екипът на Катедрата подготвя специалисти по логопедия във всички степени на висшето образование: образователна степен „бакалавър“ и „магистър“ и образователно-научната степен „доктор“.

Катедра „Логопедия“ във ФНОИ се стреми към отстояване на лидерска позиция в концептуализирането на съвременните идеи за развитието на логопедичната наука и практика в България в съответствие с изискванията на Болонската декларация за хармонизиране на висшето образование в страните от Европейския съюз и в духа на стандартите на Постоянния комитет на Европейския съюз за свързаност на специалистите ортофонисти/логопеди (ESLA). Доказателство за това е удостоверяването на колектива на Катедрата с отличието на Софийския университет „Знак за качество“ в категория „Успешна промяна“ за 2022 г.

За лидерската позиция на катедра „Логопедия“ като образователно и научноизследователско звено говори и организираната през 2023 г. научна конференция с международно участие „Логопедията с поглед към бъдещето“, посветена на 135-годишнината от създаването на Алма Матер и 3-годишнината от основаването на Катедрата. Форумът предизвиква

много голям интерес и става платформа за обмен на ценни идеи от практики и преподаватели по логопедия от други висши училища у нас. По случай 40-годишнината от създаването на Факултета по науки за образованието и изкуствата в Софийския университет през есента на 2024 г. катедра „Логопедия“ ще бъде домакин на национална кръгла маса на тема „Перспективи в развитието на висшето образование по логопедия“. Организирането на събитието е подчинено на стремежа на преподавателския екип за обсъждане на актуални проблеми на логопедичната наука в световен, европейски и национален мащаб, като има за цел осигуряване на международна съпоставимост на българското образование по логопедия и очертаване на перспективите и предизвикателствата пред научната общност и средите на практиците. Ключова тема ще бъде професионалната подготовка на студентите в бакалавърските и магистърските програми по логопедия у нас в подкрепа на идеята за утвърждаване на минимални стандарти за обучението на специалистите.

Проф. гисн Нели Василева
Доц. г-р Диана Игнатова

ФИЛИАЛ
БУРГАС

На 4 януари 2023 г. Министерският съвет на Република България приема решение за разкриване на филиал на Алма Матер в Бургас. Това е първото териториално изнасяне в 135-годишната история на Университета. Директор на Филиал – гр. Бургас, е проф. д-р Теодор Седларски. Филиалът на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ ще се помещава на няколко знакови за града локации:

- фронт офиси, администрация и учебна зала в емблематичната сграда на Културен дом НХК;
- учебни зали в Конгресния център на Пристанище Бургас;
- студиа, зали и пространства за образователни събития в сърцето на Морската градина.

Всички пространства са адаптирани за нуждите на учебния процес, който се осигурява от преподаватели на Софийския университет.

Във филиала се подготвят студенти по специалности от професионално направление „Музикално и танцово изкуство“ за придобиване на образователно-квалификационни степени „бакалавър“ и „магистър“ в редовна форма, специалности от професионално направление „Религия и теология“, „История и археология“, „Теория и управление на образованието“, „Науки за Земята“ за придобиване на степен „магистър“ в задочна форма.

Съинициатор за създаването на филиала на Софийския университет е Община Бургас, която оказва активна подкрепа за развитието на изнесената структура в морския град.

БИБЛИОТЕКА

Библиотеката при Факултета по науки за образованието и изкуствата става част от структурата на Университетска библиотека „Св. Климент Охридски“ през месец март 1987 г.

Стартира с фонд около 9000 тома /наследен от Института за детски и начални учители, както и от Педагогическото училище в град София/ с библиотекар Йоана Пеева – дългогодишен библиотекар и основоположник на библиотеката към Факултета. Тя докомплектува наследения фонд с книги, предоставени от филиална библиотека Педагогика /УБ „Св. Климент Охридски“, както и книги от библиотеката в гр. Благоевград. Достойни нейни колеги и наследници са: Божидара Стефанова, Валентина Григориева, Милена Георгиева, Ангелина Янева и др., които с ентузиазъм и професионализъм продължават нейното дело.

През 2006 г. като част от УБ „Св. Климент Охридски“ е назначен и първият завеждащ филиална библиотека – Бистра Дончева, която и до днес ръководи филиала.

От 2011 г. до момента библиотеката се обслужва от двама квалифицирани библиотекари – Бистра Дончева и Валентина Санчева.

Днес тя разполага с над 38 000 тома библиотечни единици – книги, учебници, албуми, периодични издания и др., както на български, така и на руски, английски, немски и други езици, получени чрез покупка, дарения, книгообмен и депозит.

Филиалът получава, обработва и съхранява и част от депозита в областта на детската художествена литература, изкуствата, учебници и учебни помагала.

Разполага с фонд научна литература от различни области на знанието: педагогика, логопедия, психология, социални науки, философия, медицина, изкуства и др., както и художествена литература – българска, руска и чуждестранна. Библиотеката притежава и продължава да обогатява и комплектува фонд с редки и ценни издания в областта на логопедията, специалната педагогика, изкуствата както на български, така и на чужди езици. Съхранява и комплектува Детска специализирана колекция – нестандартни детски книги с дискове, пъзели, игри, магнити и др.

Във филиалната библиотека се съхраняват и част от личните библиотеки

на доц. д-р Драган Немцов, проф. д-р Стефан Алтъков, проф. д-р Георги Бижков, както и книги, дарени от редица наши бивши и настоящи преподаватели. От 2016 г. до момента се връчва приз „Читател на годината“ на библиотека ФНОИ.

По повод честването на Деня на библиотекаря на 11.05.2017 г. библиотека ФНОИ получава Грамота за инициране на най-много културни и образователни инициативи в рамките на Факултета. Грамотата е връчена от проф. д-р Анна Ангелова – директор на УБ „Св. Климент Охридски“.

Първоначално филиалът разполага с 2 книгохранилища, 1 заемна служба и отделно обособена читалня с приблизителна площ 200 кв. м.

В периода 1996-1997 г. по предложение на проф. д-р Георги Бижков се извършва основен ремонт и реконструкция на помещенията, в резултат на което заемна служба и читалня се обособяват в едно.

Поради големия обем от библиотечни единици през 2017 г. на библиотеката е предоставено още едно помещение /каб. 318/, което служи като книгохранилище предимно на библиотечни единици от стария фонд.

Със съдействието на проф. д-р Милен Замфиров през 2021 г. едно от книгохранилищата е изцяло ремонтирано.

Днес се простира на 224 кв.м площ – 3 книгохранилища, заемна с читалня с 37 читателски места, от които 6 компютъризирани читателски места, 2 автоматизирани персонални места. Обслужва се от двама щатни библиотекари. Библиотеката като част от структурата на Втората по големина в България библиотека е на свободен достъп и обслужва освен всички категории читатели от СУ „Св. Климент Охридски“ така също и читатели от цялата страна.

ЦЕНТРОВЕ

Центърът по кинезитерапия е създаден през 2013 г. и е звено към ФНОИ. Целта на създаването му е да се предостави възможност за консултации, спорт, профилактични и лечебни процедури за преподаватели, служители и студенти на СУ и техните семейства, както и за външни посетители. Дейности в Центъра по кинезитерапия:

- Профилактика и лечение на травматични, дегенеративни и възпалителни заболявания на опорно-двигателния апарат;
- Профилактика и лечение на неврологични заболявания /заболявания на периферната и централната нервна система, след мозъчен инсулт, дископатии, радикулити, плексити, парези, парализи и др.;
- Кинезитерапия при заболявания на обмяната на веществата /затлъстяване, диабет/;
- Кинезитерапия при заболявания на сърдечно-съдовата система /артериална хипертония, инфаркт на миокарда и др.;
- Кинезитерапия за профилактика и лечение на заболявания на гърба, кръста и шията /гръбначни изкривявания, болки във врата, гърба и кръста/;
- Индивидуални и групови занимания с гимнастика за корекция на неправилна стойка и неправилно телогържане;
- Организира и провежда лагери на море и планина за деца.

Центърът разполага с:

- Кабинет за консултации
Извършват се консултации свързани със здравословни проблеми и се определя профилактична и/или лечебна програма.
- Съблекални с душове
- Зала за лечебна гимнастика
Провеждат се занимания за профилактика и за лица със здравословни проблеми и заболявания на опорно – двигателния апарат и сърдечно-съдовата система, както и при заболявания на обмяната на веществата – диабет и затлъстяване.
Акцент в заниманията в залата за гимнастика е профилактика и лечение на заболявания на гърба, кръста и шията /гръбначни изкривявания,

болки във врата, гърба и кръста/. Провеждат се индивидуални и групови занимания с гимнастика за корекция на неправилна стойка и неправилно телогържане.

- Зала за фитнес

Центърът разполага с фитнес уреди за подобряване на психо-физическия тонус, физическата дееспособност и общото укрепване на организма. Заниманията се провеждат под ръководството на квалифицирани специалисти, работещи в центъра.

- Сауна

Сауната премахва болките, спазмите на мускулатурата, болезнената скованост на ставите и води до облекчаване на движенията. Затова от горещата ѝ среда се повлияват благоприятно радикулити, неврити, дискова болест и редица други травматични и неврологични увреди и заболявания на опорно-двигателния апарат. Особено подчертан е нейният благоприятен ефект върху обмяната на веществата за намаляване на телесното тегло.

- Масажен кабинет

Извършват се класически, профилактичен и лечебен масаж.

- Ултразвукова терапия

- Вакуум терапия и интерферентен ток

- Лазер терапия

- Магнитотерапия

- Светлинна терапия

Пациентите за електротерапия се приемат с медицински удостоверения от лечебни заведения, с поставена клинична диагноза.

проф. д-р Костагин Костов

Терапевтичната зала на Факултета по науки за образованието и изкуствата е приемник на дейността на един от ресурсните центрове, създаден по програма Темпус към Факултета (по онова време с името ФНПП). В годините на първоначалното си функциониране (1997-2005) това е най-модерно оборудваният център за работа с деца с увреждания и едно от първите места в България извън системата на предучилищното и училищното образование, което предлага комплексна грижа за деца с нарушения в развитието.

След няколкогодишен период на прекъсване Центърът подновява работата си като Терапевтична зала на Факултета по науки за образованието и изкуствата през март 2020 г. В нея се осъществяват дейности по следните основни направления: „Подкрепа на деца със СОП и лица с комуникативни нарушения“, „Консултиране на родители и семейства“, „Подпомагане на педагогически специалисти“, „Развитие на студентския потенциал“, „Научноизследователска работа“ и „Обществена информираност и популяризиране на дейностите“.

Материалната база е значително обогатена – благодарение на дарения са осигурени голямо количество образователни материали, книжки, играчки и игри. Сред новите придобивки е пълното оборудване с Монтесори материали и пособия. Специалистите и преподавателите могат да използват и широк набор от програми с апарати и устройства за биофийдбек диагностична и терапевтична стимулация, осигурени от ръководството на ФНОИ чрез проектна дейност. Също в резултат на дейности по проект е обновена и техниката на Терапевтичната зала.

В началото на 2021 г. екипът на Терапевтичната зала се включва в кампанията на Логопедия.БГ за безплатни логопедични консултации. Участват като доброволци всички преподаватели от катедра „Логопедия“, както и преподаватели от катедра „Специална педагогика“. Те предоставят разширени консултации на деца с проблеми в развитието и техните семейства във връзка с ранната интервенция и превенцията на комуникативни нарушения. Участието е широко отразено в социалните мрежи и медиите след подаване на прессъобщение до БТА и публикации в интернет сайтовете на ФНОИ, Логопедия.БГ и сайта на кампанията. От 2021 г. досега участието на ТЗ

В тази инициатива става ежегодно, като за четирите поредни кампании са посрещнати и консултирани повече от 100 семейства.

Приоритет на Терапевтичната зала е да се развие потенциалът на студентите. Тук се осъществява част от практическото обучение по различни дисциплини, които имат отношение към приобщаващото образование, а също и към диагностичната, консултативната и терапевтичната дейност с деца с нарушения и семействата им. В практическите занятия на преподаватели от катедрите по логопедия и специална педагогика активно се включват и докторанти. Част от консултациите, давани от преподаватели, се провеждат в присъствието на студенти, бъдещи логопеди и ресурсни учители, които имат възможност да наблюдават практическа работа с родители и деца с комуникативни нарушения. В края на втория семестър на уч. 2021/2022 г. се провежда инициативата „От студенти за студенти“ за логопедичен скрининг на говорните умения и терапия на артикулационни нарушения от студенти по логопедия за студенти от специалности НУП и ПНУП на ФНОИ.

Терапевтичната зала работи в сътрудничество и с другите университетски центрове. През пролетните ваканции в Академията за деца гостуващи специалисти и студенти предлагат индивидуални логопедични консултации по заявка на родители, провеждане на групови занимания на открито (подвижни и сензорни игри, логоритмика, психомоторика), развитие на четенето с разбиране – творческо четене и пресъздаване на приказки с помощта на театър на сенките, куклен театър, пантомима, развитие на уменията за разказване и преразказване – състезания за приказки и разкази с рисунки и реч.

Доц. д-р Елена Бояджиева-Делева

Академията за деца към СУ „Св. Климент Охридски“ е създадена през есента на 2019 г. с основна цел осигуряване на образователни дейности, фокусирани върху наука, изкуства и културно развитие за децата на служителите на СУ „Св. Климент Охридски“.

Академията за деца активно работи с деца във възрастовия диапазон от 5 до 6 години в дневна почасова форма. Тази форма на обучение предоставя на децата възможността да участват в разнообразни образователни и творчески занимания след училище или в рамките на свободното си време. Дневната почасова форма обхваща както образователни дейности, така и допълнителни занимания, насочени към развитие на социалните и когнитивните умения на децата. Успешното прилагане на тези програми води до повишаване на мотивацията за учене и социалната интеграция на децата.

Основните дейности на Академията за деца са:

- Консултиране на деца със специални образователни потребности: предоставя специализирани консултации и помощ за децата, които имат нужда от индивидуално внимание и подкрепа в своето образователно развитие.
- Организиране на театрални постановки (театър „Забавна наука“): това е платформа, чрез която децата могат да се запознаят със сложни научни концепции чрез забавни и интерактивни дейности.
- Детски партита и развлекателни събития: организация на забавления, които насърчават социализацията и създаването на приятелства.
- Летни лагери и лагер-школи по астрономия: тези инициативи предоставят възможности за децата да се потопят в природата и да учат чрез практически опит.
- Художествени пленери: насърчаване на креативността и изразяването чрез визуални изкуства.
- Чуждоезиково обучение: уроци по чужди езици, насочени към разширяване на езиковите умения на децата.

Академията предлага широк спектър от активности и през ваканционните и неучебните периоди. В работата се включиха деца от 5 до 12 години. Програмите предлагат летни и зимни лагери, творчески работилници и тематични събития като художествени пленери и лагер-школи по астрономия. Тези занимания позволяват на децата да развиват нови умения, докато се забавляват и социализират в безопасна и подкрепяща среда. Програмите на Академията за деца показват значителен положителен ефект върху личностното и академичното развитие на участниците. Основните наблюдения са, че децата не само подобряват специфични умения, но и развиват социални компетенции и креативност. Дейностите, свързани с четенето, използват различни техники за улесняване на разбирането и интерпретацията на текстове. Тези методи подобряват не само уменията за четене, но и способността на децата да разсъждават критично и да изразяват идеи. При активно участие в различните програми на Академията децата показват подобрене в уменията си за работа в екип, способността за концентрация и емоционална интелигентност. Специално внимание се обръща на развитието на социалната свързаност и емпатия. Влияние върху емоционалното и социално развитие имат разработените програми от Академията за деца като „Близо до природата“, арт занимания, като например рисуването и създаването на подаръци, съчетават образователния и развлекателния елемент. Те предоставят на децата възможност да развиват фината моторика, търпение и усет към природата, както и да укрепват връзката си с околните. Академията активно работи с асистенти и докторанти, които подпомагат образователния процес и научноизследователската дейност. Това сътрудничество дава възможност за разширяване на дейностите на академията и увеличаване на капацитета за подкрепа на различни групи деца. Програмите на Академията за деца постигат значителни резултати, като дават на децата не само академични, но и важни житейски умения.

Проф. Милен Замфиров, дн

Предназначението на Университетския център за подпомагане на студенти със специални образователни потребности (УЦПССОП) е да реализира социално и хуманно отговорната политика за академично подпомагане на студенти със специални образователни потребности чрез осигуряване на възможности за пълноценно и активно участие в учебния процес и академичния живот в процеса на придобиване на университетското си образование. Центърът е създаден през 2022 г. по предложение на проф. дн Милен Замфиров, декан на Факултета по науки за образованието и изкуствата, и с решение на Академичния съвет на СУ „Св. Климент Охридски“. Основната цел на УЦПССОП е да съдейства и подпомага учебния процес и академичния живот на студенти с образователни потребности, които може да възникнат при сензорни увреждания, физически увреждания, специфични нарушения на способността за учене, разстройства от аутистичния спектър и др. Предоставянето на възможности за пълноценно и активно участие в учебния процес се извършва от екип от преподаватели и студенти, осигуряващи подкрепяща среда в обучителния процес. Подкрепата се реализира на всеки етап от академичната подготовка на студентите и под различна форма, съобразно техните индивидуални потребности – осигуряване на достъпна физическа среда, информираност, консултиране, достъп до учебния процес чрез адаптиране на образователно съдържание. Неизменна част от работата на УЦПССОП е ангажиментът на екипа да запознае администрацията на СУ „Св. Климент Охридски“ с възможностите за осигуряване на достъпност в комуникацията със студенти със специални образователни потребности. В рамките на две академични години, от 2022 до 2024, служители на администрацията от сектор „Учебни дейности“ и от филиалната библиотека на ФНОИ взеха участие и успешно завършиха двуетапно обучение по български жестов език за административни цели. Университетският център работи с всички факултети на СУ „Св. Климент Охридски“, като адаптира и разработва информационни и обучителни материали както за студентите, така и за техните преподаватели. Дейностите за подпомагане чрез съдействие в учебния процес или по време на изпити, в процеса на комуникацията с преподаватели и администрацията, се извършват след заявка от страна на потребителите по разработена

от Центъра система за регистрация, а услугите се предоставят след оценка на индивидуалните образователни потребности. Регистрирането и първоначалното консултиране могат да се извършват дистанционно или електронно. Други услуги като водене на записки по време на лекции, подпомагане в подготовката за изпити, текущо оценяване, курсови работи, жестов превод и др. се извършват присъствено.

Проектите за осигуряване на достъпна среда превърнаха Факултета по науки за образованието и изкуствата в първата обществена сграда (която не е специално и единствено предназначена за хора с нарушено зрение), напълно достъпна за студенти със зрителни нарушения чрез брайлови табели, обозначаващи учебните зали и пространствата в сградата. Уебсайтът на ФНОИ предоставя на кандидат-студенти и студенти със слухови нарушения информация на български жестов език за факултета и предлаганите бакалавърски и магистърски програми. В съвместен проект със Стопанския факултет УЦПССОП осигури жестов превод на голяма част от съдържанието на уебстраницата на факултета. Адаптираното съдържание е качено и достъпно на страницата на Стопански факултет. През май 2023 г. представители от екипа на Университетския център за подпомагане на студенти към СУ "Св. Климент Охридски" и преподаватели от ФНОИ работиха по Еразъм+ проект – „Услуги за студенти със специални потребности: приобщаващо висше образование и универсален дизайн за учене” съвместно с други университетски преподаватели и служители, ангажирани със студенти със специални потребности от различни университети от Италия, Испания, Турция, Англия, Шотландия, Унгария, Люксембург и др. Проектът беше организиран от Центъра за подкрепа на студенти със специални потребности към Мазарик университет, Бърно, Чехия.

Дейностите на Центъра са отразявани в предавания на БНТ, университетската телевизия „Алма Матер“, както и в редица подкасти.

Университетският център работи със студенти, преподавателите и административните служители за изграждане на капацитет и създаване на условия за пълноценни и устойчиви приобщаващи практики в областта на висшето образование.

Гл. ас. д-р Славина Лозанова

ПРЕГЛЕДАНИ ИЗТОЧНИЦИ

Висшето педагогическо образование. Проблеми, постижения, тенденции. София, 2005.

Десет години Факултет по начална и предучилищна педагогика. София, 1994. Замфиров, М. (2014). Нагласи на кандигат-студентите към специалностите, предлагани от Факултета по начална и предучилищна педагогика в периода 2005-2013 г. – В: Юбилейна научна конференция „50 години – врата към образованието и прозорец към света“. В чест на 50 години от създаването на Департамента за езиково обучение – ИЧС, София, 14-15 юни, 2013 г., с. 15-19.

Зафиров, М. (2015). Динамика на интересите на кандигат-студентите към специалностите „Специална педагогика“, „Медицинска рехабилитация и ерготерапия“ в Софийския университет „Св. Климент Охридски“: 2005-2013. – Годишник на Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Факултет по начална и предучилищна педагогика. Т. 106, с. 131-148.

Зафиров, М. (2016). Тенденции при интересите на кандигат-студентите към специалностите във Факултета по начална и предучилищна педагогика на СУ „Св. Климент Охридски“ за 2010-2014 г. – Годишник на Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Факултет по начална и предучилищна педагогика. Т. 107, с. 205-223.

История на Софийския университет „Климент Охридски“. София, 1988.

Каталог СУ „Св. Климент Охридски“. София, УИ „Св. Климент Охридски“, 2006.

Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Университетски архив, фонд 29, опис 1; опис 3, опис 6.

ЩАТЕН СЪСТАВ

Агриан Георгиев Георгиев, проф. г-р
 Албена Владимирова Вангова
 Албена Иванова Димитрова
 Александра Георгиева Георгиева
 Александра Кирилова Гогова, ас.
 Александър Георгиев Маджаров, проф. г-р
 Александър Иванов Ранев, доц. г-р
 Анатоли Станимиров Николов, ас.
 Ангелина Димитрова Равначка
 Ангелина Димитрова Янева
 Ангелина Йорданова Балтаджиева, проф. г-р
 Анелия Иванова Тенева, ст. ас.
 Анелия Петрова Асенова-Семкова
 Анита Валентинова Димитрова
 Анна Борискова Стефанова
 Анна Георгиева Владимирова
 Анна Драгомирова Радева
 Анна Илчева Цоловска, проф. г-р
 Анна Константинова Трошева-Асенова, доц. г-р
 Анна Савова Георгиева, доц. г-р
 Антоанета Кирилова Ананиева-Георгиева
 Анита Валентинова Димитрова
 Антоанета Кирчева Георгиева, ас.
 Арпи Анжилиан Масихи, ас.
 Ася Николаева Попова
 Бисера Василева Вълева-Георгиева, проф. г-р
 Бистра Стефанова Дончева
 Божанка Георгиева Константинова, доц. г-р
 Божидар Георгиев Аргиров, ас.
 Божидар Михайлов Ангелов, проф. гн

Катедра „Музика и мултимедийни технологии“
 Счетоводител
 Деканат инспектор студенти
 Деканат инспектор учебна дейност
 Катедра „Визуални изкуства“
 Катедра „Начална училищна педагогика“
 Катедра „Социална педагогика и социално дело“
 Катедра „Логопедия“
 Счетоводител
 Библиотекар
 Катедра „Специална педагогика“
 Катедра „Начална училищна педагогика“
 Деканат инспектор учебна дейност
 Деканат инспектор учебна дейност
 Инспектор учебна дейност
 Инспектор учебна дейност
 Инспектор студенти
 Катедра „Визуални изкуства“
 Катедра „Специална педагогика“
 Катедра „Начална училищна педагогика“
 Деканат инспектор учебна дейност
 Деканат инспектор учебна дейност
 Катедра „Специална педагогика“
 Катедра „Логопедия“
 Деканат инспектор студенти
 Катедра „Визуални изкуства“
 завеждащ филиална библиотека
 Катедра „Педагогика на изкуствата“
 Катедра „Начална училищна педагогика“
 Катедра „Прегручилищна и медийна педагогика“

Божидара Стефанова Спиридонова

Бонка Цветкова Борисова

Борис Симеонов Минчев, проф. г-р

Боряна Златкова Мангова, доц. г-р

Буян Йорданов Филчев, проф.

Валентина Александрова Сангева

Валентина Божинова Манолова, доц. г-р

Валентина Душкова Григоријева

Валентина Любомирова Егуард

Ванина Стефанова Петрова, ст. пр.

Ваня Лукова Матанова, проф. г-р

Венета Симеонова

Венцислава Христова Стоянова, доц. г-р

Вероника Светлозарова Вълканова, доц. г-р

Весела Драганова Гъркова

Весела Методиева Гюрова, проф. г-р

Веселин Христов Караатанасов, доц. г-р

Веселина Димитрова Иванова

Виктория Радослав Райнова

Виктория Рускова Радева, проф. г-р, г-мн

Виолета Димитрова Халачева, ас. г-р

Виолета Златкова Борисова, проф. г-р

Виолета Иванова

Владимир Маринов Радулов, проф. г-р

Владимир Стефанов Стойчев

Габриела Николова Кирова, проф. г-р

Габриела Пламенова Валентинова-Методиева, гл. ас. г-р

Галина Георгиева Георгиева, доц. г-р

Галина Любенова Бунджулова, гл. ас. г-р

Галина Стефанова Джамбазка

Библиотекар

Деканат рехабилитатор Терапевтична зала

Категра „Социална педагогика и социално дело“

Категра „Музика и мултимедийни технологии“

Категра „Визуални изкуства“

Библиотекар

Категра „Музика“

Библиотекар

Деканат инспектор студенти

Категра „Начална училищна педагогика“

Категра „Специална педагогика“

Касиер

Категра „Визуални изкуства“

Категра „Прегучилищна педагогика“

Деканат инспектор студенти

Категра „Прегучилищна и медийна педагогика“

Категра „Музика и мултимедийни технологии“

специалист стопански дейности

Координатор

Категра „Специална педагогика“

Категра „Начална училищна педагогика“

Категра „Социална педагогика и социално дело“

Счетоводител

Категра „Специална педагогика“

Завеждащ Компютърен център

Категра „Начална училищна педагогика“

Категра „Прегучилищна и медийна педагогика“

Категра „Прегучилищна и медийна педагогика“

Категра „Начална училищна педагогика“

Инспектор учебна дейност

Галя Стоянова Георгиева-Дървеничарска, гл. ас. г-р
 Ганка Димитрова Неделчева - Боянова, проф. г-р
 Георги Георгиев Бижков, проф. г-р
 Георги Димитров Иванов, гл. ас.
 Георги Иванов Ангушев, проф. глп
 Георги Иванов Георгиев, ас. г-р
 Георги Стоянов Иванов, доц. г-р
 Гергана Илиева Христова, гл. ас. г-р
 Гергана Маринова Минковска, гл. ас. г-р
 Гергана Михайлова Михайлова, гл. ас. г-р
 Гинка Костова Димитрова, проф. г-р
 Далия Джасир Ал-Халил, гл. ас. г-р
 Данаил Кирилов Данов, проф. гл
 Данка Щерева Николова, доц. г-р
 Дафинка Димитрова
 Деница Аннева Кръстева гл. ас. г-р
 Десислава Гелева
 Десислава Ивайлова Тилева, гл. ас. г-р
 Десислава Пламенова Александрова, гл. ас. г-р
 Диана Димитрова Цокова, доц. г-р
 Диана Здравкова Андонова, гл. ас. г-р
 Диана Милчева Игнатова, доц. г-р
 Диана Самуилова Челебиева
 Димитрийка Живкова Вандова
 Димитър Виолетов Гюров, проф. г-р
 Димитър Евтимов Цветков, проф. г-р
 Димитър Петров Василев
 Добрин Йорданов Атанасов, доц. г-р
 доц. г-р Екатерина Димитрова Христова
 Драган Георгиев Немцов, доц.

Категория „Специална педагогика“
 Категория „Музика и мултимедийни технологии“
 Категория „Социална педагогика и социално дело“
 Категория "Прегучилищна педагогика"
 Категория „Дефектология“
 Категория „Музика и мултимедийни технологии“
 Категория „Начална училищна педагогика“
 Категория „Начална училищна педагогика“
 Категория „Прегучилищна и медийна педагогика“
 Категория „Прегучилищна и медийна педагогика“
 Категория „Социална педагогика и социално дело“
 Категория „Начална училищна педагогика“
 Категория „Прегучилищна и медийна педагогика“
 Категория „Специална педагогика“
 Касиер
 Категория „Логопедия“
 Касиер
 Категория „Музика и мултимедийни технологии“
 Категория „Визуални изкуства“
 Категория „Специална педагогика“
 Категория „Прегучилищна и медийна педагогика“
 Категория „Логопедия“
 Инспектор чуждестранни студенти
 Касиер
 Категория „Прегучилищна и медийна педагогика“
 Категория „Начална училищна педагогика“
 Управител сграда
 Категория „Визуални изкуства“
 Категория "Прегучилищна педагогика"
 Категория „Педагогика на изкуствата“

Драгомира Стоилова Панова, ас.

Евгени Тодоров Венков

Екатерина Василева Попова

Екатерина Негелчева Софрониева, проф. г-р

Елена Кирилова Бояджиева-Делева, доц. г-р

Елена Николова Джамбазова, проф. г-р

Елена Първанова Русинова, проф. г-р

Елена Тонева

Елка Йонкова Маринова, ас.

Елка Каменова Ставрева, ас.

Елка Петрова Кътова, проф. г-р

Емануела Кръстева Стоилова, гл. ас. г-р

Емануела Петрова Кронгева, ас.

Емануела Храбър Щика, ас.

Емил Цветанов Маринов, проф. г-р

Емилия Иванова Бишкаркова-Георгиева

Емилия Йосифова Вълчева

Емилия Крумова Калинова, гл. ас. г-р

Емилия Лазарова Караминкова-Кабакова, гл. ас. г-р

Емилия Хинкова Евгениева, проф. г-р

Жан Любенов Гологанов, доц. г-р

Жечо Господинов Атанасов, проф. г-р

Здравка Борисова Янкова

Здравка Спасова Новакова, доц. г-р

Здравко Вутов Лалчев, проф. г-р

Златко Иванов Добрев, проф. г-р

Зоя Йорданова Йовова

Ивайло Петков Петров, доц. г-р

Иван Красимиров Крумов

Категра „Музика“

Завеждащ компютърен център
и аудиовизуален кабинет

Домакин

Категра „Прегучилищна и медийна педагогика“

Категра „Логопедия“

Категра „Начална училищна педагогика“

Категра „Прегучилищна педагогика“

Инспектор СДК

Категра „Начална училищна педагогика“

Категра „Начална училищна педагогика“

Категра „Прегучилищна педагогика“

Категра „Музика и мултимедийни технологии“

Категра „Музика и мултимедийни технологии“

Категра „Логопедия“

Категра „Специална педагогика“

Деканат технически изпълнител

Деканат инспектор учебна дейност

Категра „Начална училищна педагогика“

Категра „Музика и мултимедийни технологии“

Категра „Музика и мултимедийни технологии“

Категра „Музика“

Категра „Естетическо възпитание“

Инспектор учебна дейност

Категра „Начална училищна педагогика“

Категра „Начална училищна педагогика“

Категра „Специална педагогика“

Инспектор учебна дейност

Категра „Специална педагогика“

Редактор

Иван Николаев Душков, доц. г-р
 Иван Христов Симеонов, гл. ас. г-р
 Ивелина Ивова Аспарухова, ас.
 Илиана Христова Мирчева, проф. г-р
 Илия Петров Илиев, доц. г-р
 Илияна Иванова Симеонова, гл. ас. г-р
 Илка Любенова Бирова, проф. г-р
 Ина Валериева Дикова, гл. ас. г-р
 Ирина Драголова
 Искра Христова Константинова, ст. пр.
 Йоанна Кулинку Пеев
 Йордан Цанков Колев, проф. гпн
 Йорданка Христова Енева, гл. ас.
 Йорданка Цвяткова Георгиева
 Калин Николаев Захов
 Каляоян Иванов Дамянов, гл. ас. г-р
 Катерина Атанасова Щерева, доц. г-р
 Катерина Борисова Динкова, ас.
 Катерина Каролова Караджова, проф. г-р
 Катя Димитрова Стоянова, гл. ас. г-р
 Катя Иванова Дионисиева, доц. г-р
 Кирил Спасов Йорданов, проф. г-р
 Клавдия Ваасилева Сапнджиева, проф. гпн
 Коста Димитров Герджиков, доц. г-р
 Костадин Кирилов Костов
 Красимир Савков Костов, гл. ас. г-р
 Красимира Любенова Дренска, доц. г-р
 Красимира Николаева Пингелова
 Красимира Светославова Станева, доц. г-р

Категра „Начална училищна педагогика“
 Категория „Начална училищна педагогика“
 Категория „Начална училищна педагогика“
 Категория „Начална училищна педагогика“
 Категория „Начална училищна педагогика“
 Категория „Начална училищна педагогика“
 Категория "Прегучилищна педагогика"
 Категория „Социална педагогика и социално дело“
 Инспектор в Център за европейски изследвания
 по специална педагогика
 Категория „Дефектология“
 Библиотекар
 Категория „Педагогика на изкуствата“
 Категория „Специална педагогика“
 Инспектор СДК
 Координатор
 Категория „Специална педагогика“
 Категория „Логопедия“
 Категория „Начална училищна педагогика“
 Категория „Специална педагогика“
 Категория „Прегучилищна и медийна педагогика“
 Категория „Специална педагогика“
 Категория „Социална педагогика и социално дело“
 Категория „Социална педагогика и социално дело“
 Категория „Социална педагогика и социално дело“
 Завеждащ Център по кинезитерапия
 Категория „Социална педагогика и социално дело“
 Категория „Визуални изкуства“
 Инспектор учебна дейност
 Категория „Специална педагогика“

Крася Йорданова Каваклова, проф. г-р	Категра „Начална училищна педагогика“
Лада Коцева	Специалист Категория „Специална педагогика“
Лаура Димитрова Димитрова - Алтъкова, проф. гн	Категра „Визуални изкуства“
Лилия Чавдарова Кисьова, гл. ас. г-р	Категра „Специална педагогика“
Лора Ваньова Чорбаджийска	Деканат инспектор учебна дейност
Лора Илиева Спиридонова, доц. г-р	Категра „Прегучилищна и медийна педагогика“
Лучия Малинова Ангелова, проф. Дн	Категра „Прегучилищна и медийна педагогика“
Люба Николова Коспартова	Редактор
Любен Владимиров Витанов, проф. гн	Категра „Начална училищна педагогика“
Любен Николаев Кулелиев, гл. ас. г-р	Категра „Визуални изкуства“
Любка Кръстева Алексиева, проф. г-р	Категра „Начална училищна педагогика“
Любов Петър Петрова- Мъдрова, ас.	Категра "Прегучилищна педагогика"
Любослава Димитрова Пенева, проф. г-р	Категра „Прегучилищна и медийна педагогика“
Людмила Веселинова Зафирова, гл. ас. г-р	Категра „Начална училищна педагогика“
Людмила Николова Велчева, доц. г-р	Категра „Музика“
Людмила Петрова Карчова	касиер
Магдалена Димитрова Гюрова-Стоянова, доц. г-р	Категра „Прегучилищна и медийна педагогика“
Майа Борисова Антова, гл. ас. г-р	Категра „Визуални изкуства“
Малинка Димитрова Димитрова, ас.	Категра „Педагогика на изкуствата“
Маргарита Ангелова Стефанова-Бакрачева, проф. гн	Категра „Социална педагогика и социално дело“
Маргарита Венелинова Томова, гл. ас. г-р	Категра „Специална педагогика“
Маргарита Иванова Миленова, ст. ас. г-р	Категра "Прегучилищна педагогика"
Маргарита Стефанова Сигерова	Деканат главен инспектор администрация на Факултет
Марина Георгиева Апостолова-Димитрова, гл. ас. г-р	Категра „Музика и мултимедийни технологии“
Марина Георгиева Бонева	Инспектор учебна дейност
Марина Георгиева Пиронкова, доц. г-р	Категра „Социална педагогика и социално дело“
Марина Лъчезарова Александрова, ас. г-р	Категра „Визуални изкуства“
Марина Маргаритова Стоянова, гл. ас. г-р	Категра „Визуални изкуства“
Мария Ангелова Доцева	Инспектор

Мария Георгиева Ганчева, ас.
 Мария Кирилова Баева, проф. г-р
 Мария Кирчева Белова, проф. г-р
 Мария Костова
 Мария Петрова Валявичарска, гл. ас. г-р
 Мария Радилова Радева, гл. ас. г-р
 Мартин Нелсонов Ненов, гл. ас. г-р
 Мартин Юлиянов Ценов, гл. ас. г-р
 Мая Борисова Стоянова-Ликнес, гл. ас.
 Мая Веселинова Димчева, доц. г-р
 Мая Любенова Чолакова, доц. г-р
 Мила Ивайлова Манчева
 Милен Замфиров Замфиров, проф. гл
 Милена Борисова Сотирова, ас.
 Милена Венцизарова Миленкова
 Милена Любенова Блажиева-Кирчева, доц. г-р
 Милена Миланова Георгиева
 Милка Александрова Атанасова, доц. г-р
 Милка Николова Терзийска-Стефанова, доц. г-р
 Милка Таньова Белева
 Мими Илиева Иларионова, ст. ас.
 Мира Димитрова Цветкова-Арсова, проф. глн
 Мирослава Вологиева Андонова, ас.
 Митко Лозанов Лозанов
 Михаела Жориева Ангреева
 Михаил Николов Диков, гл. ас. г-р
 Наталия Христова Александрова, проф. глпн
 Невена Георгиева Пазова
 Неда Златинова Балканска, проф. г-р
 Незабравка Иванова Петкова, ас.

Категра „Начална училищна педагогика“
 Категория „Прегучилищна и медийна педагогика“
 Категория „Начална училищна педагогика“
 Счетоводител
 Категория „Специална педагогика“
 Категория „Музика и мултимедийни технологии“
 Категория „Прегучилищна и медийна педагогика“
 Категория „Социална педагогика и социално дело“
 Категория „Педагогика на изкуствата“
 Категория „Визуални изкуства“
 Категория „Социална педагогика и социално дело“
 Координатор
 Категория „Специална педагогика“
 Категория „Музика“
 Деканат рехабилитатор Терапевтична зала
 Категория „Визуални изкуства“
 Библиотекар
 Категория „Социална педагогика и социално дело“
 Категория „Прегучилищна и медийна педагогика“
 Деканат инспектор учебна дейност
 Категория „Специална педагогика“
 Категория „Специална педагогика“
 Категория „Прегучилищна и медийна педагогика“
 Техническа служба
 Инспектор учебна дейност
 Категория „Специална педагогика“
 Категория „Социална педагогика и социално дело“
 Деканат инспектор учебна дейност
 Категория „Специална педагогика“
 Категория „Прегучилищна и медийна педагогика“

Нели Илиева Бояджиева, проф. г-р	Категра „Социална педагогика и социално дело“
Нели Людмилова Петрова-Димитрова, проф. г-р	Категра „Социална педагогика и социално дело“
Нели Цветанова Василева, проф. г-р	Категра „Логопедия“
Николай Борисов Попов, проф. г-р	Категра „Социална педагогика и социално дело“
Николай Иванов Цанев, проф. г-р	Категра „Начална училищна педагогика“
Николай Софрониев	Управител сграда
Николета Красимирова Иванова - Стоимирова, гл. ас. г-р	Категра „Визуални изкуства“
Николина Милкова Танкушева, гл. ас. г-р	Категра „Начална училищна педагогика“
Нина Богослорова Кожушкова	Инспектор учебна дейност
Орлин Панайотов Дворянов, проф. г-р	Категра „Визуални изкуства“
Павел Драганов Антонов, доц. г-р	Категра „Начална училищна педагогика“
Паулина Георгиева Пелова, ас.	Категра „Визуални изкуства“
Пенка Тодорова Шанкова, доц. г-р	Категра „Специална педагогика“
Петър Диков Петров, проф. г-р	Категра „Социална педагогика и социално дело“
Петя Атанасова Русева-Георгиева	Деканат инспектор учебна дейност
Петя Григорова, ст. ас. г-р	Категра „Начална училищна педагогика“
Пламен Колев Денев	специалист
Пламен Тенев Минчев, гл. ас. г-р	Категра „Социална педагогика и социално дело“
Поля Стоянова Стоянова, ас.	Категра „Начална училищна педагогика“
Ради Маринов Радев, проф. г-р	Категра „Начална училищна педагогика“
Радослав Иванов Пенев, проф. г-р	Категра „Прегучилищна и медийна педагогика“
Радостина Методиева Добрева	Деканат инспектор студенти
Райко Николов Петров, доц. г-р	Категра „Специална педагогика“
Райна Симеонова Бурчина	Секретар ФНПП
Ралица Емилова Димитрова, доц. г-р	Категра „Начална училищна педагогика“
Ралица Жекова Люцканова-Костова, ас. г-р	Категра „Музика и мултимедийни технологии“
Рая Георгиева Цочева-Генчева, гл. ас. г-р	Категра „Начална училищна педагогика“
Рая Степановна Ковачева, гл. ас. г-р	Категра „Музика и мултимедийни технологии“
Розалина Пламенова Енгелс-Критидис, проф. г-р	Категра „Прегучилищна и медийна педагогика“
Росица Цанкова Тодорова, доц. г-р	Категра „Музика и мултимедийни технологии“

Руен Веселинов Панчев
 Румен Иванов Захариев, доц. г-р
 Румен Христов Байрактаров, проф.
 Русана Георгиева Гаджанова, ас.
 Светлана Василева Стойчева, доц. г-р
 Светлана Любенова Христова, ас.
 Светослав Асенов Кодинов, ас.
 Силвана Колева Карагьозова, доц. г-р
 Силвия Борисова Цветкова, гл. ас. г-р
 Славина Йорданова Лозанова, гл. ас. г-р
 Снежана Николова
 Снежина Колева Бисерова, проф. г-р
 Снежина Михайлова Михайлова, ас.
 Спаска Венциславова Алексова
 Стефан Георгиев Генчев
 Стефан Димитров Стойнов
 Стефан Кирилов Алтъков, проф. г-р
 Стефан Кирилов Марков, гл. ас. г-р
 Стефан Семков Стефанов, доц. г-р
 Стефан Стефанов Мутафов, проф. г-р, гмн
 Стефка Боянова Фетваджиева, доц. г-р
 Стефка Григорова Григорова - Коргова
 Стилиана Петкова Белчева, проф. г-р, гм
 Стойка Здравкова Здравкова, проф. г-р
 Стоян Валентинов Бозов, ас.
 Таня Иванова Казанджиева, доц. г-р
 Татяна Борисова Ненкова, доц. г-р
 Татяна Михайловна Маркевич
 Татяна Рафаело Майони, ас.
 Теменужка Стоянова Димова

Специалист Катедра „Специална педагогика“
 Катедра „Педагогика на изкуствата“
 Катедра „Музика“
 Катедра „Социална педагогика и социално дело“
 Катедра „Музика“
 Катедра „Специална педагогика“
 Катедра „Прегучилищна и медийна педагогика“
 Катедра „Начална училищна педагогика“
 Катедра „Специална педагогика“
 Катедра „Специална педагогика“
 Касиер
 Катедра „Визуални изкуства“
 Катедра „Специална педагогика“
 Деканат учебна дейност
 Инспектор
 Управител сграда
 Катедра „Визуални изкуства“
 Катедра „Прегучилищна и медийна педагогика“
 Катедра „Социална педагогика и социално дело“
 Катедра „Дефектология“
 Катедра „Начална училищна педагогика“
 Инспектор учебна дейност
 Катедра „Специална педагогика и Логопедия“
 Катедра „Начална училищна педагогика“
 Катедра „Музика и мултимедийни технологии“
 Катедра „Музика и мултимедийни технологии“
 Катедра „Начална училищна педагогика“
 Инспектор учебна дейност
 Катедра „Музика и мултимедийни технологии“
 Инспектор студенти

Теодорина Кожухарова

Тодор Тодоров Петев, гл.ас. г-р

Тодорка Тодорова Велинова, доц. г-р

Томислав Василев Дяков, проф. гн

Фелиянка Христова Стоянова, доц. глн

Филип Милев Филев, проф. г-р

Христина Василева Оцетова, ас.

Христина Младенова Младенова

Христина Николаева Белева, гл. ас. г-р

Христина Христова

Христо Кутев Карагъзов, доц. г-р

Христо Неद्याков Христов, проф.

Христо Цветанов Монов, ас.

Цанка Златева Попзлатева, проф. глн

Цвета Пламенова Петрова, гл. ас. г-р

Цветанка Александрова Йорданова

Цветанка Лукова Иванова, проф. глн

Цветомира Ангелова Ангелова, гл. ас. г-р

Цветослав Младенов Николов, гл. ас. г-р

Цецка Димитрова Коларова, проф. г-р

Чавдар Иванов Попов, проф. гн

Юлияна Иванова Стоянова, проф. гн

Явор Спасов Грънчаров, доц. г-р

Яна Петрова Станева, гл. ас. г-р

Инспектор учебна дейност

Категра „Прегучилищна и медийна педагогика“

Категра „Прегучилищна и медийна педагогика“

Категра „Музика“

Категра „Социална педагогика и социално дело“

Категра „Начална училищна педагогика“

Категра „Социална педагогика и социално дело“

Инспектор

Категра „Прегучилищна и медийна педагогика“

Инспектор Деканат

Категра „Музика и мултимедийни технологии“

Категра „Естетическо Възпитание“

Категра „Социална педагогика и социално дело“

Категра „Логопедия“

Категра „Визуални изкуства“

Счетоводител

Категра „Логопедия“

Категра „Специална педагогика“

Категра „Социална педагогика и социално дело“

Категра „Социална педагогика и социално дело“

Категра „Педагогика на изкуствата“

Категра „Начална училищна педагогика“

Категра „Визуални изкуства“

Категра „Социална педагогика и социално дело“

ΦΟΤΟΛΕΤΟΠΙΣ

Проф. д-р Елка Петрова (Втората от ляво надясно) и гл. ас. д-р Елена Русинова (първата от ляво надясно) в комисия за дипломни защиты, 1975 г.

Катедра „Предучилищна педагогика“ на път за научен семинар в Педагогическия факултет на Университета в Чанаккале, Турция, 2007 г.

Коледно тържество на катедра „Предучилищна педагогика“, 2008 г.

Проф. д-р Божидар Ангелов
като декан на ФНПП, 2010 г.

Коледно тържество на катедра „Прегучилищна педагогика“, 2013 г.

Проф. д-р Димитър Гюров подписва дипломи в Деканата, 2015 г.

Категра „Предучилищна и медийна педагогика“ на Националната конференция на ФНОИ и ОМЕР „140 години предучилищно образование в България: постижения и хоризонти“ в Аулата на СУ „Св. Климент Охридски“, 2022 г.

Категра „Предучилищна и медийна педагогика“ на откриването на новата 2022/2023 академична година във ФНОИ, СУ, 2022 г.

Колеги от катедра „Предучилищна и медийна педагогика“
В Ректората преди връчването
на Почетен знак на СУ „Св.
Климент Охридски“
на проф. д-р Весела Гюрова, 2023 г.

Представители на катедра „Предучилищна и медийна педагогика“ В Аулата
на промоция на дипломи, 2023 г.

Категра „Прегучилищна и медийна педагогика“ В Художествената галерия
„Владимир Димитров-Майстора“, Кюстендил, 2023 г.

Заседание на катедра „Прегучилищна и медийна педагогика“, 2023 г.

Участие в семинар на тема: „Бъдещето на катедра „Предучилищна и медийна педагогика“ в Творчески дом „Китен“, 2023 г.

Проф. д-р Елена Русинова в Ректората на СУ „Св. Климент Охридски“ (2016): откриване на Национален форум на ФНПП и ОМЕР България (българския клон на Световната организация по предучилищно образование, със седалище и ръководство във ФНПП/ФНОИ от 1999 г. до момента)

Откриване на новата 2023/2024 академична година във ФНОИ
с представители на катедра „Предучилищна и медийна педагогика“, 2023 г.

Коледно тържество на ФНОИ в ресторант „Алма Матер“, 2023 г.

Представители на катедра „Предучилищна и медийна педагогика“ на закриването на Националната конференция на ОМЕР В Казанлък, 2024 г.

Преподаватели от катедра „Предучилищна и медийна педагогика“ на Деня на отворените врати на магистърските програми във ФНОИ – СУ, 2024 г.

Категра „Начална училищна педагогика“ – Първите 7 години (1984–1991 г.)

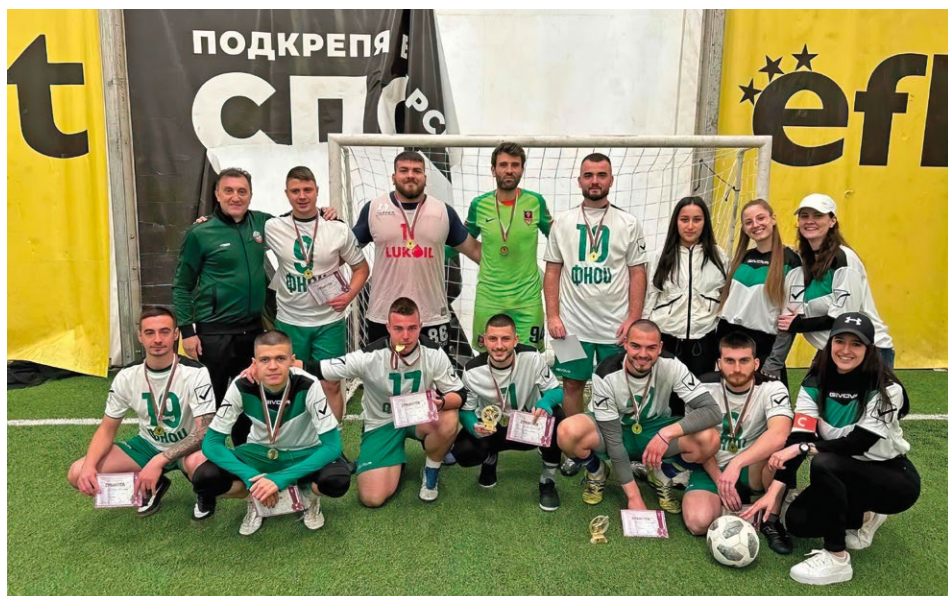
40 години катедра „Начална училищна педагогика“

В Шуменския университет „Еп. Константин Преславски“, 2017 г.

Студентски научен форум, организиран от проф. д-р Gabriella Kirova и гл. ас. д-р Dalia Al-Halil, 2017 г.

Специалност „Физическо Възпитание и спорт“
Купа на Ректора на СУ – първо място, 2023 г.

Значими моменти
Почетен знак на СУ – синя лента за проф. д-р Стойка Здравкова, 10.10.2014 г.

В Шуменския университет „Еп. Константин Преславски“, 2017 г.

Значими моменти

Академична длъжност „професор“, 2022 г.

Одобрени от МОН учебници за 1–4. клас на преподавателите от катедрата

Устойчивост и научна коректност, реализирани в практиката чрез многобройни научни публикации и одобрени от МОН учебници за образователната система и висшето образование

Изнесен семинар в Италия, февруари 2007 г.

Конференция „Научни и практически аспекти на приобщаващото образование“, октомври 2018 г.

Тържествено изпращане на колеги от катедра Специална педагогика, 2018 г.

Връчване на
проф. д-р Владимир Радулов
Почетния знак със синя лента
на Софийския университет
„Св. Климент Охридски“, 2018 г.

Категрен съвет, 2018 г.

Момент от научната дейност
на катедра „Специална педагогика“

Изнесена студентска практика – гр. Варна

Връчване на проф. д-р Катерина Караджова на Почетния знак със синя лента на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, 2024г.

| Представяне на монографията Специална педагогика, юни 2023 г.

| Представяне на монографията „Приобщаващо образование“

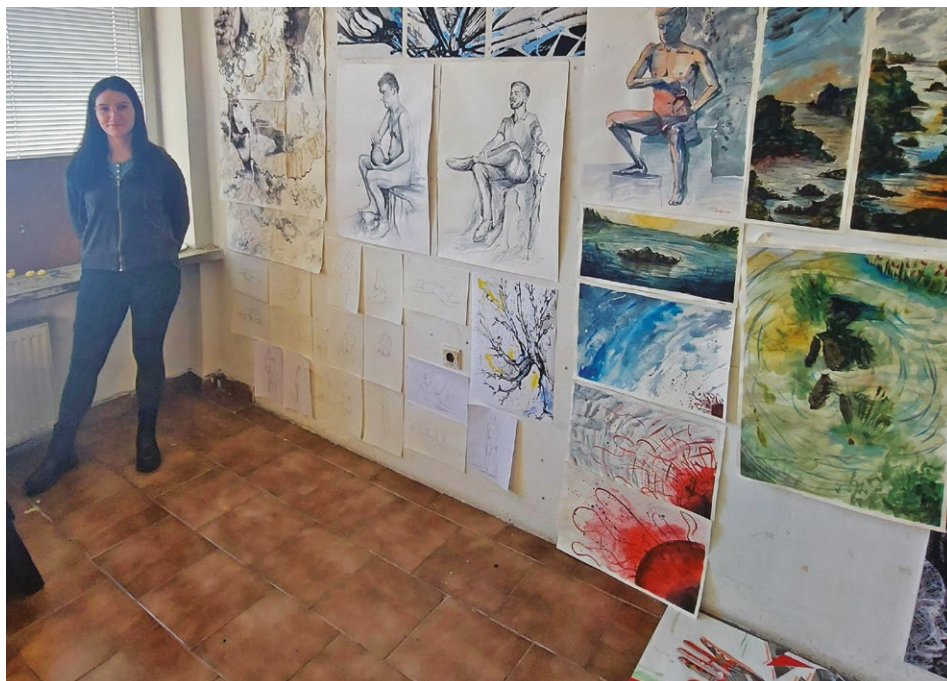
Студенти от първия випуск в специалност „Изобразително изкуство“

Деканът на ФНОИ проф. Милен Замфиров, гн, проф. Лаура Димитрова, гн, проф. г-р Стефан Алтъков, доц. г-р Венцислава Стоянова, гл. ас. г-р Майа Антова, гл. ас. г-р Цвета Петрова, ас. г-р Марина Александрова, гл. ас. г-р Красимир Костов и студенти на откриването на изложбата „Бижута в капан“ на проф. Пьотр Шве́ц от Университет за изящни изкуства „Магдалена Абаканович“ в Познан, октомври 2023 г.

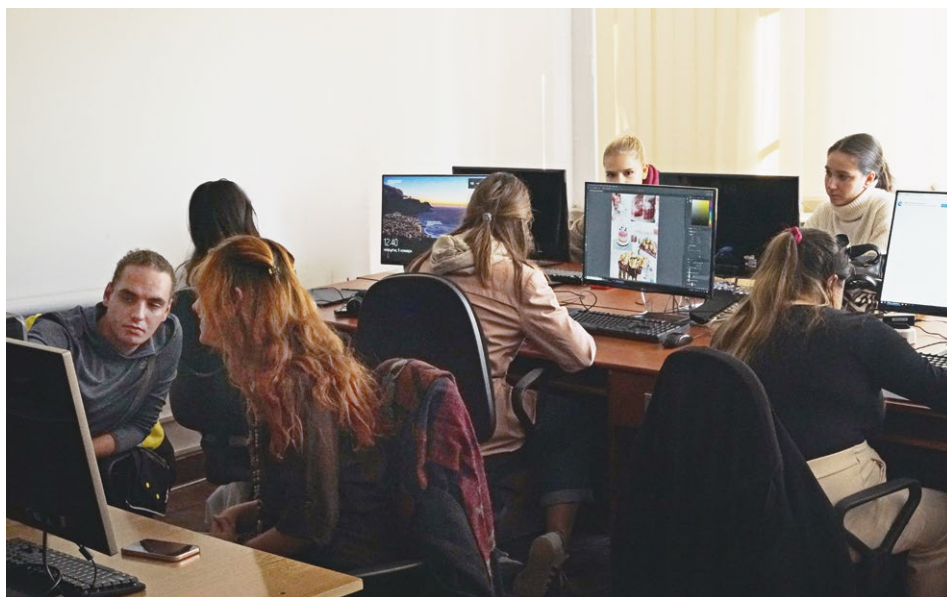
Студенти В ателието по Живопис

Конферанс В ателието по Рисунка

Занятие в ателието по Декоративни изкуства и комбинаторика |

Работа в ателието по Графичен дизайн |

Проф. д-р Бисера Вълева със студенти на лятна практика във Виена
(юли, 2013)

Проф. Буян Филчев и проф. д-р Снежина Бисерова представят новата
печатна преса в Графичното ателие, юни 2024 г.

Тържествено връчване на дипломите на магистрите от випуск, 2012 г. |

Част от екипа на катедрата на откриването
на изложбата „Дух и Материя. Инспирации“, януари 2024 г. |

Честване 30 години катедра „Музика и мултимедийни технологии“

Честване 30 години катедра „Музика и мултимедийни технологии“

Честване 30 години катедра „Музика и мултимедийни технологии“

В студио 4 на блок 2

Лекции по музика

Ден на отворените Врати, 2024

В студио 4 на блок 2

Честване 30 години катедра „Музика и мултимедийни технологии“

10 години катедра „Социална педагогика и социално дело“, 2006 г.

10 години катедра „Социална педагогика и социално дело“, 2006 г.

10 години катедра „Социална педагогика и социално дело“, 2006 г. |

10 години катедра „Социална педагогика и социално дело“, 2006 г. |

10 години катедра „Социална педагогика и социално дело“, 2006 г.

Новогодишно парти – катедра „Социална педагогика и социално дело“, 2006 г.

Конференция „ФНПП – 120 години СУ“, 2008 г. |

Заседание на катедра „Социална педагогика и социално дело“, 2009 г. |

70 годишен юбилей на проф. д-р Георги Бижков, 2010 г.

Заседание на катедра „Социална педагогика и социално дело“

Заседание на катедра „Социална педагогика и социално дело“

Семинар на катедра „Социална педагогика и социално дело“ В гр. Тетевен, 2013 г.

Категра „Социална педагогика и социално дело“, юли 2014 г.

Симпозиум на катедра „Социална педагогика и социално дело“, 2017 г.

Семинар на катедра „Социална педагогика и социално дело“,
филиал Бургас, 2023 г.

Семинар на катедра „Социална педагогика и социално дело“,
филиал Бургас, 2023 г.

Категра „Логопедия“

Награда Знак за качество за катедра „Логопедия“, 2021 г.

Преподаватели от
катедра „Логопедия“
със студенти

Преподаватели от катедра „Логопедия“

Ден на отворените Врати, 2024 г.

Ден на отворените Врати, 2024 г.

Публична хабилитационна лекция
на доц. д-р Елена Бояджиева-Делева

Конференция на катедра
„Логопедия“, 2023 г.

Конференция на катедра „Логопедия“, 2023 г.

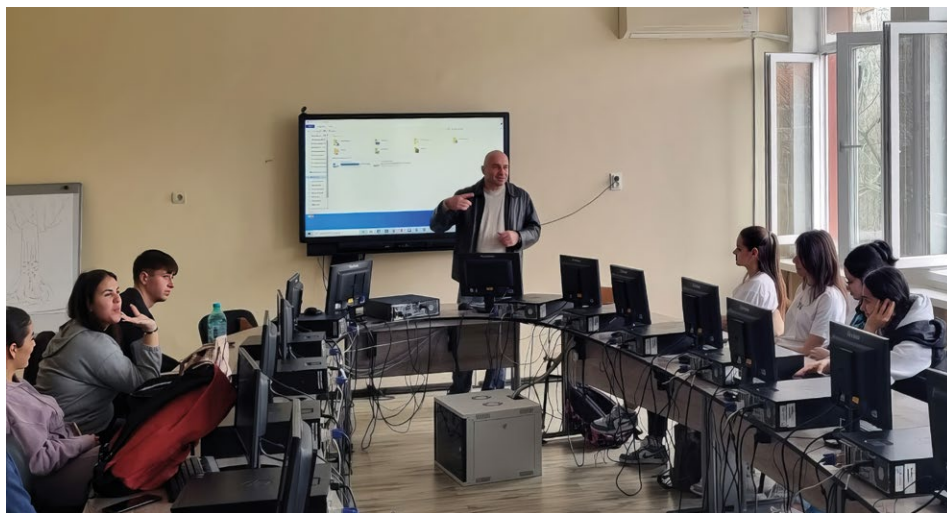
Студенти и преподаватели във филиала в гр. Бургас, 2024 г.

Откриване на академичната година, 2023 г. |

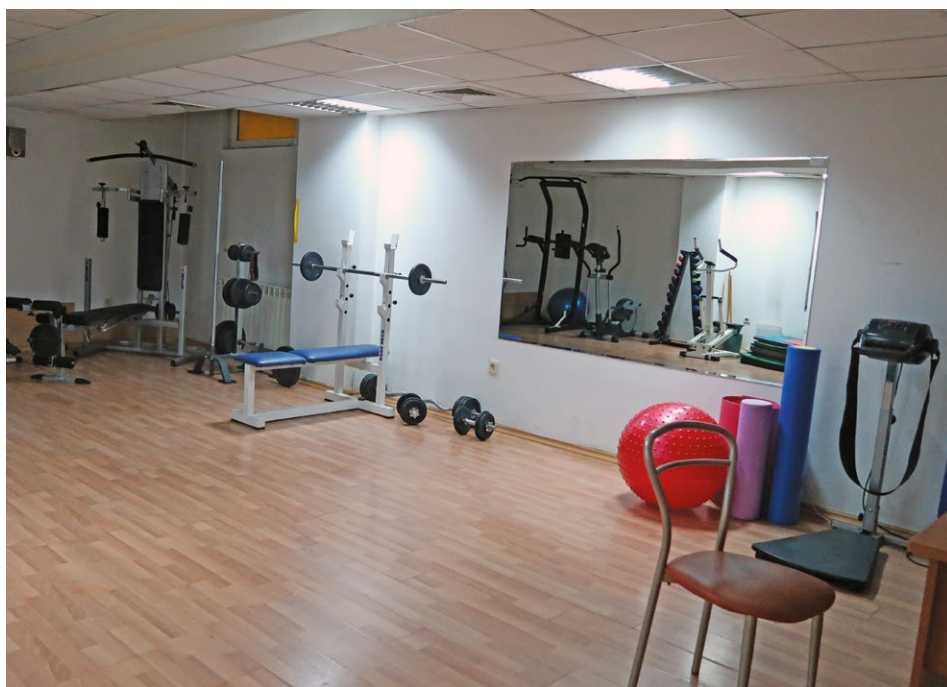
Учебни занятия със студенти, 2024 г. |

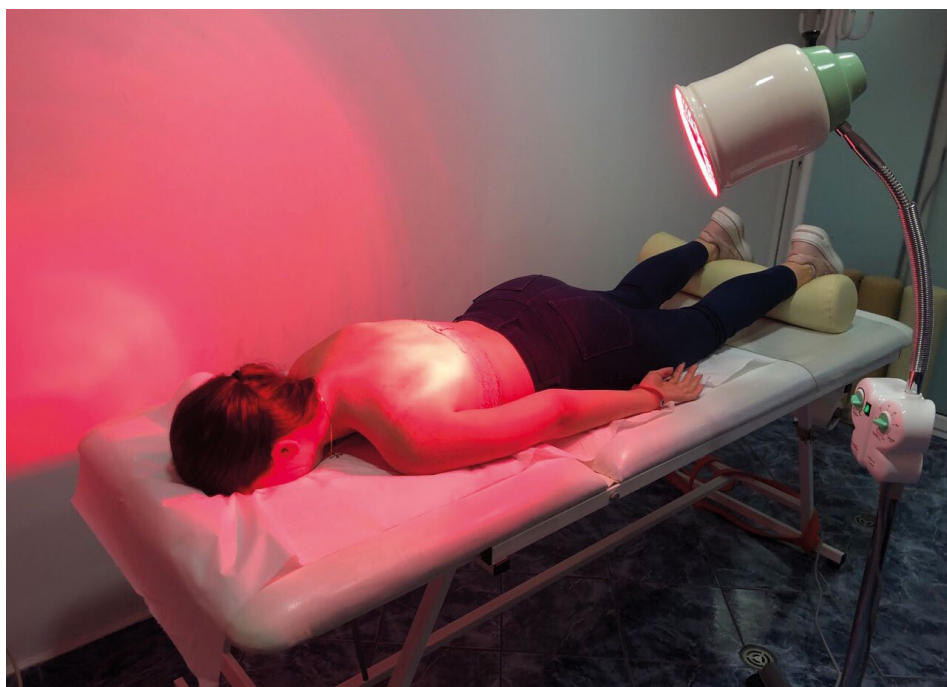

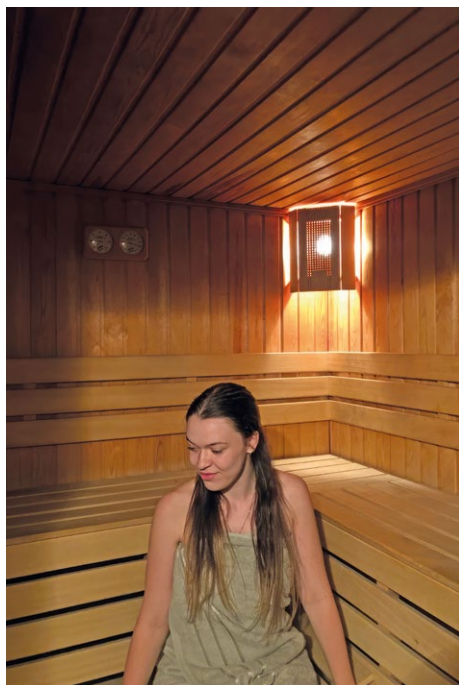
Учебни занятия със студенти, 2024 г.

Учебни занятия със студенти, 2024 г.

Университетски център за подпомагане на студенти със специални образователни потребности

Администрация на ФНОИ

Администрация на ФНОИ

Администрация Деканат

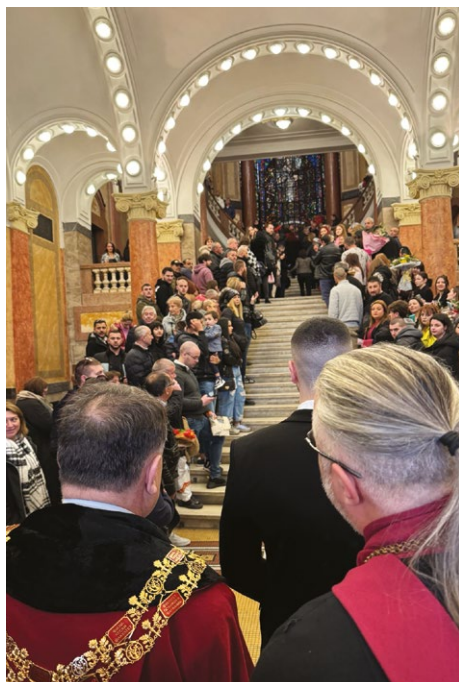
Инспектори студенти на ФНОИ

Инспектори учебна дейност на ФНОИ

Университетска филиална библиотека – служители

Милен Замфиров

**40 ГОДИНИ ФАКУЛТЕТ ПО НАУКИ
ЗА ОБРАЗОВАНИЕТО И ИЗКУСТВОТА**

Българска
Първо издание

Коректор
Иван Крумов

Графичен дизайн и дизайн на корицата
Явор Грънчаров

Формат 70/100/16
Печатни коли 11,5

Университетско издателство „Св. Климент Охридски“
www.unipress.bg

fnoi.uni-sofia.bg